

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК ОПШТИНА ПРИЈЕДОР

GODINA XVII	BROJ	Web adresa
PETAK: 25.07.2008.	8	www.opstinaprijedor.org.

63

На основу члана 11. и 15. Закона о омладинском организовању ("Сл.гласник РС",бр. 98/04) и члана 18. Статута општине Приједор («Службени гласник општине Приједор», број:5/05 и 9/07) те члана 123. Пословника Скупштине општине Приједор («Службени гласник општине Приједор», број:8/05,3/06 и 10/07), Скупштина општине Приједор на XLV сједници, одржаној 24.07. 2008. године, доноје да је

ОДЛУКУ
о усвајању Омладинске политике општине Приједор

Члан 1.

Усваја се Омладинска политика општине Приједор за период 2008.-2012

Члан 2.

Саставни дио ове Одлуке је документ Омладинска политика општине Приједор.

Члан 3.

О спровођењу ове Одлуке стараће се Одјељење за привреду и друштвене дјелатности.

Члан 4.

Ова Одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном гласнику општине Приједор".

Број:01-022-68/08

Приједор

Датум:24.07.2008.г.

ПРЕДСЈЕДНИЦА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Прим. др. Азра Пашалић,с.р.

***

Republika Srpska obezbjeđuje i uređuje brigu o djeci i omladini, na šta ukazuje Ustav Republike Srpske (Amandman XXXII stav 1. tačka 12. Ustava Republike Srpske).

Zakonski osnov za donošenje dokumenta *Omladinska politika na lokalnom nivou*, predstavlja *Zakon o omladinskom organizovanju Republike Srpske*, koji je Narodna Skupština Republike Srpske usvojila u novembru 2004. godine. Članovi 11., 12. i 15. istog Zakona glase:

Član 11.

„Briga o omladini je od opšteg interesa za Republiku. Opšti interes, iz predhodnog stava ovog člana, ostvaruje se uređivanjem i stvaranjem uslova za omladinsko organizovanje i brigu o omladini. Opšti interes ostvaruje se donošenjem i realizacijom utvrđenog dokumenta omladinske politike na republičkom, gradskom i opštinskem nivou.“

Član 12.

„Omladinskom politikom iz prethodnog člana uređuju se osnovni ciljevi, pravci razvoja i zadaci u omladinskom sektoru, kao što su: vaspitanje mladih, njegovanje moralnih, estetskih, kulturnih i sportskih vrijednosti, razvijanje fizičkih i duhovnih vrijednosti ličnosti, svijest o humanističkim vrijednostima, ličnoj i društvenoj odgovornosti, socijalno-zdravstvenoj zaštiti, zapošljavanju, ekologiji i dr.“

Član 15.

„Srednjoročni i kratkoročni plan omladinske politike donosi za područje grada ili opštine Skupština grada ili opštine, na prijedlog nadležne Komisije za mlade, uz učešće Omladinskog savjeta grada ili opštine.

Određeni broj članova Komisije čine odbornici, a preostali broj članova se popunjava predstavnicima omladinskih organizacija. Sastav Komisije se bliže određuje statutom Opštine.

Plan omladinske politike iz stava 1. ovog člana, mora biti u skladu sa Omladinskom politikom Republike Srpske (srednjoročni i kratkoročni period).“

Omladinska politika obezbjeđuje sistematsko unapređenje stanja većeg broja oblasti (obrazovanje, zapošljavanje, stambeno zbrinjavanje, slobodno vrijeme, zdravlje...), koje su sfera interesovanja mladih.

Omladinska politika ne predstavlja samo opšta načela rješavanja problema mladih, nego se razvija u posebne programe i mјere, koje treba da obezbijede bolje uslove za život, kreativno ispoljavanje i učestovanje mladih u širem društvenom okruženju, čime se unapređuje pozicija i status omladine i adolescenata (13-18 godina).

Uvod

„Pri izradi strategije razvoja omladinskog sektora na lokalnom nivou, bitno je voditi računa o postavljanju ciljeva koji su realni i ostvarljivi. Takođe je veoma bitno definisati probleme čije je rješavanje u nadležnosti Opštine i za koje ista raspolaže ljudskim i materijalnim resursima...“ (Godišnja stručna konferencija službenika za mlade, 2007g.)

Na inicijativu Načelnika opštine Prijedor Omladinski savjet opštine, Komisija za mlade SO-e Prijedor i samostalni stručni saradnik za pitanja mladih, usaglasili su metodologiju i način izrade dokumenta *Omladinska politika opštine Prijedor*, nakon čega su uz odobrenje Načelnika Opštine formirane radne i fokus grupe za izradu iste. U septembru 2006. godine radna grupa sastavljena od predstavnika *Omladinskog savjeta opštine Prijedor*, *Komisije za mlade SO-e Prijedor*, *Opštine Prijedor*, *Omladinskog savjeta Republike Srpske*, NVO «Familija», *Svetosavske omladinske zajednice Prijedor* i DUU «Manifest», izradila je projekat pod nazivom „Institucionalna integracija mladih u proces donošenja odluka na lokalnom nivou“, koji je bio inicijalna kapsula cijelog procesa. Sam projekat se temeljio na istraživanju potreba i problema mladih opštine Prijedor, kao i analizi istog. Nakon toga radna grupa u koju su bili uključeni predstavnici omladinskih organizacija, savjeta učenika srednjih škola, unije studenata, Omladinskog savjeta opštine Prijedor, Opštine Prijedor i Agencije lokalne demokratije, pristupila je izradi dokumenta Omladinska politika opštine Prijedor.

Osnovni cilj Dokumenta je ostvarivanje institucionalnih i materijalnih prepostavki za dugoročno poboljšanje položaja mladih u opštini Prijedor. Njime su istraženi i analizirani najveći problemi mladih i definisan plan sa konkretnim programima/mjerama za period od pet godina (2008-2012.), iz najvažnijih oblasti društvenog života mladih:

I OBLAST: Socijalna politika

- Politika zapošljavanja mladih
- Zdravstvena politika za mlade
- Stambena politika za mlade

II OBLAST: *Obrazovanje, informisanje i informatička kultura*

- Obrazovna politika
- Politika informisanja i informatička kultura

III OBLAST: *Slobodno vrijeme, kultura i sport*

IV OBLAST: *Participacija mladih u društvu, omladinski rad i mobilnost*

Omladinskom politikom utvrđuju se osnovni ciljevi, pravci razvoja i zadaci u omladinskom sektoru. Pod istim se podrazumijeva vaspitanje mladih, zapošljavanje, njegovanje moralnih, estetskih, kulturnih i sportskih vrijednosti, razvijanje fizičkih i duhovnih vrijednosti i osobina ličnosti, razvijanje svijesti o humanističkim vrijednostima, lična i društvena odgovornost, socijalna i zdravstvena zaštita i dr. Primjena omladinske aktivnosti obuhvata veći broj oblasti koje su regulisane odgovarajućim zakonima, pa je bilo neophodno pojedine oblasti omladinskog rada i aktivnosti detaljno razraditi dokumentom, koji je jedinstven i zajednički za sve subjekte koji regulišu oblast rada i aktivnosti omladine.

Kroz sam istraživačko-analitički rad došlo se do spoznaje o velikoj interaktivnoj povezanosti i međusobnom ispreplitanju pojedinih oblasti. To je dodatno otežalo sam proces, ali i ukazalo na značaj multisektorralnog pristupa cijeloj problematici. Jedna dobro vođena politika razvoja omladinskog sektora zahtjeva uključivanje svih relevantnih faktora lokalne zajednice, ali istovremeno mora da vodi računa o društveno-ekonomskom nivou razvijenosti iste. U protivnom dolazi se u situaciju da se kreira deskriptivno-imaginarni dokument, sa bezbroj tačaka, pravaca, ciljeva ili nosilaca (kao u nekim drugim gradovima ili susjednim državama), koji je suprostavljen realnosti ili mogućnostima lokalne zajednice. Realizacija dokumenata ovog obima zahtjeva zavidan nivo društveno-ekonomske razvijenosti zajednice, visok nivo privredne aktivnosti i socijalno artikulisano društvo (poređenja radi... u Hrvatskoj je tek 2006. godine usvojen je Akcioni plan provedbe Omladinske politike na državnom nivou !?). Mišljenja smo da su politike *zapošljavanja, stambena i zdravstvena za mlade* takvog značaja i obuhvatnosti da nikako nebi smjele da se posmatraju izolovano od opštih strategija razvoja tih oblasti, te da bi logičan slijed događaja bio da se prethodno donešu takvi dokumenti, koji bi istovremeno stvorili prepostavke i ponudili smjernice za izradu Omladinske politike.

Pri izradi dokumenta *Omladinska politika opštine Prijedor* izuzetno značajna bila je podrška i doprinos stručnih saradnika različitih profila iz različitih oblasti djelovanja, uključenih kroz fokus grupe. Napominjemo da je i grupisanje pojedinih politika u oblasti urađeno drugačije nego u nekim drugim lokalnim zajednicama, uz uvažavanje principa logike kao i specifičnosti opštine Prijedor.

Izrada Dokumenta odvijala se kroz nekoliko faza:

Prva faza obuhvatila je istraživanje pod nazivom „*Potrebe i problemi i mladih u opštini Prijedor*“ koje su realizovali Omladinski savjet opštine Prijedor i Društvo „Manifest“ u saradnji sa Radnom grupom i Odjeljenjem za privredu i društvene djelatnosti Opštine Prijedor. Tokom realizacije ove faze provedeno je terensko istraživanje, unos i analiza podataka. Proces istraživanja odvijao se uz svakodnevne konsultacije sa članovima Radne grupe. Urađen je *anketni upitnik* sa 67 pitanja i 105 varijabli. Odrađeni su operativni poslovi oko koordinacije terenskog istraživanja i održani su kursevi sa odabranim anketarima. Organizacije i institucije koje su pomogle u procesu istraživanja (škole, preduzeća, NVO-i, Zavod za zapošljavanje, i dr.), ranije su obavještene i uručeni su im oficijelni zahtjevi Opštine da učestvuju i pomognu u anketiranju (anketari su dobili pismene potvrde o realizaciji

projekta, potpisane od načelnika za privredu i društvene djelatnosti, kako bi nesmetano mogli anketirati u školama, preduzećima, organizacijama i sl.). Ispitanici, od 16 do 34 godina, su podijeljeni u 4 osnovne grupe i to:

Nezaposleni – 250
Zaposleni – 250
Studenti – 250
Srednjoškolci – 250
Ukupno – 1000 ispitanikaⁱ

Anketni upitnik podijeljen je prema osnovnim pravcima Omladinske politike i to na sledeće oblasti:

1. zapošljavanje, neformalno obrazovanje i prekvalifikacija,
2. stambeno-socijalno-zdravstvene potrebe,
3. slobodno vrijeme mladih, omladinski rad i kultura,
4. participacija mladih u društvu, informisanost mladih i mobilnost mladih.

Druga faza odnosila se na izradu radne verzije dokumenta *Omladinska politika opštine Prijedor*, koja pored analize opšteg stanja definije osnovne oblasti, te strateške pravce i ciljeve omladinske politike.

Osnovni strateški pravci i ciljevi definisani su na osnovu rezultata istraživanja „**Potrebe i problemi mladih opštine Prijedor**“, **Informacije o stanju omladinskog sektora opštine Prijedor**, te na osnovu drugih relevantnih dokumenata: Omladinska politika Republike Srbije; Istraživanje „Mladi i toksikomanija“ (2004); Evropska povelja o učešću mladih na opštinskom i regionalnom nivou - Savjet Evrope; „Mladi o siromaštu i načinima za njegovo prevazilaženje“ (Stančić, Dimitrijeveć, 2005), te podataka Republičkog statističkog zavoda, Zavoda za zapošljavanje - filijala Prijedor i Agencije za ekonomski razvoj opštine Prijedor - PREDA. Radna verzija sa strateškim pravcima i ciljevima upućena je, u elektronskoj formi, svim omladinskim organizacijama i relevantnim institucijama radi usaglašavanja, a takođe i načelniku Opštine i Odjeljenju za privredu i društvene djelatnosti.

Treća faza obuhvatila je 4 okrugla stola i radne sastanke iz pojedinih oblasti Omladinske politike opštine Prijedor, na kojima su usaglašeni i konačno definisani strateški pravci i ciljevi. Okrugle stolove iz oblasti: 1. **zapošljavanje mladih** 2. **stambena politika za mlađe**, 3. **zdravstvena politika za mlađe** i 4.**obrazovanje mladih**, organizovala je Radna grupa sa predstavnicima fokus grupe .Fokus grupe su činili predstavnici organizacija i institucija koje su usko povezane i upoznate sa problematikom iz zasebnih oblasti Omladinske politike (JZU „Dom zdravlja“, Zavod za izgradnju grada, Biro za zapošljavanje RS – filijala Prijedor, omladinske organizacije, Omladinski savjet, savjet učenika srednjih škola, udruženja građana, sportske institucije, Centar za socijalni rad, aktiv direktora srednjih škola, Agencija za ekonomski razvoj opštine Prijedor i Agencija lokalne demokratije). Kraj treće faze je upućivanje usaglašene verzije dokumenta Omladinska politika sa strateškim pravcima i ciljevima, preko Komisije za mlađe, u skupštinsku proceduru .

ISTRAŽIVANJE „POTREBE I PROBLEMI MLADIH U OPŠTINI PRIJEDOR“

ISTRAŽIVANJE „POTREBE I PROBLEMI MLADIH U OPŠTINI PRIJEDOR“

Društvo „Manifest“ i Omladinski savjet opštine Prijedor, uz koordinaciju Radne grupe za izradu dokumenta Omladinska politika opštine Prijedor, sproveli su istraživanje „Potrebe i problemi mladih opštine Prijedor“ (autor: Dejan Dejanović). Rezultati istraživanja poslužili su za analizu opšteg stanja u omladinskom sektoru i identifikaciju osnovnih problema i potreba te, u skladu sa tim, definisanje osnovnih pravaca i ciljeva omladinske politike na lokalnom nivou. Istraživanje je realizovano tehničkim resursima omladinske organizacije „Manifest“ i Odjeljenja za privredu i društvene djelatnosti, uz podršku ostalih organizacija uključenih u Omladinski savjet i saradnju javnih i privatnih preduzeće, srednjih, odnosno viših škola sa područja opštine Prijedor.

U sklopu dokumenta **Omladinska politika opštine Prijedor predstavljamo skraćenu verziju istraživanja, odnosno najbitnije pokazatelje koji se odnose na probleme i potrebe mladih, iz različitih oblasti. Dokument Omladinska politika opštine Prijedor sadrži dodatak – kompletan nacrt i analazu istraživanja „POTREBE I PROBLEMI MLADIH U OPŠTINI PRIJEDOR“.**

Istraživanjem „Potrebe i problemi mladih grada Prijedora“ obuhvaćeno je 1000 mladih uzrasta od 15 do 34 godine. 174 upitnika proglašena su nevažećim, tako da je konačni uzorak 826. Od toga 277 mladih je uzrasta od 15-18 godina (33,5%), 372 je uzrasta od 19-25 godina (45%), a 177 mladih je uzrasta od 26-34 godine (21,4%). U ukupnom uzorku 385 mladih je muškog pola (46,6%), a 441 ispitanik je ženskog pola (53,4%). Od ukupnog broja 255 ispitanika su srednjoškolci (30,9%), njih 214 su studenti (25,9%), 191 ispitanik je zaposlen (23,1%), a 166 ispitanika je nezaposleno (20,1%). Ako ispitanike posmatramo po tipu naselja u kojem su nastanjeni, u gradu živi 358 ispitanika (43,3%), u prigradskim naseljima živi 272 ispitanika (32,9%), a na selu živi 196 ispitanih (23,7%).

Zapošljavanje

U dijelu istraživanja koji se odnosi na zapošljavanje u opštini ispitali smo stavove mladih koji su zaposleni, da bi dobili podatke o korelacijama između pozicije i mesta na kom je ispitanik zaposlen, i adekvatnosti mjesecnih primanja, radnom statusu i opštim uslovima. Nakon toga ispitali smo stavove svih mladih o uzrocima i problemima koji se javljaju u procesu zapošljavanja.

Društveni sektor ima daleko više mladih visokoobrazovanih kadrova (38%) u odnosu na privatni sektor (7,1%). Zanimljivo je napomenuti i to da većina zaposlenih u međunarodnim i nevladnim organizacijama ima visoko ili više obrazovanje (75%).

38% mladih zaposlenih u državnim firmama reklo da je zadovoljno platom, dok je samo 16,8% zaposlenih u privatnim firmama potvrdilo isto. Čak 24,8% mladih zaposlenih u privatnom sektoru smatra da njihova plata nije dovoljna za osnovne potrebe, a ovo isto smatra samo 11,3% mladih zaposlenih u društvenom sektoru.

U društvenom sektoru prijavljeno je 97,2% mladih, 75,4% mladih zaposlenih u privatnom sektoru je prijavljeno, a 75% mladih koji imaju sopstveni biznis uredno plaća doprinose.

Ispitanici koji su završili srednju školu i koji rade u društvenom sektoru u velikom precentu rade posao za koji su se školovali (78,6%). Oni koji i su zaposleni u privatnom sektoru većinom ne rade posao za koji su se školovali (samo 30,3%).

Analiza pokazuje da mladi sa visokom stručnom spremom koji su zaposleni u društvenom sektoru rade posao za koji su se školovali u 92,6% slučajeva. Privatni sektor i u ovoj analizi pokazuje porazne rezultate, pa tako tek 37,5% mladih zaposlenih sa višom ili visokom školom radi posao za koji su se školovali.

Kao uzrok teškog zapošljavanja mladih u našoj opštini, 58,7% mladih navelo je generalno lošu ekonomsku situaciju, dok 30,5% njih smatra da je uzrok za to nepostojanje adekvatne politike zapošljavanja na opštinskome nivou, 7% mladih smatra da je razlog za to nezainteresovanost mladih, a 3,4% smatra da je uzrok tome neosposobljenost i nestručnost mladih za određena zanimanja. Čak 63,9% mladih zaposlenih i dalje živi sa roditeljima.

- Zaposleni u društvenom sektoru posjeduju veći stepen obrazovanja
- Većina zaposlenih smatra da im plata pokriva samo osnovne životne potrebe
- Zaposleni u društvenom sektoru zadovoljniji su platom od zaposlenih u privatnom sektoru
- Većina mladih koji rade u društvenom sektoru rade posao za koji su se školovali
- Mladi sa srednjom i visokom stručnom spremom, zaposleni u privatnom sektoru, uglavnom ne rade posao za koji su se školovali
- Mladi smatraju da se posao dobija preko „veze“, te da na zapošljavanje utiče stranačka pripadnost
- Proces zapošljavanja je nezadovoljavajući, a za to je odgovorna generalno loša ekomska situacija i nepostojanje strategije zapošljavanja mladih na opštinskem nivou

Obrazovanje

Ispitujući način i razloge za odabir srednje škole kod svih ispitanika došli smo do saznanja da je najveći procenat njih 58,7% upisao srednju školu koju su željeli, 20,6% njih navelo je da su upisali srednju školu koja bi im, po njihovom mišljenju, olakšala nastavak obrazovanja, 11,4% ispitanika reklo je da je upisalo školu koja nije bila po njihovoj volji, jer u gradu nije bilo škole koju su oni htjeli da upišu, a 9,3% njih je reklo da je srednju školu upisalo po nečijoj preporuci.

Obrazovanje oca i majke ispitanika pokazalo veliki uticaj na prosjek ocjena tako da što su roditelji obrazovaniji, to ispitanici postižu bolji uspjeh u školi.

Većina od ispitanih srednjoškolaca rekla je da poslije srednje škole želi da upiše fakultet (čak njih 83,6). Najviše srednjoškolaca, njih 56,4%, želi da upiše fakultet u Banjoj Luci ili nekom drugom gradu, 14,4% ispitanih želi da upiše jednu od visokih škola u Prijedoru. Samo 10,8% mlađih reklo je da poslije srednje škole želi da nađe posao i da ne želi da studira, a 5,6% srednjoškolaca reklo je da, iako žele, neće imati finansijskih sredstava za studiranje.

Za studiranje na jednom od prijedorskih visokih škola i fakulteta više su zainteresovani učenici koji imaju loš uspjeh, njih 17,9%, u odnosu na 11,6% učenika sa dobrim uspjehom (razlika je statistički značajna na nivou 0,01). Ovo nas može samo djelimično dovesti do zaključka da učenici koji nisu skloni i predani radu i koji imaju problema u savladavanju gradiva smatraju da imaju više šanse da završe fakultet u Prijedoru, odnosno misle da su kriteriji i standardi na prijedorskim visokim školama niži.

Ispitivanjem korelacija dobili smo očekivano visoke razlike u rezultatima koji govore da što su roditelji obrazovaniji to srednjoškolci više žele da upišu fakultet, ali smo utvrdili i to da ispitanici, koji imaju obrazovanje roditelje imaju malo ili nikakvo povjerenje u prijedorske više i visoke škole, pa tako nijedan ispitanik čija majka ima završenu višu ili visoku školu ne želi da studira u Prijedoru.

		Kad završim srednju školu:				
		upisaču fakultet u Banjaluci ili nekom drugom gradu	studiraču u svom gradu na jednom od naših viših ili visokih	neću vjerovatno imati sredstava za studiranje	pokušaću naći posao. Neću studirati	studiraču u inostranstvu
obrazovanje majke	osnovna škola	48,1%	18,5%	7,4%	18,5%	7,4%
	srednja škola	51,7%	18,0%	5,8%	12,8%	11,6%
	viša ili visoka škola	76,5%	- (0%)	3,9%		19,6%

U želji za studiranjem u Prijedoru prednjače ispitanici koji žive na selu, njih 23,7% je reklo da bi željelo da svoje školovanje nastavi na jednoj od viših ili visokih škola u Prijedoru. Ovaj postotak je nešto manji kod srednjoškolaca koji žive u prigradskim naseljima i iznosi 11%, a najmanji je kod ispitanika koji žive u gradu, gdje iznosi 9,8%. Važno je napomenuti da su kao najvažniji kriterijum prilikom odabira budućeg fakulteta srednjoškolci odredili kvalitet, a ne da li je taj fakultet u privatnom ili državnom vlasništvu i to je reklo 58% njih. Da su državni fakulteti bolji i da su privatni fakulteti „tvornice diploma“ reklo je 33,3% ispitanih srednjoškolaca, a 8,6% njih smatra da su privatni fakulteti bolji od državnih.

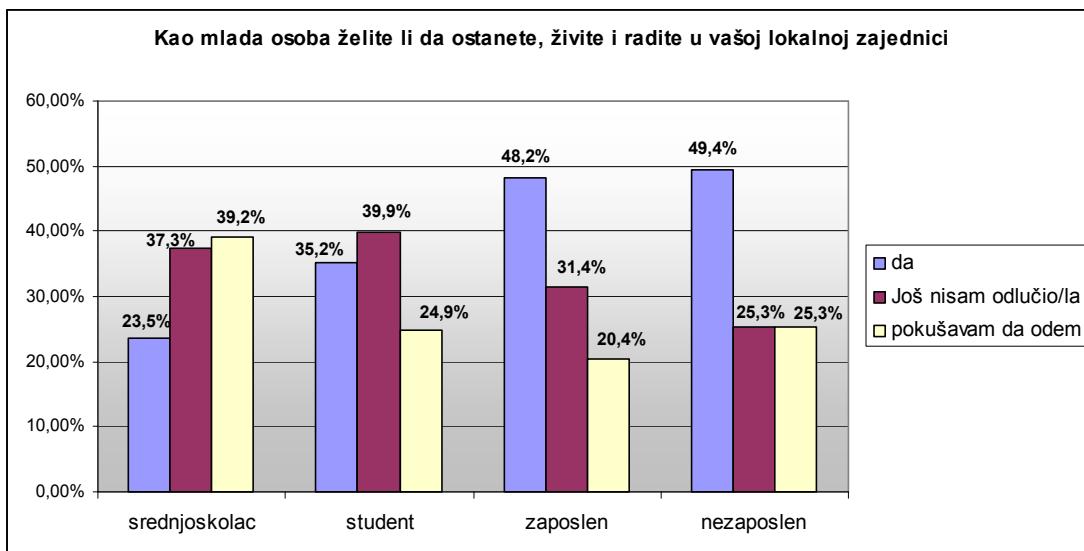
37,4% zaposlenih ispitanika koji nisu završili studije kaže da fakultet nisu upisali jer nisu imali finansijske mogućnosti za to, njih 34,5% kaže da nisu željeli da upišu fakultet, 10,8% njih je prekinulo studiranje, a 17,3% njih još vanredno studira, u statusu su mirovanja, obnavljanja godine ili u apsolventskom roku polažu ispite. Kod nezaposlenih situacija je malo drugačija i njih 46,5% je reklo da nisu htjeli da upišu fakultet, 36,2% je reklo da nisu imali finansijska sredstva za studiranje, a 15% njih je prekinulo studije, dok ih samo 2,4% i dalje studira.

- Uspjeh u školi zavisi od pola i obrazovanja roditelja; djevojke u srednjoj školi postižu bolje rezultate, kao i učenici obrazovanijih roditelja
- Učenici sa sela postižu slabije rezultate u srednjoj školi od učenika iz grada
- Učenici obrazovanijih roditelja pokazuju veće interesovanje za studiranje, ali u isto vrijeme nemaju povjerenja i ne žele studirati na prijedorskim ustanovama visokog obrazovanja
- Ispitanici sa sela generalno slabije pokazuju želju za studiranjem
- Slabiji učenici, učenici sa sela i djeca roditelja sa nižim stepenom obrazovanja otvoreniji su prema visokim školama u Prijedoru, dok se bolji učenici, srednjoskolci iz grada, te djeca obrazovanijih roditelja rijetko odlučuju za studiranje u Prijedoru
- Mladi iz Prijedora u većini slučajeva dijele fakultete na dobre i loše, a ne na privatne i državne
- Obrazovanje se po mišljenju srednjoškolaca i studenata može popraviti otvaranjem kvalitetnih visokih škola u Prijedoru
- Mladi zaposleni smatraju da se obrazovanje može popraviti opštinskim kreditima koje studenti vraćaju nakon školovanja i stipendijama
- Mladi zaposleni koji nisu upisali fakultet u većini slučajeva to nisu uradili zbog nedostatka finansijskih sredstava dok nezaposleni u najvećem broju slučajeva nisu upisali fakultet zato što to nisu htjeli

Mladi i lokalna zajednica

Odlazak u inostranstvo - „Želim da ostanem - pokušavam da odem“. U dijelu istraživanja koje se odnosilo na odlazak ili ostanak u Prijedoru, ispitali smo stavove mladih o ostanku u lokalnoj zajednici, razloge i moguće destinacije ako bi napustili grad, kao i karakter mogućeg odlaska.

Na pitanje „Kao mlada osoba, želite li da ostanete, živite i radite u Vašoj lokalnoj zajednici“, 37,4% mladih odgovorilo je potvrđeno, njih 34,1% još se nije odlučilo, a 28,3% pokušava da ode iz grada.

Značajno veću želju za ostankom u gradu pokazuju zaposleni u društvenim preduzećima, čak 70,4% u odnosu na one zaposlene u privatnom sektoru (33,6%). Ovo nam govori da mladi koji su zaposleni u društvenim sektorima osjećaju veću sigurnost, imaju bolje uslove rada i platu, te su sveukupno zadovoljniji životom u lokalnoj zajednici.

		da	Još nisam odlučio/la	pokušavam da odem
Zaposlen u:	društveni sektor	70,4%	19,7%	9,9%
	privatni sektor	33,6%	38,9%	27,4%
	nevladin. i međunar. organizacije	50,0%	50,0%	0%
	imam vlastiti biznis	50,0%	12,5%	37,5%

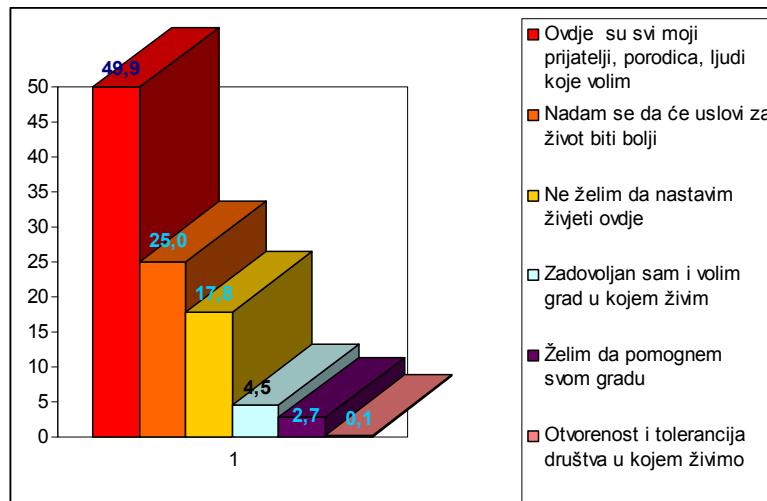
Zaposleni koji rade posao za koji su se školovali takođe su izrazili veću želju za ostankom u lokalnoj zajednici (61,9%) od onih koji ne rade posao za koji su se školovali (34,3%). I tako samo 14,4% mladih koji rade posao za koji su se školovali pokušava da ode, a 23,7% ih je neodlučno, dok 27,3% mladih koji ne rade posao za koji su se školovali želi da napusti lokalnu zajednicu, 38,4% ih je neodlučno po ovom pitanju.

Mladi koji su ostvarili svoje ambicije, odnosno koji su zadovoljni svojim radnim mjestom i zanimanjem, a za koje su se školovali, zadovoljniji su situacijom i osjećaju se sigurnijim u lokalnoj zajednici.

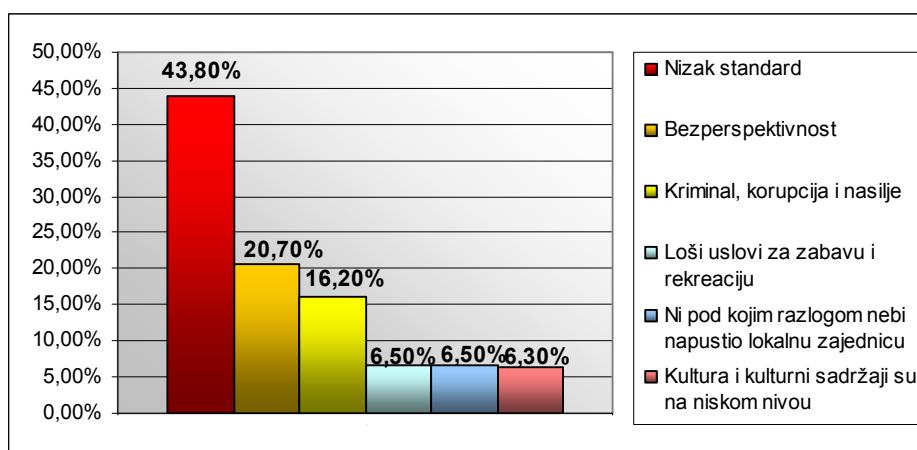
Vezanost za sredinu. Kao najvažniji razlog za nastavak života u Prijedoru mladi su naveli to da su im ovdje svi prijatelji, porodica i ljudi koje vole, to je reklo 49,9%. 24,9% mladih kao razlog navelo je nadu u poboljšanje životnih uslova, a 17,8% mladih kategorički je reklo da ne želi da nastavi živjeti u našoj opštini. Samo 4,5% njih reklo je da su zadovoljni i da vole grad u kojem žive, 2,8% njih želi da ostane da bi pomogli svom gradu, a 0,1% je onih, koji bi ostali zbog otvorenosti i tolerancije društva u kojem živimo (Grafikon OD2).

Razlozi odlaska iz grada. Kao tri glavna razloga za odlazak iz opštine mladi vide nizak standard (43,8%), besperspektivnost (20,7%), kriminal, korupciju i nasilje (16,2%), zatim slijede loši uslovi za zabavu i rekreaciju (6,5%) i loš kulturni sadržaj i kultura u opšte (6,3%), a samo 6,5% mladih reklo je da ne bi napustilo lokalnu zajednicu ni pod kojim uslovom (grafikon OD3).

Grafikon OD2
Koji je po vama najvažniji razlog zbog kojeg bi nastavili da živite u našoj opštini?

Grafikon OD3
Navedite najvažniji razlog zbog kojeg bi napustili vašu lokalnu zajednicu

Karakter odlaska u inostranstvo. Ispitujući karakter „odlaska u inostranstvo“ dobili smo podatke koji govore da najviše mladih, njih 39,6%, želi da ode u inostranstvo na 2-3 godine, da zarade novac, te se onda vrate u Prijedor. 24,8% mladih otišlo bi zauvijek, a 12,2% njih bi otišlo na stručno usavršavanje, postdiplomske studije ili razmjenu studenata, 11% otišlo bi u inostranstvo da upozna nova mesta i ljudi i da vidi poznate građevine, 8,6% mladih kaže da bi u inostranstvo otišli samo na godišnji odmor, a 3,8% njih otišlo bi da radi preko ljeta.

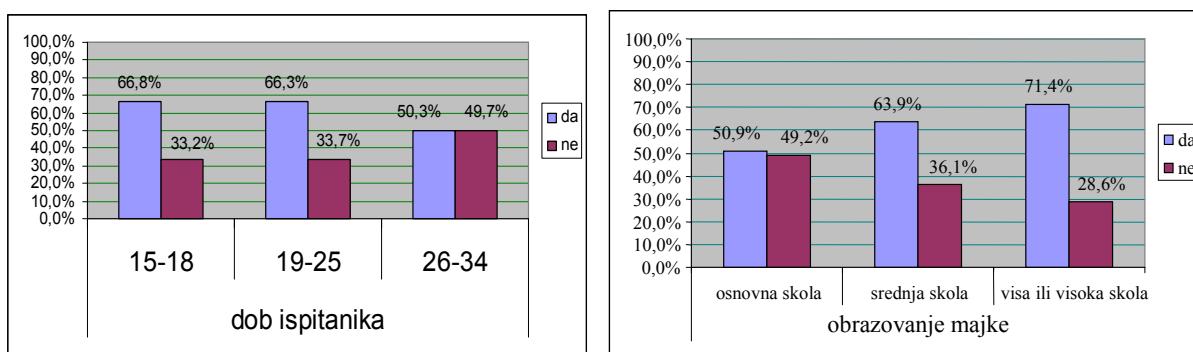
Zdrastveno-socijalni problemi. Kao najprisutniju negativnu socijalno-zdravstvenu pojavu u svom okruženju mladi navode alkoholizam (61,3%). Zatim slijedi narkomanija (25,3%) i sklonost nasilju (12,3%), dok su samoubistvo i prostitucija na posljednjem mjestu, sa postotkom ispod 1 %. Bitno je napomenuti da odgovori o prisustvu negativnih pojava kod mladih ne zavise od socio-demografskih varijabli, odnosno ne zavise od pripadnosti određenoj skupini definisanoj po polu, starosti, obrazovanju i sl. Donekle dobijamo različite odgovore kod ukrštanja ovog ajtema sa varijablom "dob ispitanika", gdje ispitanici preko 26 godina smatraju da je sklonost nasilju prisutna pojava kod mladih (17,1%), dok ispitanici mlađi od 18 godina ovu pojavu smatraju relativno nebitnom (7,6%). Korelacija između ovih varijabli je statistički značajna.

Glavni uzrok zdravstvenih problema za mlade su loše usluge zdravstvenih ustanova. 39,4 % ispitanika navelo je upravo ovo kao razlog zdravstvenih problema, 23,4% smatra da su nedovoljno znanje i informisanje jedan od glavnih uzroka zdravstvenih problema, dok njih 28,2 % smatra da zatvorenost sredine u kojoj živimo negativno utiče na zdravstvene probleme mladih.

Najčešći problem sa kojim se susreću mlađi, zbog neinformisanosti, je ovisnost o alkoholu i drogama (73,1%), dok je neželjena trudnoća na drugom mjestu sa 12,6 %.

Konzumiranje alkohola prije 18. god. Konzumiranje alkohola prije navršene osamnaeste godine je u korelaciji sa više socio-demografskih varijabli, što možemo vidjeti iz tabele S2.

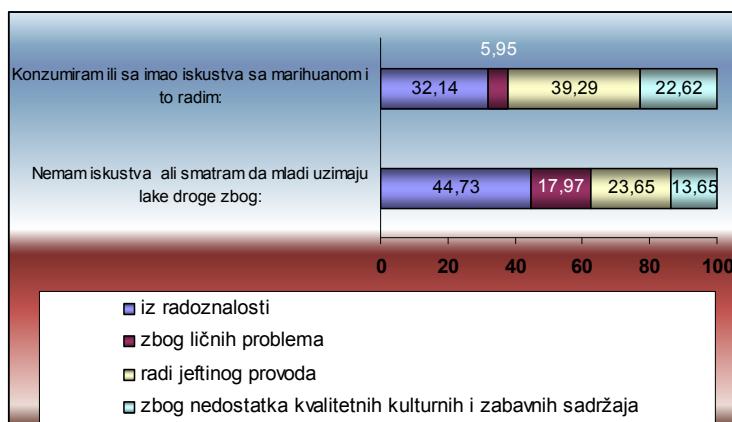
Prije navršene 18-te godine konzumirao sam alkohol u kafiću ili sam ga kupio u prodavnici?

Deskriptivnom statistikom, ukrštanjem tabela, te analizom, došli smo do pokazatelja koji nam govore, u prvom slučaju (tabela s1), da od starosne dobi, tj. generacijske pripadnosti ispitanika zavisi odgovor na postavljeno pitanje. To praktično znači da su mlađe generacije smjelije u eksperimentisanju i konzumiranju alkohola i da im je alkohol pristupačniji. Takođe, to nam pokazuje da iz određenih razloga mladi prije 8 i više godina nisu konzumirali alkohol prije punoljetstva u tolikoj mjeri koliko ga konzumiraju maloljetnici danas i zadnjih par godina.

Marihanu i hašiš redovno ili povremeno konzumira najmanje 10,3% ispitanika, dok tablete ekstazija redovno ili povremeno konzumira najmanje 2,4% ispitanika. Slično je i sa ekstazijem gdje se procjenjuje da 3 do 5% uzima tablete povremeno ili redovno. 2,2% ispinaka povremeno ili redovno koristi kokain, dok se konzumiranje heroina kreće u granicama oko 1%, što je prilično zabrinjavajuće ako uzmemo u obzir da od 1000 mlađih koje smo anketirali, njih 10 priznaje da koristi ovu tešku drogu.

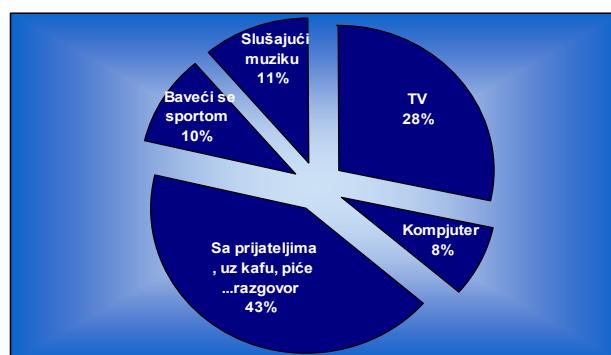
Analiza pokazuje da marihanu najčešće koriste nezaposleni (najmanje njih 18,2%) i studenti (najmanje njih 13,4%), dok je taj procenat kod srednjoškolaca i zaposlenih značajno niži. Opšti zaključak je da je korištenje narkotika povezano sa problemom zapošljavanja, te da bi se rješavanjem ovog drugog ublažile i posljedice prvog problema.

Stambene potrebe. Analiza pokazuje da 83% svih ispitanih još uvijek živi sa roditeljima. Ovaj ajtem pokazuje pozitivnu i statistički značajnu korelaciju sa u potpunosti završenom školom ispitanika. Deskriptivnom statistikom, te ukrštanjem ovih varijabli došli smo do jasnih zaključaka; da su ispitanici sa višim stepenom obrazovanja statistički značajno samostalniji, ne ovise o roditeljima, te žive sami ili sa partnerima, odnosno sa vlastitom porodicom u kupljenom ili iznajmljenom stanu. Tako čak 100% ispitanika sa završenom visokom školom žive sami, gdje je taj procenat kod ispitanika sa nižim stepenom obrazovanja daleko niži.

Slobodno vrijeme i potrebe mlađih Pod "slobodnim vremenom" smatramo period dana u kome mlađi nemaju akademске obaveze prema fakultetu ili školi, kad nisu na poslu i uopšte vrijeme koje bi mogli koristiti za duhovnu nadgradnju, odmor, rekreaciju ili zabavu.

Gledajući generalno, sumirajući podatke svih ispitanika, dobijeni rezultati pokazuju da mlađi svoje slobodno

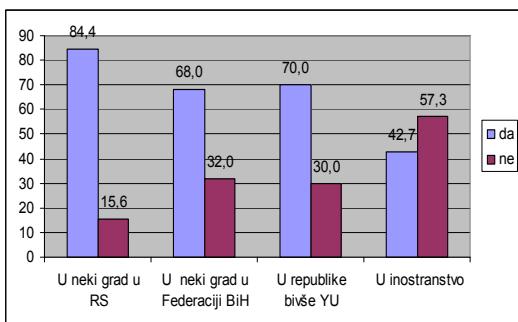

vrijeme provode većinom sa prijateljima, uz kafu, piće i razgovor (43%). Na drugom mjestu je televizija sa 28 %, što znači da taj procenat ispitanih najčešće svoje vrijeme provodi uz televizor. Zatim slijede slušanje muzike, sportske aktivnosti i kompjuter.

		Čitam knjige ili novine					Total
		nikad	jednom mjesecno	Jednom sedmično	Više od jednom sedmočno	Svaki dan	
spol ispitanika	muški	16,4%	17,1%	18,4%	29,1%	19,0%	100,0%
	ženski	3,6%	18,6%	19,3%	35,2%	23,2%	100,0%
Total		9,6%	17,9%	18,9%	32,4%	21,2%	100,0%

Sela još uvijek nemaju adekvatnu konekciju, pa jednim dijelom možemo pravdati ovakav rezultat. Slabo korištenje interneta i računara među nezaposlenima možemo djelimično pravdati lošom finansijskom situacijom. Međutim, ako uzmemo u obzir da je upravo nezaposlenima računar i internet najpotrebniji, (za popunjavanje aplikacija za posao, informisanje, neformalno obrazovanje, stručno usavršavanje i sl.), te da nezaposleni imaju najviše slobodnog vremena, razlog za ovakve pokazatelje opet moramo tražiti u socijalnim i psihološkim segmentima koji se tiču populacije nezaposlenih, a odnose se na opšte nezadovoljstvo, depresiju i odsustvo želje da se trenutno stanje prevaziđe. Nepostojanje politike zbrinjavanja i finansijskih i tehnoloških olakšica za ovu grupu mladih, doprinose ovokvom stanju.

Mobilnost, omladinski rad, informisanost...

Iako kroz sam sistem obrazovanja i određene programe na republičkom i državnom nivou nisu obezbijeđeni adekvatni uslovi za pokretljivost i mobilnost mladih, analiza pokazuje da su mladi iz Prijedora putovali u druga mesta u regiji u zadovoljavajućem procentu. Iz tabele vidimo da je 84,4 % mladih putovalo u neki drugi grad u RS, dok je njih više putovalo u jednu od republika bivše Jugoslavije nego što su putovali u Federaciju BiH, koja je geografski samo 30 - tak km od Prijedora.

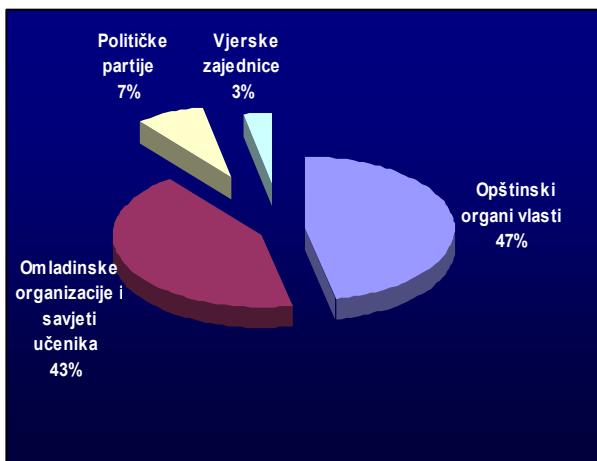
Položina ispitanika iz grada putovala je u inostranstvo, dok su ispitanici sa sela putovali u 35% slučajeva. Suprotno hipotezi da su zaposleni i stariji ispitanici više putovali u inostranstvo, dobili smo sljedeće rezultate: u odnosu na pripadnost skupini najviše su putovali studenti (49,5%) i srednjoškolci, (47,1%). Zaposleni su instranstvo putovali u 36,6 % slučajeva dok mladi nezaposleni putuju u 33,9 % slučajeva. Što se tiče starosnih skupina situacija je sljedeća: ispitanici od 15 do 18 godina putovali su inostranstvo u 49% slučajeva i oni su na prvom mjestu ljestvice. Ispitanici od 19 do 25 godina putovali su inostranstvo u 43 % slučajeva, dok su najstariji ispitanici, oni od 26 do 32 godine, najrijeđe putovali u inostranstvo (32,6 %).

Iz ovoga možemo zaključiti da mlađe generacije putuju češće u inostranstvo i zemlje bivše Jugoslavije. Jedni od uzroka ovakvih pokazatelja mogli bi biti: bolja finansijska situacija, stabilnije političke okolnosti i olakšice u viznom režimu sa zamljama EU.

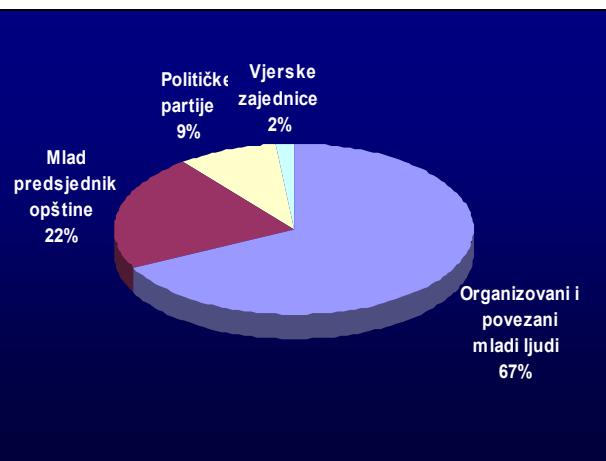
Ispitanici koji su već bili u inostranstvu, opet bi išli na studentsku razmjenu, postdiplomske studije, da upoznaju nove ljude i vide drugačija mjesta i gradove. Ispitanici koji nisu bili u inostranstvu, išli bi u inostranstvo na 2-3 godine, da zarade novac te da se vratre i počnu vlastiti biznis. Iako je korelacija između ove dvije varijable statistički značajna na nivou $p=0.05$ ona zavisi od mnogih drugih podvarijabli i socijalnih pokazatelja, kao što su finansijska situacija, vezanost za sredinu i sl. Pored toga, kad uzmemo u obzir da je relativno približan procenat i jednih i drugih ispitanika odgovorio da bi zauvijek otišli u inostranstvo (razlika je manja od 1%), korelacije između ovih ajtema trebale bi se dodatno ispitivati. Ipak, nesporno je da mladi koji su bili u inostranstvu i oni koji nisu, imaju različite stavove o situaciji i mogućnostima u inostranstvu.

IDENTIFIKACIJA I RJEŠAVANJE PROBLEMA: Stavove mladih oko sistema i modela identifikacije i rješevanja osnovnih i najvećih problema najbolje možemo vidjeti iz sljedećih grafika. U ovom segmentu analize podataka ispitivanjem korelacija te ukrštanjem i analizom pojedinih ajtema i varijabli utvrđeno je da bolji učenici imaju više povjerenja u političke partie i omladinske organizacije kad je riječ o identifikovanju problema, dok su slabiji pokazuju nepovjerenje i pesimizam u vezi formiranja upravljačkih komiteta i komisija u Opštini koji bi štitili interese mladih

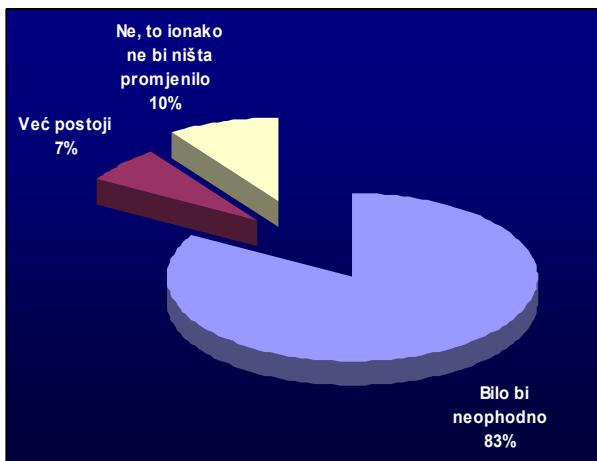
Šta mislite ko može najbolje identifikovati probleme u Vašoj opštini?

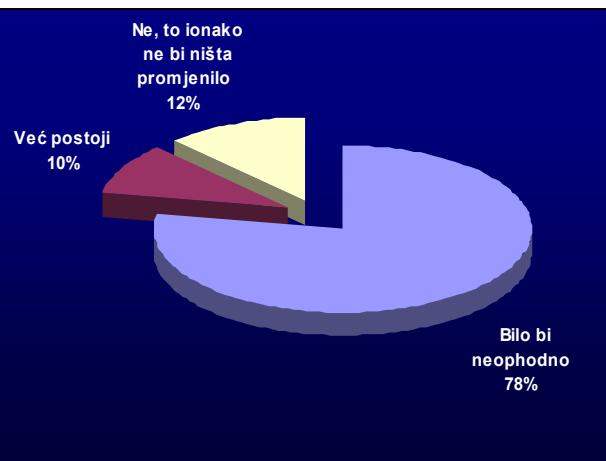
Identifikovane probleme i potrebe mladih najbolje može riješiti:

Da li bi u opštinskoj administraciji trebao da postoji komitet ili tijelo zaduženo za pitanja i probleme mladih?

Da li bi u vašoj opštini trebala da postoji institucija ili organizacija koja bi štitila interes mladih?

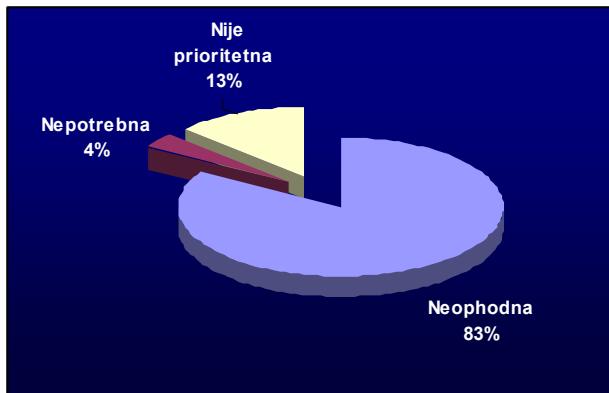

RANGIRANJE: Ispitanici su rangirali osnovne i najveće probleme u opštini Prijedor, probleme za koje očekuju da ih neko identificuje i otpočne proces rješavanja. S obzirom na pol, pripadnost skupini, godište i ostale socio-demografske varijable, ispitanici su u rangiranju bili složni i u svakoj grupi ispitanika dobiveni su isti rezultati. Na prvom mjesecu je zapošljavanje, na drugom toksikomanija (alkoholizam i narkomanija), te na trećem - nasilje lokalnih kriminalaca.

	Srednja vrijednost
1. Zapošljavanje	1,6724
2. Toksikomanija	3,3276
3. Nasilje lokalnih kriminalaca	3,7089
4. Neformalno obrazovanje	4,6054
5. Nedostatak sadržaja sa slobodno vrijeme	4,6711
6. Kultura i umjetnost	4,7856
7. Informisanost, brz i jeftin internet	5,2156

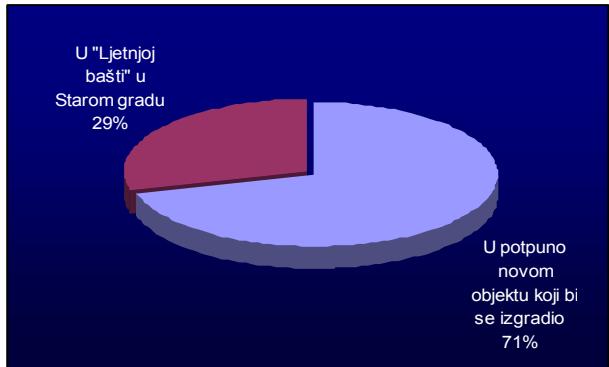
Izgradnja omladinskog kulturno-edukativnog centra - Ljetna bašta -

Smatram da je, izgradnja ili formiranje omladinskog kulturno-edukativnog centra u našem gradu:

83,3 % mladih smatra da je izgradnja omladinskog, kulturno-edukativnog centra u Prijedoru neophodna. Po ovom pitanju, mladi su jedinstveni, ova potreba ne pokazuje drugačije vrijednosti u odnosu na različite socialne i demografske karakteristika mladih.

Omladinski centar, po mom mišljenju, trebao bi biti:

Trećina mladih smatra da je Ljetna bašta idealno mjesto za omladinski kulturni i edukativni centar. Ako uzmemo u obzir da veliki procenat ispitanika (mladi ispitanici, raseljena lica - izbjeglička populacija) ne zna za Ljetnu baštu, odnosno ne zna niti njenu lokaciju, niti njen istorijski i kulturni značaj za Prijedor, ovaj procenat se može smatrati veoma visokim. Sa druge strane alternativni odgovor ne nudi nikakvo konkretno rješenje, već predstavlja imaginaciju kompleksnog objekta koji bi mogao poslužiti u ove svrhe.

ZAKLJUČCI

- 1) Zaposleni u društvenom sektoru posjeduju veći stepen obrazovanja
- 2) Većina zaposlenih smatra da im plata pokriva samo osnovne životne potrebe
- 3) Zaposleni u društvenom sektoru zadovoljniji su platom od zaposlenih u privatnom sektoru
- 4) Većina mladih koji rade u društvenom sektoru rade posao za koji su se školovali
- 5) Mladi sa srednjom i visokom stručnom spremom, zaposleni u privatnom sektoru, uglavnom ne rade posao za koji su se školovali
- 6) Mladi smatraju da se posao dobija preko „veze“, te da na zapošljavanje utiče stranačka pripadnost
- 7) Proces zapošljavanja je nezadovoljavajući, a za to je odgovorna generalno loša ekonomska situacija i nepostojanje strategije zapošljavanja mladih na opštinskem nivou
- 8) Uspjeh u školi zavisi od pola i obrazovanja roditelja; djevojke u srednjoj školi postižu bolje rezultate, kao i učenici obrazovanih roditelja
- 9) Učenici sa sela postižu slabije rezultate u srednjoj školi od učenika iz grada
- 10) Učenici obrazovanih roditelja pokazuju veće interesovanje za studiranje, ali u isto vrijeme nemaju povjerenja i ne žele studirati na prijedorskim ustanovama visokog obrazovanja
- 11) Ispitanici sa sela generalno slabije pokazuju želju za studiranjem
- 12) Ispitanici sa sela manje su kritični prema prijedorskim visokim školama, tako da se opredjeljuju za studiranje u Prijedoru u većoj mjeri od ispitanika iz prigradskih i gradskih naselja
- 13) Slabiji učenici, učenici sa sela i djeca roditelja sa nižim stepenom obrazovanja otvoreni su prema visokim školama u Prijedoru, dok se bolji učenici iz grada, te djeca obrazovanih roditelja rijetko odlučuju za studiranje u Prijedoru
- 14) Mladi sa sela i iz prigradskih naselja neće studirati zbog loše ekonomske situacije u većoj mjeri od mladih iz grada
- 15) Mladi iz Prijedora u većini slučajeva dijele fakultete na dobre i loše, a ne na privatne i državne
- 16) Obrazovanje se po mišljenju srednjoškolaca i studenata može popraviti otvaranjem kvalitetnih visokih škola u Prijedoru
- 17) Mladi zaposleni smatraju da se obrazovanje može popraviti opštinskim kreditima koje studenti vraćaju nakon školovanja i stipendijama
- 18) Mladi zaposleni koji nisu upisali fakultet u većini slučajeva to nisu uradili zbog nedostatka finansijskih sredstava
- 19) Nezaposleni u najvećem broju slučajeva nisu upisali fakultet zato što to nisu htjeći
- 20) Informacije koje dobijamo preko elektronskih i štampanih medija koji se pozivaju na „najnovija nezavisna istraživanja“ raznih agencija da 70-90% mladih želi ili pokušava da napusti zemlju NISU TAČNE (ili nisu tačne što se tiče opštine Prijedor)
- 21) Procentualno najmanji broj mladih kategorički želi da napusti lokalnu zajednicu, dok je daleko veći broj onih koji žele da ostanu ili koji su neodlučni
- 22) Životni stil, obrazovanje roditelja i bračno stanje imaju uticaj na želju za odlaskom iz grada ili, pak, na odluku o ostanku.
- 23) Mladi koji su zasnovali porodicu teže se odlučuju otići iz grada, dok djeca obrazovanih roditelja u većoj mjeri žele napustiti Prijedor od djece roditelja sa nižim stepenom obrazovanja
- 24) Lako su u ubjedljivo najtežoj finansijskoj situaciji, mladi nezaposleni imaju najveću želju za ostankom u Prijedoru
- 25) Zaposleni koji rade u društvenom sektoru i koji rade posao za koji su se školovali ne pokazuju želju za odlaskom iz grada, zadovoljni su lokalnom zajednicom
- 26) Mladi vezanost za prijatelje, rodbinu i sredinu navode kao najvažniji razlog za ostanak, a sa druge strane, nizak standard, besperspektivnost, kriminal i nasilje kao glavne razloge za odlazak
- 27) Mladi koji bi išli iz Prijedora u inostranstvo, išli bi iz različitih razloga, a ne za stalno, kako se obično navodi u medijima i u raznim anketama. Jedan od glavnih motiva za odlazak je rad u inostranstvu (par godina), povratak i započinjanje vlastitog biznisa. To nam govori da su mladim potrebna inicijalna sredstva za početak posla, a ne da mladi žele da odu iz lokalne zajednice
- 28) Zaposleni pokazuju najviše optimizma kad je riječ o vjerovanju da će život u Prijedoru biti bolji
- 29) Mladi koji su postizali bolje rezultate u toku školovanja više su vezani za lokalnu sredinu i spremniji su pomoći zajednici
- 30) Mladi koji sebe smatraju urbanijim dijelom gradske populacije, nezadovoljniji su sredinom, i žele otići u inostranstvo na studije, te ostati za stalno
- 31) Mladi koji slušaju turbo-folk i narodnu muziku zadovoljniji su sredinom i pokazuju manje interesa za odlazak, a kad bi išli, išli bi najradnije na 2-3 godine, da zarade novac i da se vrate
- 32) Kao najprisutniji socijalnu pojavu i zdravstveni problem mladi identificiraju alkoholizam i često konzumiranje alkohola, a zbog neinformisanosti upravo o ovom, i drugim oblicima ovisnosti, mladi imaju najviše problema. Neželjena trudnoća je na drugom mjestu liste problema sa kojima se susreću mladi zbog neinformisanosti
- 33) Glavni uzrok zdravstvenih problema za mlade su loše usluge zdravstvenih ustanova
- 34) Mlađe generacije su smjeliye u eksperimentisanju opojnim supstancama od starijih, a mlađe generacije konzumiraju alkohol u većoj mjeri nego što su to činili njihovi vršnjaci prije 6, 7, 8 i više godina
- 35) Djeca obrazovanih roditelja konzumiraju alkohol i lake opojne droge u većoj mjeri nego djeca roditelja sa nižim stepenom obrazovanja. Takođe, djeca obrazovanih roditelja u većoj mjeri konzumiraju alkohol prije 18. godine
- 36) Marihuanu najčešće koriste nezaposleni zbog teške socijalne situacije koja izaziva depresiju i kako navode, ličnih problema. Takođe, niske cijene narkotika, nedostatak obaveza i odgovornosti, te ravnodušnost prema stavu sredine znatno utiču da upravo ova skupina mladih konzumira u najvećoj mjeri lake droge
- 37) Opšti zaključak je da je korištenje narkotika povezano sa problemom zapošljavanja, te da bi se rješavanjem ovog drugog ublažile i posljedice prvog problema
- 38) Mladi koji imaju iskustva sa lakin drogama navode da su jedni od glavnih uzroka uzimanja marihuane i sličnih supstanci njihove niske cijene i dostupnost, nedostatak kvalitetnih kulturnih i zabavnih sadržaja i radoznalost
- 39) Mladi koji nisu nikad konzumirali lake droge smatraju da uzimanje ovih supstanci ima veze sa ličnim problemima, dok nedostatak kulturnih i zabavnih sadržaja stavljuju na posljednje mjesto
- 40) U Prijedoru je lako nabaviti drogu a mladi bez obzira na godište, pol, obrazovanje ili mjesto stanovanja znaju kako do nje doći
- 41) Mladi smatraju da policijske akcije, racije i hvatanja sitnih konzumenata narkotika ne rješavaju probleme narkomanije i trgovine, te da ne rješavaju problem na višem i širem nivou
- 42) Mladi najviše povjerenja imaju u porodicu i prijatelje, najmanje u vjerske zajednice

- 43) Analiza pokazuje da 83% svih ispitanih još uvijek živi sa roditeljima
- 44) Mladi sa višim stepenom obrazovanja su samostalniji, ne ovise o roditeljima, te žive sami ili sa partnerima, odnosno sa vlastitom porodicom u kupljenom ili iznajmljenom stanu, dok mladi sa završenom osnovnom ili srednjom školom u velikom postotku žive sa roditeljima
- 45) Mladi, u zavisnosti od skupine kojoj pripadaju (srednjoškolac, student, zaposlen, nezaposlen), dobi, obrazovanja roditelja, uspjeha i sl., različito provode svoje slobodno vrijeme, te samim tim imaju i različite potrebe.
- 46) Nezaposleni skoro polovinu svog slobodnog vremena provode gledajući televizijski program dok u isto vrijeme, od sve četiri ispitanе skupine, najmanje koriste računar i internet
- 47) Mladi sa sela generalno manje čitaju knjige i časopise od mlađih iz grada, a u slobodno vrijeme duplo manje koriste racunare i internet. Učenici sa boljim uspjehom u projektu više koriste internet i računare od onih sa slabijim uspjehom
- 48) Mladi koji slušaju *stranu, rock, hip hop, rap, elektronsku muziku i sl.* posjećuju redovnije koncerte, pozorišta, kino sale, te se u prosjeku više bave nekim hobijem i sekcijama od mlađih koji slušaju *narodnu muziku i turbo folk*. Mladi iz grada u prosjeku posjećuju više pozorište, kino i koncerete, te se više u slobodno vrijeme bave nekim hobijem, sekcijama, udruženjima. Mladi sa boljim projektom društveno su aktivniji.
- 49) Ispitanici iz grada imaju znatno veću potrebu za klubovima sa *live POP ROCK* muzikom i koncertima dok mladi sa sela imaju veću potrebu za kafićima sa narodnom muzikom
- 50) Mladi iz prigradskih naselja najviše su nezadovoljni uslovima za bavljene sportom, sportskim terenima, dvoranama i klubovima
- 51) Mladi nezaposleni su najviše nezadovoljni ponudom kurseva, prekvalifikacija, i neformalnim obrazovanjem
- 52) Više od polovine mlađih, oko 60%, ide kući prije kraja radnog vremena, odnosno zatvaranja kafića i disco klubova što nam govori da mlađi nemaju potrebu za dužim radnim vremenom kafića.
- 53) Mladi koji konzumiraju lake droge, te mlađi koji redovno konzumiraju alkohol ostaju obično do kraja radnog vremena prijedorskih kafića, te su skloniji ostajanju u gradu i poslije zatvaranja kafića. Takođe, skloniji su odlascima na *gajbe* ili nastavku konzumiranja opojnih sredstava po parkovima, klupama i sl.
- 54) Više mlađih putovalo u jednu od republika bivše Jugoslavije nego što su putovali u Federaciju BiH, koja je geografski samo 30 - tak km od Prijedora.
- 55) Najviše su putovali studenti i srednjoškolci, a istraživanje pokazuje i da mlađe generacije putuju ili su putovale češće u inostranstvo i zemlje bivše Jugoslavije od starijih. Neki od uzroka ovakvih pokazatelja mogli bi biti: bolja finansijska situacija, stabilnije političke okolnosti i olakšice u viznom režimu sa zamlijama EU u posljednjih nekoliko godina.

- 56) Mladi koji su bili u inostranstvu i oni koji nisu bili nikad, imaju različite stavove o životu i mogućnostima u inostranstvu. Ispitanici koji su već bili u inostranstvu, išli bi na diplomske i postdiplomske studije i da upoznaju nove ljudе i vide drugačija mjesta i gradove. Mladi koji nisu bili u inostranstvu išli bi u inostranstvo na 2-3 godine, da zarade novac, te da se vrate i počnu vlastiti biznis.
- 57) Mladi podržavaju rad omladinskih organizacija ali i smatraju da nemaju dovoljnu pordšku lokalnih organa vlasti.
- 58) Probleme mlađih mogu najbolje identifikovati opštinski organi vlasti u saradnji sa omladinskim organizacijama.
- 59) Probleme i potrebe mogu riješiti organizovani i povezani upravo mlađi ljudi
- 60) Mladi generalno nisu upoznati sa strukturom i tijelima u opštinskim institucijama koje bi trebalo da vode brigu o mlađima, ali smatraju da bi, ako ih nema, u svakom slučaju trebalo biti
- 61) Mladi su rangirali najveće probleme u Prijedoru: na prvom mjesu je zapošljavanje, na drugom toksikomanija (alkoholizam i narkomanija), a na trećem - nasilje lokalnih kriminalaca
- 62) Nešto više od trećine mlađih misli da je informisana o *svojim pravima propisanim Evropskom konvencijom, o raspodjeli novca namjenjenog mlađima iz budžeta, raspodjeli stipendija i sl.*
- 63) Mlađima je neophadan prostor za kulturne i edukativne aktivnosti. U vezi s tim, smatraju da je formiranje omladinskog, kulturno-edukativnog centra neophodno i prioritetno.
- 64) Mladi su rangirali aktivnosti koje bi se mogle obavljati u omladinskom centru. Na prva četiri mjestu su po dvije kulturne i dvije edukativne aktivnosti i to: promocija mlađih umjetnika i koncerti poznatijih urbanijih grupa iz regije zemlje i inostranstva, odnosno te radionice(neformalno obrazovanje) i internet klub-čitaonica. Na posljednjem mjestu su koncerti poznatih estradnih radnika i umjetnika.
- 65) Trećina mlađih smatra da je Ljetna bašta upravo idealno mjesto za omladinski kulturni centar. Pretpostavlja se da veliki procenat ispitanika koji nije naveo Ljetnu baštu kao mjesto za budući centar, zbog socio-demografskih faktora (mlađe generacije, raseljena lica-izbjeglice...) nije upoznat sa kulturnim značajem ovog objekta u predratnom periodu, te da uopšte ne zna njegovu lokaciju.

ANALIZA STANJA

ANALIZA STANJA

R.br	Starosna dob	Ativno	Ukupno
1 ,	15-18 godina	24	25
2 ,	18-20 godina	490	503
3 ,	20-24 godine	1.318	1.397
4 ,	24-27 godina	912	993
5 ,	27-30 godina	922	975
do 30 godina		3.666	3.893

Na području opštine Prijedor registrovano je 3893 nezaposlenih od 15 do 30 godina, koji ujedno čine i najugroženiju kategoriju na koju se odnosilo naše istraživanje. Ovom moramo dodati i određen broj nezaposlenih mladih koji nisu prijavljeni ili rade na crno, tako da pretpostavljamo da je stepen nezaposlenosti, odnosno ova kategorija znatno veća.

R. br.	Srednje škole	2006/ 07.
1.	Gimnazija Sveti Sava	481
2.	Ugostiteljsko-ekonomska škola	847
3.	Elektrotehnička škola	447
4.	Medicinsko-tehnološka i građevinska škola	789
5.	Mašinska škola	439
6.	Poljoprivredno-prehrambena škola	474
	UKUPNO	3477

da li se misle vraćati i da li uopšte studiraju. Sa druge strane, prijedorske visoke škole pohađaju studenti iz drugih opština, koji su trenutno nastanjeni u Prijedoru. Situacija je još gora kad govorimo o zaposlenima, jer ne postoji jedinstvena baza podataka zaposlenih između 15 i 30 godina.

Kad govorimo o odlasku ili ostanku u Prijedoru, 37,4% mladih opštine Prijedor želi da ostane, njih 34,1% još se nije odlučilo, a 28,3% pokušava da ode iz grada. Kao najvažniji razlog za nastavak života u Prijedoru, mladi navode to što su im ovdje svi prijatelji, porodica i ljudi koje vole. Kao tri glavna razloga za odlazak iz opštine mladi vide nizak standard (43,8%), besperspektivnost (20,7%), kriminal, korupciju i nasilje (16,2%), zatim slijede loši uslovi za zabavu i rekreativnu aktivnost (6,5%) i loše kulturni sadržaji uopšte (6,3%), dok je samo 6,5% mladih reklo je da ne bi napustilo lokalnu zajednicu ni pod kojim uslovom.

Kao najpoželjniju destinaciju za odlazak mladi navode inostranstvo (70,7%), zatim neki drugi grad u zemljama bivše Jugoslavije (15,8%), a nakon toga neki veći grad u Republici Srpskoj (10,8%). 2,7% mladih reklo je da bi otišlo u neki drugi grad u BiH.

Najviše mladih, njih 39,6%, želi da ode u inostranstvo na 2-3 godine, da zarade novac, te se onda vrati u Prijedor. 24,8% mladih otišlo bi zauvijek, a 12,2% njih bi otišlo na stručno usavršavanje, postdiplomske studije ili razmjenu studenata, 11% otišlo bi u inostranstvo da upozna nova mjesta i ljudi i da vidi znamenitosti, 8,6% mladih kaže da bi u inostranstvo otišli samo na godišnji odmor, a 3,8% njih otišlo bi da radi preko ljeta. **To praktično znači da informacije koje dobijamo preko raznih elektronskih i štampanih medija, a koji se pozivaju na „najnovija nezavisna istraživanja“ raznih agencija, da 70-90% mladih želi ili pokušava da napusti zemlju, NISU TAČNE (ili nisu tačne što se tiče opštine Prijedor).**

Mladi najviše povjerenja imaju u porodicu i prijatelje, tako da njih 74,6 % traži savjet od ljudi koji ih okružuju, ako se nađu u problemima. Takođe, **mladi imaju najmanje povjerenja u vjerske zajednice**, tako da se njih samo 1,6% obraća ili traži savjet od ove institucije.

Ispitanici su rangirali osnovne i najveće probleme u opštini Prijedor, probleme za koje očekuju da ih neko identificira i otpočne proces rješavanja. S obzirom na pol, pripadnost skupini, godište i ostale socio-demografske varijable, ispitanici su u rangiranju bili složni i u svakoj grupi ispitanika dobiveni su isti rezultati. Na prvom mjesecu je zapošljavanje, na drugom toksikomanija (alkoholizam i narkomanija), te na trećem - nasilje lokalnih kriminalaca.

Drugu kategoriju čine srednjoškolci i za ovu kategoriju (2006/2007) imamo precizne podatke. Ukupno, na području opštine Prijedor registrovano je 3477 učenika srednjih škola. Problemi nastaju kod određivanja okvirnog broja zaposlenih i studenata, odnosno opštег udjela mladih u odnosu na cijelokupnu populaciju opštine Prijedoru. Moramo napomenuti da postoje podaci o studenatima kojima je prijavljeno mjesto boravka u Prijedoru (1379). Međutim, mi ne znamo da li su ti mlađi ljudi zaista u Prijedoru,

**SOCIJALNA
POLITIKA**
Politika zapošljavanja
Stambena politika
Zdravstvena politika

Oblast: SOCIJALNA POLITIKA

Politika zapošljavanja mladih

Iako je *Omladinska politika* po svim svojim karakteristikama strateški dokument, oblast *Politika zapošljavanja mladih* ne smijemo posmatrati kao strategiju zapošljavanja. Svaki strateški dokument dugoročnim i sveobuhvatnim strateškim mjerama ispunjava zadati cilj, u ovom slučaju rješava problem nezaposlenosti mladih. Međutim, problem nezaposlenosti mladih ne može se posmatrati odvojeno od opšteg problema nezaposlenosti, te samim tim strategija zapošljavanja mladih ne može biti izdvojena iz opšte strategije zapošljavanja i razvoja opštine Prijedor. Opšta strategija zapošljavanja bi, takođe, trebala da sadrži najširi spektar opštih mjera i koraka, te multisektoralni pristup cijeloj problematici. Kvalitetna strategija zapošljavanja zahtjeva uključivanje svih relevantnih faktora - od lokalne zajednice do državnih organa, koji će prije svega raditi na uspostavljanju i ralizaciji strateških ciljeva kao što su: otvaranje novih i revitalizacija postojećih pogona, korištenje sredstava iz predpristupnih fondova EU, fondova Evropske komisije i Vlade RS, privaćenje stranih investicija, podsticaj male privrede i poljoprivrede, reforma obrazovnog sistema i sl.

Politika zapošljavanja mladih nema za cilj zaposliti sve ili veći dio populacije mladih, niti eliminisati nezaposlenost koja predstavlja problem globalnog karaktera. Politika zapošljavanja mladih definiše institucionalno-infrasstrukturne mjere, fondove i prioritete akcije koje će mladima olakšati sam proces zapošljavanja i ojačati preduzetničku klimu u lokalnoj zajednici. Ista inicira i stvara pretpostavke za izradu *Opšte strategije zapošljavanja* koja će biti u skladu sa *Strategijom razvoja opštine Prijedor* i republičkim dokumentima koji s bave ovom problematikom. Posmatrajući je u kontekstu opštih društveno-ekonomskih prilika, Politika zapošljavanja mladih je prva pretpostavka opšte strategije zapošljavanja a samim tim i cjelokupnog društveno-ekonomskog razvoja.

Nalaženje posla ili kreiranje vlastitog biznisa su veliki izazovi za mlade, ali isto tako i za različite institucije - Zavod za zapošljavanje, poslovni sektor, razvojne agencije, nevladine organizacije, omladinske organizacije ili studentska udruženja. Problem nezaposlenosti uveliko pogađa mlađe ljude, a kako vrijeme prolazi i ne preuzimaju se konkretnе institucionalne mјere za rješavanje istog, u skorijoj budućnosti prijete nam mnoge, usko povezane sa ovim problemom, negativne pojave (odlazak i raseljavanje mladih, bijela kuga, narkomanija i alkoholizam, samoubistva...) Istraživanja rađena u posljednjih nekoliko godina, kao i posljednje istraživanje „Procjena potreba i problema mladih u opštini Prijedor“, ukazuju na poražavajuće rezultate za našu zajednicu. Stanje zaposlenosti u Republici Srpskoj, kao i u opštini Prijedor, veoma teško je utvrditi. Prema podacima relevantnih organizacija koje se bave ovom problematikom, zaposlenost u RS je oko 27, 4%. Budući da mnogi građani, ponajviše mladi, rade «na crno», jasno je da su ovi podaci veoma nepouzdani.

Analizirajući sveobuhvatno problem nezaposlenosti, uočava se da je Prijedor prije 1992. godine bio jedan od najznačajnijih industrijskih centara BiH, sa dominantnom proizvodnjom rude i drugih industrijskih sirovina. U periodu do 1992. godine koncept razvoja privrede opštine Prijedor zasnivao se na razvoju industrijskih kapaciteta bazne industrije. Krahom te proizvodnje u ratnom i postratnom periodu, odnosno negativnim efektima monoproizvodne privredne strukture, koja više nije u mogućnosti da otvara nova radna mjesta, došlo je do značajnog smanjenja broja zaposlenih radnika.

Ekomska situacija u Prijedoru je danas veoma teška i karakteriše je visoka stopa nezaposlenosti, koja je iz godine u godine u porastu. Prirodna bogatstva, ljudski resursi i solidno razvijena infrastruktura, karakteriše opštini Prijedor kao urbanu sredinu, sa svim preduslovima za ekonomski razvoj i ugodan život i rad njenih stanovnika. Uprkos pojedinačnim pozitivnim rezultatima, analize u poslednjih nekoliko godina ukazuju na trend stalnog rasta nezaposlenosti. Prema najnovijim informacijama Zavoda za zapošljavanje RS – filijala Prijedor, prosječna nezaposlenost na području opštine Prijedor, izračunata u odnosu na ukupan broj stanovnika, iznosi 20,75 %. Zvanični podaci govore o ukupno 13.497 prijavljenih nezaposlenih lica.

Analizom zvaničnih podataka, ukupan broj prijavljenih nezaposlenih mladih lica koja aktivno traže zaposlenje izgleda ovako:

1. u starosnom intervalu od 15 -20 godina iznosi 199 mladih (najveći dio ove populacije je obuhvaćen školovanjem, dok relativno mali broj završava kurseve, zanate i trogodišnje škole za sticanje stručnih zvanja),
2. u starosnom intervalu od 20-30 godina iznosi 3.272 mladih (veliki broj nezaposlenih ovog dobnog intervala u uskoj je vezi sa završetkom školovanja, ali s obzirom na vrijeme završetka školovanja i prijave na evidenciju nezaposlenih, pokazuje se relativno dugo čekanje na zaposlenje)

Uzimajući interval od 15 do 35 godina, ukupan broj nezaposlenih mladih prijavljenih na Birou za zapošljavanje Prijedor, iznosi 5.485 lica (a na Filijali Prijedor ukupno 9.133 mlađe osobe). Ovim podacima moramo dodati i određen broj mladih nezaposlenih ljudi koji nisu prijavljeni ili rade na crno, tako da se pretpostavlja da je ova kategorija znatno veća. Tokom našeg istraživanja o procjenama i problemima mladih u Prijedoru, ujedno smo obuhvatili i ovu najugroženiju kategoriju mladih.

Prema rezultatima analize Istraživanja, društveni sektor ima daleko više zaposlenih mladih sa višim ili visokim obrazovanjem (38%). U društvenom sektoru je prijavljeno 97,2% zaposlenih mladih, za razliku od privatnog sektora u kojem je procenat prijavljenih 75,4%. U međunarodnim organizacijama prijavljeno je 100% mladih. Od mladih koji imaju sopstveni biznis prijavljeno je samo 75%. Privatni sektor i u ovoj analizi pokazuje porazne rezultate - samo 37,5% mladih zaposlenih sa višom ili visokom školom radi posao za koji su se školovali, dok ga čak 62,5% mladih ne radi. Rezultati koje smo dobili pokazali su da čak 84,9% mladih smatra da je proces zapošljavanja u opštini nezadovoljavajući. 30,5% njih smatra da je uzrok za to nepostojanje adekvatne politike zapošljavanja na opštinskom nivou, 7% mladih smatra da je razlog za to nezainteresovanost mladih, a 3,4% smatra da je uzrok tome neosposobljenost i nestručnost mladih za određena zanimanja.

Kod analize potreba mladih, koje su usko povezane sa zapošljavanjem i rješavanjem stambenog pitanja, obeshrabljajući je podatak iz istraživanja koji ukazuje na to da 83% svih ispitanih još uvijek živi sa roditeljima.

Pozitivni primjeri zalaganja lokalnih vlasti da se poboljša položaj mladih u Prijedoru, definisani su i u okviru postojeće *Strategije razvoja preduzetništva, malih i srednjih preduzeća*, kojom je Odjeljenje za privredu i društvene djelatnosti, u saradnji sa asocijacijom za ekonomski razvoj PREDA i prijedorskim srednjim školama, pokrenulo projekat obuke mladih iz preduzetništva i poslovnog planiranja (sa akcentom na inovativnost), za učenike završnih razreda srednjih škola, a u sklopu programa pod nazivom "Preduzetnička obuka mladih". Ove obuke imaju za cilj razvijanje svijesti srednjoškolaca o značaju preduzetništva za razvoj ekonomije, ukazivanje na mogućnosti koje preduzetništvo nudi pojedincu, te pružanje specifičnih znanja iz oblasti planiranja, pokretanja i vođenja vlastitog biznisa (izrada biznis plana, istraživanje tržišta, marketing, organizacija poslovanja, finansije, proces registracije preduzeća/preduzetničke djelatnosti). Takođe, u okviru ovog programa u neke škole je, kao fakultativni predmet, uveden je „Osnove preduzetništva“, kao takav jedinstven u BiH.

Iako postoje značajni koraci u kreiranju novih sistema zapošljavanja, problem zapošljavanja mladih je složen problem koji se ne može rješiti parcijalnim programima, već zahtijeva multisektoralni pristup - istovremeni angažman svih nadležnih: Ministarstava, Opštine, osnovnih i srednjih škola, nevladinih organizacija, te svih razvojnih agencija i fondova koji djeluju na području kako opštine tako i u RS i BiH. Alarmantan podatak do kojeg smo došli tokom analize istraživanja, a na koji se mora reagovati, je da 39,6% mladih želi da ode u inostranstvo na 2-3 godine, da zaradi novac, te se onda vrate u Prijedor.

Ključ za stvaranje novih radnih mesta i poboljšanje konkurentnosti i ekonomskog rasta, je u ohrabrenju preduzetništva. Razvoj preduzetničkog duha bi trebao akcentirati još u periodu školovanja. Sistemi i programi doživotnog učenja temeljni su princip edukacije i trening sistema u Evropi, koji definiše preduzetništvo kao osnovnu vještinsku, sa posebnim akcentom na razvoj preduzetničkog duha među građanima Europe. Da bi se ovo postiglo i kod nas potrebno je ispunjenje nekoliko uslova: finansijska podrška za novoformirana i preduzeća u razvoju, fiskalne olakšice za otpočinjanje biznisa, ubrzavanje i pojednostavljinjanje procedure registracije biznisa, progresivna politika Vlade i opština za preduzetništvo itd. Veoma bitno je obezbjediti pravne i ekonomske usluge za pomoći malim ili preduzećima u razvoju i omogućiti pristup infrastrukturnim resursima uz povoljnije cijene. Putevi za uspješno rješavanje problema zapošljavanja mladih treba da se usmjere na razvijanje mehanizama i institucija koje će mladima omogućiti lakše zapošljavanje, podsticanje volonterskog rada kao oblike sticanja radnog iskustva, razvijanje ideje samozapošljavanja i jačanje preduzetničke inicijative mladih. Težište takođe treba biti na poboljšanju kvaliteta života mladih, smanjenju osjećaja nesigurnosti radnog mjeseta, ublažavanju posljedica dugoročne nezaposlenosti/isključenosti mladih iz svijeta rada, smanjenju vremena čekanja na posao, povećanju mogućnost sticanja formalnog radnog iskustva, smanjenju broja mladih koji prerano prekidaju obrazovanje, te stvaranju jednakih mogućnosti za mlade žene i muškarce. U ovom izuzetno kompleksnom procesu važno je shvatiti da mladi najlakše

prihvataju nove ideje, i da jedini mogu pratiti brzinu tehnoloških promjena (inovativni potencijal), koja traži fleksibilnu, mobilnu i kvalifikovaniju radnu snagu.

Kao najbitniji element u društvu mlađi će višestruko vratiti ukazanu pažnju i ulaganja. Napominjemo da se 49,9% mlađih izjasnilo da je jedan od najvažnijih razloga za nastavak života u Prijedoru to da su im ovdje porodica, prijatelji i ljudi koje vole. Ovo pravilo se pokazalo i kroz istraživanje, iz koga se vidi da su mlađi koji su ostvarili svoje ambicije odnosno rade posao za koji su se školovali, zadovoljni situacijom i osjećaju se sigurnijim u lokalnoj zajednici.

STRATEŠKI PRISTUP: POLITIKA ZAPOŠLJAVANJA MLAĐIH

1. Strateški pravac: *Institucionalna i sistematska podrška zapošljavanju mlađih i razvoju omladinskog preduzetništva*

Strateški cilj 1.1: Strateški dugoročni pristup problemu zapošljavana mlađih

Strateški cilj 1.2: Formiranje infrastrukture za podršku zapošljavanja mlađih i jačanje međuinstitucionalne saradnje

Strateški cilj 1.3.: Formiranje omladinskih zadruga za privremene i povremene poslove

2. Strateški pravac: *Finansijski i drugi podsticaji zapošljavanju i samozapošljavanju mlađih*

Strateški cilj 2.1: Finansijski i drugi podsticaji za zapošljavanje mlađih

Strateški cilj 2.2: Podsticaji za samozapošljavanje mlađih

3. Strateški pravac: *Stvaranje preduzetničkog ambijenta*

Strateški cilj 3.1: Program promocije preduzetništva

Strateški cilj 3.2.: Podrška preduzetništvu mlađih

Strateški cilj 3.3.: Smanjenje birokratskih procedura i troškova pokretanja vlastitog biznisa mlađih preduzetnika

Strateški cilj 3.4.: Ostanak mlađih na selu

4. Strateški pravac: *Podrška zapošljavanju mlađih sa posebnim potrebama*

Strateški cilj 4.1.: Primjena Zakona o zapošljavanju mlađih sa invaliditetom

Stambena politika za mlade

Stambeni problemi mlađih imaju status prvorazrednog državnog, socijalnog i političkog problema. Kao takvi zaslužuju izradu posebne strategije stambenog zbrinjavanja na državnom i lokalnom nivou.

Jedna od primarnih egzistencijalnih potreba je upravo potreba za vlastitim domom. Zbog velikih socio-ekonomskih i demografskih previranja u ratnom i post-ratnom periodu, promjene društvenog uređenja i ostalih okolnosti, mlađi kao i ostale kategorije društva, nisu u stanju naći odgovor i rješenje za ovaj problem. Ako uzmemo u obzir veliku nezaposlenost i niska primanja, doći ćemo do zaključka da veliki procenat mlađih iz Prijedora nije u prilici rješiti stambeni problem u razumnom vremenskom periodu, bez pomoći i samostalno.

Nažalost, najveći broj mlađih ljudi spada u kategoriju stambeno nezbrinutih, te su prinuđeni snalaziti se na razne načine. Analiza istraživanja „Potrebe i problemi mlađih opštine Prijedor“ pokazala je da čak 83% svih ispitanika još uvijek živi sa roditeljima. Upoređujući relevantne podatke, došlo se do zaključka da je statistički veoma značajna korelacija povezanosti stambenog problema mlađih sa stepenom obrazovanja. Ukrštanjem varijabli došli smo do zaključka da su ispitanici sa višim stepenom obrazovanja statistički znatno samostalniji, ne zavise u tolikoj mjeri o roditeljima, te žive sami ili sa partnerima u kupljenom ili najčešće iznajmljenom stanu. **Problematika stambenog zbrinjavanja mlađih usko je povezana sa problematikom zapošljavanja.** U uslovima konstantnog rasta nezaposlenosti iluzorno je posmatrati rješavanje stambenog problema mlađih nezavisno od rješavanja ostalih problema (prije svega zapošljavanja), kao i bez pomoći šire društvene zajednice.

Jedan od osnovnih oblika privremenog stambenog zbrinjavanja mlađih, pored već navedenog stanovanja u porodičnim višegeneracijskim domovima, je iznajmljivanje stanova. Iako jedini mogući način za mnoge mlađe, iznajmljivanje stanova u opštini Prijedor u poslijednje vrijeme je otežano. Ekonomski stagnacija, prliv stanovništva i studentske populacije, visoke cijene nekretnina i manjak stambenih jedinica samo su neki od razloga zbog kojih mlađi ne mogu rješiti čak ni privremeno svoje stambeno pitanje.

Mladi i mladi bračni parovi koji iznamljuju stan nisu u mogućnosti da kupe stan, a prateći trendove kretanja cijena nekretnina na području opštine Prijedor, tendencija rasta cijena stanova se može očekivati i u budućnosti. Posebno je teško odrediti realne potrebe porodica u smislu veličine stambenog prostora, koje su u mnogo slučajeva u nesrazmjeri sa faktičkim stanjem.

Razloge ovako teškog položaja mladih u segmentu njihovog stambenog zbrinjavanja možemo tražiti prije svega u nedostatku stambenih jedinica, te visokim cijenama stanova i velikim troškovima pri izgradnji vlastitih stambenih jedinica. Ako uzmemo u obzir prosječna lična primanja i i uporedimo ih sa ratom prosječnog stambenog kredita, vidjećemo da je kupovina stana praktično nemoguća.

U okviru stambene politike za mlade neophodno je formirati *Komisiju za izradu, sproveđenje i nadgledanje programa „Stambeno zbrinjavanje mladih – SZM“*, transparentnog tijela u okviru Administrativne službe Opštine Prijedor. Ovim dokumentom i Akcionim planom propisani su koraci za realizaciju ovog programa. Glavni cilj programa „SZM“ je izgradnja subvencioniranih stambenih jedinica za mlade od strane Opštine Prijedor, čime bi cijena tako izgrađenih stanova bila pristupačnija za mlade. Opština i *Komisija za provođenje programa „SZM“* bi nizom subvencija smanjila konačnu cijenu stanova, koje bi po prethodno utvrđenim kriterijimima kupovali mladi. Naravno, kriterijumima bi bilo propisano ko može konkursati za kupovinu povoljnih i subvencioniranih stanova, odnosno neophodno bi bilo izraditi jasna pravila o kategorizaciji mladih, pri čemu bi se uzimao u obzir: porodični status, ekonomski moć, obrazovanje mladih i sl. Nositelj ovog programa, kao investitor, bila bi Opština Prijedor, a incijalna sredstva obezbjedila bi se iz posebne budžetske stavke (uz eventualno sufinansiranje Ministarstava ili Fonda za stanovanje po posebnim programima). Opština bi, takođe, razmotrlila modalitet kreditne garancije za dugoročne stambene kredite čime bi se kamatna stopa smanjila na 4%, te tim bila pristupačna mladima koji konkurišu za kupovinu stanova.

Precizan plan o veličini i broju stambenih jedinica izradila bi *Komisija za provođenje programa „SZM“* (za prvu godinu provođenja programa 20 stambenih jedinica). Program bi trebao prerasti u samoodrživ proces, jer će mladi praktično platiti stanove. Novcem od ovih subvencionisanih stanova punila bi se posebna budžetska stavka za stambeno zbrinjavanje mladih, a upravo taj novac može poslužiti za nastavak programa i izgradnju novih stambenih jedinica u narednim godinama. Ovaj program je usmjeren prema kategoriji ekonomsko stabilnih mladih ljudi, koji su u stanju dići stambeni kredit i kupiti povoljni subvencionirani stan, čija će cijena biti daleko niža od trenutne tržične cijene stanova.

Računajući da je cijena kvadratnog metra subvencionisanog stana 900 KM, mjesечna rata kredita (15 godina) po kamtnoj stopi od 4% iznosila bi 330 KM, što ekonomski stabilnim mladim bračnim parovima otvara mogućnost za učestvovanje u programu.

Veoma je važno obratiti pažnju na kriterijume po kojima se mladima omogućuje kupovina subvencionisanih stanova, kao i na rad Komisije. U tom smislu, potrebno je formirati nezavisni nadzorni odbor koji će kontrolisati valjanost rada Komisije za provođenje programa „SZM“. Sa druge strane, sama Komisija bi u kreiranju programa trebala izraditi sisteme zaštite od zloupotrebe ovakvog vida kupovine stanova. Ne smije se doći u situaciju da subvencionisane stanove kupuju oni koji hoće da na bilo koji način profitiraju, odnosno tek kupljene stanove prodaju po višim cijenama. U tom smislu, neophodno je da u sve procese budu uključeni mlađi stručnjaci i mlađi iz omladinskih organizacija (osigurati transparentnost u radu Komisije uključiti mlađe u sve timove u cilju smanjenja korupcije, definisati prava učešća na konkursima i tenderima u smislu favorizacije mladih, ograničiti gornju starosnu dob i sl.). Potrebno je preduhitriti probleme i špekulacije, te sistematski osigurati potpunu transparentnost pružanja mogućih subvencija, a u skladu sa planiranjem i mogućnostima opštinskog budžeta.

STRATEŠKI PRISTUP: STAMBENA POLITIKA ZA MLADE

1. Strateški pravac: Stambeno zbrinjavanje mladih

Strateški cilj 1.1.: Institucionalni razvoj stambene politike za mlade

Strateški cilj 1.2.: Prilagođavanje i donošenje pravnih akata vezanih za program „SZM“

Strateški cilj 1.3.: Doprinos lokalne uprave rješavanju stambene problematike mladih

Strateški cilj 1.4.: Izgradnja stambenih jedinica i provođenje programa „SZM“

Zdravstvena politika

Briga za zdravlje mladih je jedan od najvažnijih interesa svake lokalne zajednice. Zdravlje predstavlja osnovni preuslov ukupnog razvoja društva, ono je odgovornost svih, kako pojedinaca, tako i porodice, zajednice i državnih institucija. Promovisanje zdravog razvoja mladih ljudi je ključna investicija koju bilo koje društvo može provesti u cilju postizanja kvalitetnijeg života u zajednici, što podrazumijeva uticaj na životne navike, uslove života, promociju samopouzdanja, ljudskog dostojanstva i samopoštovanja.

Prema anketama UN, najveći broj mladih u RS smatra da im ne prijeti opasnost od HIV/ AIDS i drugih polno-prenosivih bolesti. Istraživanja pokazuju da su najčešći uzroci smrtnosti kod mladih povrede i trovanja, zatim oboljenja krvnog sistema i na kraju različite nesreće. Povrede mladih najčešće se dešavaju u saobraćaju, uglavnom zbog vožnje u pijanom stanju. Česti su slučajevi agresivnog i nasilničkog ponašanja, masovnih ili pojedinačnih tučnjava i napada na druge osobe, kao posljedica pretjeranog konzumiranja alkohola.

Broj samoubistava je u konstantnom porastu. Čak 87% mladih smatra da je potrebno otvoriti savjetovališta za mlađe u mjestu u kojem žive. Fizička neaktivnost i nepravilna ishrana u velikoj mjeri utiču na zdravlje mladih ljudi. Sve češće i sve modernije konzumiranje "brze hrane", bez fizičke aktivnosti, dovodi do gojaznosti. Nažalost, ne postoje sistematske edukacije sa ovom tematikom.

Istraživanje na nivou opštine Prijedor pokazalo je da 73,1% mladih Prijedorčana smatra da je ovisnost o alkoholu i drogama rezultat neinformisanosti mladih. Poražavajući podatak iz ankete je da čak 80% ispitanika poznaje barem jednog mladog čovjeka koji je ovisnik o alkoholu ili drogama. Na prvi pogled to može biti iznenađujuće, ali uzimimo u obzir podatak iz istraživanja da je čak 63% mladih konzumiralo alkohol prije navršene 18. godine. Rezultati istraživanja govore da su mlađe generacije smjeli u eksperimentisanju i konzumiranju alkohola, ali i da im je alkohol pristupačniji. Statistički podaci ukazuju na činjenicu da mladi, iz određenih razloga, prije osam i više godina nisu konzumirali alkohol prije punoljetvstva, u tolikoj mjeri koliko ga konzumiraju maloljetnici danas. Ovo je prilično zabrinjavajuće, ako uzmemu u obzir odluku o zabrani točenja i prodavanja alkohola maloljetnicima.

Marihanu i hašiš u opštini Prijedor redovno ili povremeno konzumira 10,3 % ispitanika, dok tablete ekstazi redovno ili povremeno konzumira 2,4% mlađe populacije. 2,2% mladih povremeno ili redovno koristi kokain, dok se konzumiranje heroina kreće u granicama oko 1%. Analiza pokazuje da marihanu najčešće koriste nezaposleni i studenti, dok je taj procenat kod srednjoškolaca i zaposlenih značajno niži.

Politika zdravlja mladih opštine Prijedor trebala bi predstavljati zajednički napor svih subjekata u Opštini, u cilju efikasnijeg rješavanja problema mladih i stvaranja povoljnijih uslova za njihovo učešće u društву. Politika je bazirana na osnovnim principima i vrijednostima istaknutim u međunarodnim dokumentima u oblasti javnog zdravlja.

Cilj politike je stvaranje kvalitetne, snažne i efikasne platforme koja će stvoriti osnove za poboljšanje zdravlja omladine u opštini Prijedor, kroz prevenciju patoloških pojava u društву. Politika obuhvata ciljeve i aktivnosti koje će doprinijeti uspostavljanju odgovornog sistema zdravstvene zaštite, koji promovišu programe i usluge koji naglašavaju pitanja ravnopravnosti polova, koji su naklonjeni mladima, te pomažu ukupnom unapređenju zdravlja mladih. Među ciljevima zdravstvene politike je i jačanje svijesti pojedinca i društva o značaju zdravlja mladog čovjeka, uz poticaj cjelokupnog stanovništva u definisanju i rješavanju problema vezanih za mlađe, njihovo zdravlje, zaštitu, očuvanje i unapređenje životne i radne sredine.

Kako zdravlje mladih zahtijeva uravnotežen, multidisciplinaran i integrativni pristup, koji podrazumjeva koordinaciju svih tijela uključenih u te aktivnosti, Opština treba sarađivati i podsticati sve relevantne organizacije, institucije, ustanove i udruženja kako bi se izgradili mostovi između politike, prakse, različitih sektora i disciplina. Koordinacijom i usklađivanjem rada civilnog društva, relevantnih aktera, državnih organa i donatora, kroz politiku zdravlja mladih uspostaviće se svjesan i odgovoran sistem primarne zdravstvene zaštite naklonjen mladima.

U skladu sa dokumentima usvojenim od strane Narodne skupštine Republike Srpske: Politika i strategija razvoja zdravstvene zaštite u Republici Srpskoj do 2010.godine, Omladinska politika Republike Srpske, Politika zdravlja mladih RS, definisani su opšti ciljevi, strategije i specifični ciljevi zdravstvene politike. Ovi dokumenti direktno nameću opšte i specifične ciljeve kao i prepostavke izrade zdravstvene politike u opštini Prijedor:

Najvažniji i trajni cilj zdravstvene politike uopšte i ,kao posebnog segmenta, omladinske zdravstvene politike, trebao bi biti stalno unapređenje zdravlja mladih i unapređenje uslova koji utiču na zdravlje

Opši ciljevi omladinske zdravstvene politike:

- a) Smanjivanje razlika u zdravstvenom stanju i dostupnosti zdravstvene zaštite mladih u odnosu na socijalno osiguranje, geografska područja i socijalno-ekonomske grupe
- b) Unapređenje zdravstvenog stanja i povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite vulnerabilnih grupa stanovništva
- c) Preorientacija cjelokupne zdravstvene zaštite na unapređivanje zdravlja i prevenciju bolesti
- d) Podizanje efikasnosti i kvaliteta zdravstvene zaštite

STRATEŠKI PRISTUP:

1. **Strateški pravac:** *Razvoj, primjena i praćenje programa za promociju zdravlja mladih*
Strateški cilj 1.1. : Prevencija i saniranje svih oblika oboljenja, poremećaja razvoja i zdravlja mladih
Strateški cilj 1.2. : Prevencija i smanjenje alkoholizma, narkomanije i pušenja među mladima
Strateški cilj 1.3. : Unapređenje reproduktivnog zdravlja mladih (smanjenje broja neželjenih trudnoća i abortusa)
2. **Strateški pravac:** *Usmjeravanje edukativnih programa NVO sektora na dominirajuće zdravstvene probleme mladih*
Strateški cilj 2.1. : Preusmjeravanje programa sa prevencije teških droga na dominirajuće oblike toksikomanije (alkoholizam, lake droge i pušenje) i prevencije AIDS-a na prevenciju neželjenih trudnoća i smanjenje broja abortusa
3. **Strateški pravac:** *Podizanje efikasnosti i kvaliteta zdravstvene zaštite*
Strateški cilj 3.1. : Institucionalno unapređenje zdravstvene zaštite mladih
Strateški cilj 3.2. : Poboljšanje i kontrola zdravlja mladih školskog uzrasta i poboljšanje higijensko-sanitarnih uslova obrazovnih institucija

**OBRAZOVANJE,
INFORMISANJE
I INFORMATIČKA KULTURA**
 Obrazovna politika
 Politika informisanja

Oblast: OBRAZOVANJE, INFORMISANJE I INFORMATIČKA KULTURA

Obrazovna politika za mlade

Obrazovanje predstavlja jedan od ključnih faktora ličnog i društvenog progresa. Prema podacima koje je 2000. godine predočio UNICEF, predškolskim ustanovama obuhvaćeno je samo 5,8% dječaka, odnosno 5,9% djevojčica do pet godina. Obuhvaćenost djece osnovnim školovanjem je oko 95%. Provjerena pismenost žena je 91%, a muškaraca 98%. **Zabrinjavajuće je i to što je sve manji procenat upisa mladih na fakultete.** Fakultetsku diplomu steklo je tek 0,6% mladih do 25 godina, a višu školu 1,9%. Školska spremna roditelja pokazuje da majke imaju niži nivo obrazovanja od očeva. Ono što danas karakteriše škole i fakultete jeste zastarjelost i konzervativnost, nepodsticanje kreativnog mišljenja, nepostojanje aktivnog procesa usavršavanja nastavnog osoblja, loše stanje školskih objekata, nizak nivo plata predavača... (istraživanje UNICEF).

Obrazovanje je važan segment života mladih u opštini Prijedor. Ako govorimo o kategoriji koju zakon determiniše kao „mladi“ (16-30 godina), trenutno se na području opštine obrazuje 3477 srednjoškolaca i 1379 studenata. Kao u većini gradova u Republici Srpskoj i u Prijedoru, prvenstveno zbog nepostojanja univerziteta i loše ekonomske situacije, mladi imaju najviše problema sa visokim obrazovanjem. Formalno akademsko obrazovanje je i dalje temelj vaspitanja i obrazovanja mlade generacije u Prijedoru, ali je to domen Ministarstva prosvjete i kulture, te su promjene u toj sferi izvan nadležnosti Opštine. U tom smislu potrebno je ukazati na neke bitne činjenice sa kojima se suočavaju visokoškolske institucije u RS (podaci iz istraživanja i anketa), a to je sporo i otežano uvođenje Bolonjske deklaracije, problem korupcije i neetičkog ponašanja nastavnog osoblja, nedostatak kadra na fakultetima, nedovoljno razvijene vannastavne aktivnosti...

U ovom dokumentu ćemo se osvrnuti i na jedan drugi vid obrazovanja, koji ima veliki potencijal a tek je marginalno iskorišten – **neformalno obrazovanje.** *U razvijenim zemljama neformalni oblici*

obrazovanja već koriste više od 50% finansijskih sredstava koja se ulažu u obrazovanje, sa tendencijom dalje progresije. Istovremeno postaju jedan od preduvjeta za dobijanje finansijskih sredstava iz evropskih predpristupnih fondova.

U Prijedoru ovo područje uglavnom se odnosi na škole stranih jezika, računara i pisanja biznis planova.

Problemi koji dominiraju sferom neformalnog obrazovanja su:

- Nepostojanje konkretnih planova nevladinih i omladinskih organizacija u vezi sa programima neformalnog obrazovanja
- Nepostojanje pravnog okvira za regulisanje sistema neformalnog obrazovanja
- Nepostojanje saradnje i koordinacije omladinskog i nevladinog sektora, opštinskih institucija i srednjih i viših škola iz Prijedora, na realizaciji zajedničkih programa neformalnog obrazovanja

U procesu analize opšteg stanja i analize rezultata istraživanja, dobili smo poražavajuće rezultate koji pokazuju velike razlike u uspjehu na poslednjem tromjesječju između srednjoškolaca koji žive u gradu, prigradskom naselju ili selu. Pa je tako 63,4% srednjoškolaca koji žive u gradu imalo bolji (odličan i vrlo dobar) uspjeh, a 36,6% njih je imalo slabiji uspjeh. Srednjoškolci koji žive u prigradskim naseljima pokazali su nešto slabije rezultate i njih je 55% imalo bolji uspjeh, a 45% slabiji uspjeh, dok je ovaj postotak kod ispitanika koji žive na selu najgori, i njih je samo 48,2% imalo bolji uspjeh, a slabiji uspjeh čak 51,8%. Ovakvi pokazatelji prouzrokovani su boljim ekonomsko-socijalnim uslovima za učenike u gradu, ali i u nizom drugih okolnosti.

Većina srednjoškolaca rekla je da poslije srednje škole želi da upiše fakultet (čak njih 83,6). Najviše srednjoškolaca, njih 56,4%, želi da upiše fakultet u Banja Luci ili nekom drugom gradu, a 14,4% ispitanih želi da upiše jednu od visokih škola u Prijedoru. Dalje, učenici obrazovanijih roditelja pokazuju očekivano veće interesovanje za studiranje, ali u isto vrijeme nemaju povjerenja i ne žele studirati na prijedorskim obrazovnim institucijama. Međutim, ispitanici sa sela manje su kritični prema prijedorskim višim školama, i više se opredjeljuju za studiranje u Prijedoru od ispitanika iz prigradskih i gradskih naselja. Ovo ukazuje na *činjenice da prijedorske više škole iz nekog razloga preferiraju mlađe sa sela, mlađi koji su postizali slabije rezultate u srednjoj školi i djeca roditelja sa nižim stepenom obrazovanja*?! I ovo je jedno od pitanja kojim bi se trebali pozabaviti prvenstveno upravni organi ovih visokoškolskih institucija.

Iako je neformalno obrazovanje jako bitan, te u vezi sa nadležnostima realan model poboljšanja jednog segmenta obrazovnog sistema kad govorimo o lokalnim nivou, istraživanje pokazuje da mlađi misle drugačije. Obrazovanje se, po mišljenju *srednjoškolaca i studenata*, može popraviti otvaranjem kvalitetnih državnih visokih škola u Prijedoru, što ipak ne zavisi mnogo od lokalnih vlasti i strategije Omladinske politike. *Mlađi zaposleni*, koji generalno imaju zrelijii pogled na svijet, smatraju da se obrazovanje može popraviti opštinskim kreditima koje studenti vraćaju nakon školovanja, te opštinskim stipendijama.

Pored afirmacije neformalnog obrazovanja, lokalne vlasti bi trebale izraditi kvalitetnu strategiju unapređenja programa unutar sistema formalnog obrazovanja, te adekvatan sistem kreditiranja, stipendiranja i usavršavanje kadrova.

STRATEŠKI PRISTUP: OBRAZOVANJE MLADIH

1. Strateški pravac: Unapređenje kvaliteta formalnog obrazovanja

Strateški cilj 1.1.: Profesionalna orientacija učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola

Strateški cilj 1.2.: Podrška stručnom usavršavanju kadrova

Strateški cilj 1.3.: Jačanje vannastavnih aktivnosti u osnovnim i srednjim školama

2. Strateški pravac: Poboljšanje učeničkog i studentskog standarda

Strateški cilj 2.1.: Stipendiranje učenika i studenata i studentski krediti

Strateški cilj 2.2.: Racionalizacija i jačanje obrazovnih kapaciteta

3. Strateški pravac: Razvoj sistema neformalnog obrazovanja

Strateški cilj 3.1.: Unapređenje kvaliteta neformalnog obrazovanja

Strateški cilj 3.2.: Podsticanje obavljanja stručne prakse

4. Strateški pravac: *Podrška socijalno ugroženim kategorijama mladih*
Strateški cilj 4.1.: Podrška romskoj populaciji

Politika informisanja i informatičke kulture

Pojam informisanja označava primanje, slanje, preseđivanje i korišćenje informacija iz svih oblasti života, počevši od dnevno-političkih informacija i vijesti, pa do informacija neophodnih za normalno funkcionisanje jedne društveno-korisne individue kakav je čovjek.

Informisanje mladih na lokalnom nivou označava redovan protok informacija od strane lokalnih vlasti i odgovornih institucija prema mladima, o svim temama koje ih interesuju i koje su vezane za njihovu problematiku. Radi velikog broja, odnosno kvalitetnijeg i lakšeg prikupljanja i sortiranja, najčešće se informacije za mlade grupišu u nekoliko oblasti:

1. **Obrazovanje i posao** (univerziteti, stipendije, studentski smještaj, stručno obrazovanje, kontakti svih relevantnih institucija za zapošljavanje i razvoj preduzetništva, konkursi..)
2. **Civilno društvo i mladi** (ljudska prava, demokratija, prava i položaj mladih...)
3. **Država i mladi** (vladine strukture, politički sistem, izbori...)
4. **Zdravlje** (institucije, programi i servisi koji se bave zdravljem, zdravim životom, seksualnim i reproduktivnim zdravljem mladih i sl.)
5. **Slobodno vrijeme, organizacije i omladinski rad** (servisi, programi na lokalnom nivou za slobodno vrijeme mladih, evropske mogućnosti, volontiranje, kulturne aktivnosti, o različitim organizacijama mladih i mrežama, o načinima kako se organizovati, registrovati omladinsku organizaciju, ko može pomoći, baze podataka)
6. **Informisanje** (mediji i medijski projekti za informisanje mladih, korisne web stranice, časopisi, TV i radio emisije i sl.)

Nešto više od 30% mladih Prijedorčana misli da je dovoljno i kvalitetno informisano o svojim pravima. Najčešće kao sredstvo informisanja koriste elektronske medije (televizija, radio, internet), zatim informacije dobivene od drugih ljudi, i na kraju slijede printani mediji (dnevne i nedeljne novine, bilteni, magazini i drugi časopisi).

Članom 76. Zakona o omladinskom organizovanju Republike Srpske propisano je da Ministarstvo za porodicu omladinu i sport i Omladinski savjet Republike Srpske, u saradnji sa opštinama i gradovima, utvrđuju program i oblike informisanja mladih. Ovaj program treba da obezbjedi nesmetan tok informacija putem različitih medija, koje su od značaja za unapređenje Omladinske politike te razvoj i jačanje omladinskog sektora.

Aktuelna tema je osnivanje *Info-centara* u Republici Srpskoj, koje će, uz podršku Ministarstva za porodicu, omladinu i sport, realizovati Omladinski savjet Republike Srpske. Ni Prijedor neće biti izuzetak u tom projektu, iako određena forma već postoji – „Info-point“. Rad istog nije zadovljavajući, dijelom zbog nedefinisanog statusa, dijelom zbog slabih materijalnih i ljudskih resursa. Projekat je rađen po uzoru na italijanske info-tačke, a samu ideju u djelu provela je Agencija Lokalne Demokratije.

Uz jedan planiran i dobro vođen projekat Info-centra u Prijedoru, moglo bi se zadovoljiti sve potrebe mladih. Sadašnji Info-point ima odličnu lokaciju i logističku podršku, ali mu nedostaje sistematski planiran i dobro vođen projekat informisanja mladih, koji bi se mogao ostvariti kada bi isti egzistirao kao jedan od servisa Omladinskog savjeta opštine Prijedor, i bio adekvatno finansijski podržan i kontrolisan od strane Opštine ili nadležnog upravljačkog komiteta.

Slaba zastupljenost mladih i omladinskih sadržaja u medijima su takođe značajan problem u našem sistemu informisanja. Kapacitet, obrazovanje i kvalitet mladih novinara nije dovoljno prepoznat u rukovodstvima naših medijskih kuća, pa na taj način mladi nemaju priliku da govore o svojim i drugim problemima (svoje probleme najbolje prepoznaju oni sami). Problem mladih u medijima je problem cijele države, a posebno dijelova u kojima nisu dovoljno razvijena sredstva informisanja. Kozarski vjesnik (televizija, radio i novine), 2 privatne radio stanice, 3 internet provajdera, nekoliko gradskih web portala u Prijedoru, dovoljni su da adekvatno ispune potrebe informisanja stanovništva, a samim tim i mladih. Međutim, njihovi programski sadržaji i uređivačke politike ne zadovoljavaju kulturne i informativne potrebe mladih. Neophodno je zaposliti veći broj mladih novinara i urednika, te osmislti sadržaje kako bi se u naše novinarstvo unio jedan novi, evropski i etički vid izvještavanja i informisanja. U rješavanje ovog problema neophodno je da se svi uključe - Omladinski savjet, Opština Prijedor, mediji i obrazovne institucije.

Koji su modaliteti redovnog informisanja mladih?

Web stranica: službena stranica lokalnih vlasti i Omladinskog savjeta koja bi trebala sadržavati informacije namijenjene mladima, kao što su: baza podataka o mladima, službeniku za mlađe, Komisiji za mlađe, Omladinskom savjetu, izvještaji o njihovim aktivnostima, dokumenti koji se tiču mladih, informacije o projektima i konkursima za mlađe, stipendijama, omladinskim organizacijama na području opštine, infrastrukturi za mlađe itd. Bilo bi poželjno da se omogući interakcija mladih i predstavnika vlasti, tj. da mladi putem interneta dostavljaju prijedloge koji se tiču njih (putem foruma, pitanja i odgovora i sl.).

Elektronski mediji (TV Prijedor, Radio Prijedor): ukoliko vlasti imaju mogućnost redovnog oglašavanja putem elektronskih medija ili ako vlasti finansiraju rad lokalnih medija, poželjno bi bilo obezbijediti predstavljanje i aktivnosti namijenjenih mladih, kao i aktivnosti koje realizuju mlađi. U slučaju da vlasti posjeduju stalni termin uključiti mlađe u kreiranje sadržaja takvih emisija.

Lokalne novine: Budući da u Prijedoru već postoje lokalne novine, bilo bi dobro da se od strane lokalnih vlasti iniciraju ili podrže posebne rubrike sa informacijama bitnim mlađima.

Posjete i dani otvorenih vrata: svaka Opština trebala bi omogućiti organizovane posjete mlađih institucijama vlasti, kako bi se isti direktno upoznali sa radom opštinske administracije i svim aktivnostima Opštine po pitanju mlađih.

Oglasna tabla/ploča/pano – info tačka za mlađe - na oglašnim pločama unutar Opštine ili na određenim lokacijama u gradu, trebalo bi postaviti posebne table za informisanje mlađih, sa sadržajima i temama koji su bitni za mlađe.

Iako računar i internet više nisu stvar luksuza nego neophodnost, 23,5 % mlađih Prijedorčana nikad ne koristi ovaj oblik elektronskih medija. 23% koristi računare i internet svakodnevno, 20,8% više od jednom sedmično, a 17% jednom do 4 puta mjesечно, što je u današnjem informacijskom dobu i više nego nedovoljno. Trećina mlađih nezaposlenih ljudi nikad ne koristi internet. Slabo korištenje interneta i računara među nezaposlenima možemo djelimično pravdati lošom finansijskom situacijom. Međutim, ako uzmemu u obzir da je upravo nezaposlenima računar i internet najpotrebniji (za informisanje, apliciranje za posao, neformalno obrazovanje, stručno usavršavanje i sl.), te da nezaposleni imaju najviše slobodnog vremena, razlog za ovakve pokazatelje opet moramo tražiti u socijalnim i psihološkim segmentima koji se tiču populacije nezaposlenih, a odnose se na opšte nezadovoljstvo, depresiju i odsustvo želje da se trenutno stanje prevaziđe. Nepostojanje politike zbrinjavanja i finansijskih i tehnoloških olakšica za ovu grupu mlađih, doprinosi ovakvom stanju. 31% mlađih sa sela nikad ne koristi internet. Sela još uvijek nemaju adekvatnu konekciju, pa to jednim dijelom opravdava ovakav rezultat. Pitanje informatičke pismenosti mlađih Prijedorčana trenutno se svodi na računarske kabinete u školama, te postojanje informatike kao nastavnog predmeta i uglavnom je uslovljeno imovinskom situacijom porodice.

U izlaganjima na 1. Konferenciji za *broudband* (širokopojasni - brzi) internet, održanoj u Beogradu između 10. i 12. aprila 2006. godine, naglašeno je da je razvoj brzih internet veza jednako važan, ako ne i važniji, od dobrih puteva. Istaknuto je da je broudband centralno pitanje ekonomskog razvoja u 21. veku, i da svaka Vlada to mora da usvoji. Nadolazeće promene brzo se dešavaju u poslovnom svetu i bez broudband-a nema ni ozbiljnijih stranih investicija. Većina stranih kompanija podrazumeva da je svaka njihova podružnica povezana u jednu brzu internet mrežu.

Otvaranje besplatnih internet centara za mlađe i nezaposlene i razvoj mreže brzog interneta, poboljšalo bi informatičku pismenost mlađih Prijedora, a oni bi se mogli uključiti u globalno tržište radne snage i iskoristiti svoje znanje i vještine za lični i napredak opštine.

STRATEŠKI PRISTUP: POLITIKA INFORMISANJA I INFORMATIČKE KULTURE

1. **Strateški pravac:** *Sistematsko povećanje nivoa informisanosti mlađih*
Strateški cilj 1.1: Otvaranje info-deska u sklopu KEC „Ljetna bašta“
Strateški cilj 1.2.: Povećati zastupljenost omladinske problematike u medijima

2. **Strateški pravac:** *Povećanje nivoa informatičke pismenosti mlađih*
Strateški cilj 2.1.: Jačanje kapaciteta kao podrška informatičkoj pismenosti
Strateški cilj 2.2.: Nagrade najboljim učenicima i studentima

SLOBODNO VRIJEME, KULTURA I SPORT

Oblast: SLOBODNO VRIJEME, KULTURA I SPORT

Slobodno vrijeme mladih. Sam pojam slobodnog vremena je različito definisan od različitih autora, u mnogim enciklopedijama, monografijama, udžbenicima i studijama. Negdje ono označava «oslobodjeno vrijeme» ili «dokolicu»... Najjednostavnija definicija ovog pojma bila bi: "Period vremena u kojem mladi nemaju akademske obaveze prema fakultetu, školi ili drugoj instituciji, kad nisu na poslu i uopšte vrijeme koje bi mogli koristiti za neformalno obrazovanje, odmor, rekreaciju, sport ili zabavu ..".

U Prijedoru, kako pokazuje istraživanje, najveći dio svog slobodnog vremena mladi provode sa prijateljima, uz televiziju, muziku i sport. Zaprepašćujuća je činjenica da mladi najmanje slobodnog vremena provode čitajući knjige.U segmentima omladinskog aktivizma još uvijek je znatno primjetna razlika između grada i sela. Tako mladi na selu imaju manjak aktivnosti kojima bi ispunili slobodno vrijeme.

Ovaj pojam se najviše tiče mladih koju su nezaposleni, budući da oni imaju najviše slobodnog vremena. Međutim, Prijedor karakteriše nedostatak adekvatnih i kvalitetnih programa i sadržaja, u koje bi se uključila ova najveća i najugroženija populacija mladih. Omladinski centri, informativni centri, čitaonice, računarski i internet klubovi, omladinske zadruge i sl, samo su dio aktivnosti koje bi mogle da, uz jedan sistematski, otvoren i planski pristup, zažive u Prijedoru. Time bi se obezbjedio širi spektar izbora za ovu populaciju, koja bi kroz razne vidove edukacije (seminari, kursevi stranih jezika i informatike, okrugli stolovi, radionice, debate, muzički kursevi...) mogla da stekne određena znanja i vještine i automatski postane konkurentnija na tržištu rada.

Iz sprovedenih istraživanja vidljiva je i slaba iskoristenost slobodnog vrijeme učenika i studenata u Prijedoru. Analizom stanja utvrđili smo da malo škola (kako osnovnih, tako i srednjih i viših) ima vannastavne aktivnosti. Sa stanovišta savremenih evropskih pedagoškoh tokova u školstvu, koji počivaju na interaktivnoj nastavi, u Prijedoru je vidljiv nedostatak kvalitetnih vanškolskih sadržaja.Isti bi trebali da se dešavaju u vrijeme slobodnog vremena učenika i studenata i da doprinose poboljšanju kvalitativnog i praktičnog nivoa znanja. Najveći nedostatak su tzv „Otvorene škole“ (zapadnoevropska praksa), koje podrazumjevaju da je škola otvorena i poslije završetka nastave ili predavanja, gdje studenti i učenici mogu da iskoriste svoje slobodno vrijeme baveći se kulturom, kreativnim radom, sportom, dopunskim obrazovanjem i sl.

Kultura. Ulaganje u kulturu se posmatra kao nepotreban trošak ili luksuz, a konstruktivan i kritički stav prema malobrojnim kulturnim i subkulturnim dešavanjima i manifestacijama u gradu, gotovo da i ne postoji. Izolacija države, vizni režimi i nepovoljna ekonomска situacija, doveli su do nedostatka komunikacije i kvalitetnog protoka informacija i ideja između mladih Prijedora i vršnjaka iz drugih sredina, što negativno utiče na informisanost i kreativnost mladih. Ipak, u Prijedoru radi i egzistira, srazmjerno broju stanovnika i stepenu urbanizacije, velik broj samostalnih umjetnika iz različitih oblasti (muzika, slikarstvo, film ...). **Zalaganje i radovi prijedorskih mladih umjetnika, izgleda, svugdje je više cijenjeno nego u njihovom vlastitom gradu.**

Kreativnost, u svijetu, postaje najvažniji i najcjenjeniji ulaz proizvodnog procesa. Postoji grupa aktivnosti u kojoj se ona intenzivno koristi, i to sa posebno visokim stepenom profesionalne specifičnosti. Ove aktivnosti se zovu kreativne industrije. Globalno, procjenjuje se da kreativne industrije učestvuju sa više od 7% u svjetskom bruto proizvodu. Iste predstavljaju vodeći sektor u ekonomijama zemalja OECD-a, i rastu godišnje od 5% do 20%. U Ujedinjenom Kraljevstvu, na primjer, kreativne industrije već generišu prihode od preko 110 milijardi funti i zapošljavaju 1,3 miliona ljudi. (istraživanje World Bank)

Vezano za posjećenost kulturnih događaja, istraživanje pokazuje da mladi iz grada u projektu posjećuju više pozorište, kino i koncerte, nego mladi iz prigradskih naselja i sa sela. 4,5% mladih iz grada redovno posjećuje pozorište, nešto manji procenat kino, dok je svega 0,5% mladih sa sela potvrdilo da ide redovno u kino ili pozorište. 68,6 % mladih sa sela **ne bavi se nikad** nekim hobijem, ne posjećuje sekcije, udruženja, kulturno - umjetnička društva.13% srednjoškolaca redovno odlazi na koncerne, dok samo 9% nezaposlenih ide redovno, odnosno 30 % nezaposlenih nikad ne posjeće koncerne.

83,3 % mladih smatra da je izgradnja omladinskog, kulturno-edukativnog centra u Prijedoru neophodna. Po ovom pitanju, mladi su jedinstveni. Trećina mladih smatra da je Ljetna bašta idealno mjesto za omladinski kulturno-edukativni centar. Ako uzmemu u obzir da veliki procenat ispitanika (mladi ispitanici, raseljena lica - izbjeglička populacija) ne zna za Ljetnu baštu, odnosno ne zna niti

njenu lokaciju, niti njen istorijski i kulturni značaj za Prijedor, ovaj procenat se može smatrati veoma visokim. Sa druge strane alternativni odgovor ne nudi nikakvo konkretno rješenje, već predstavlja imaginaciju kompleksnog objekta koji bi mogao poslužiti u ove svrhe. Mladi su ovako rangirali aktivnosti u budućem kulturno-edukativnom centru:

1. promovisati mlade umjetnike iz naše opštine i regije
2. oformiti besplatne radionice i kurseve iz oblasti multimedije i dizajna, muzike, slikarstva, novinarstva
3. oformiti besplatnu čitaonicu i internet klub sa brzom vezom
4. organizovati koncerte poznatijih urbanih grupa iz regiona ili inostranstva
5. organizovati filmske projekcije ili "Ljetno kino"
6. organizovati koncerte poznatih domaćih estradnih umjetnika

Čiji su kulturno - edukativni Centri, mesta za slobodno vrijeme mladih? I kako nastaju?

Lokalne vlasti imaju veliku ulogu u kreiranju i radu Centara, odnosno one su vlasnici i inicijatori postojanja posebnih centara, koji će se organizovano baviti slobodnim vremenom mladih. To je i po definiciji i nadležnosti lokalnih vlasti kao i po potrebama mladih, samo po sebi logično. Sam način realizacije može varirati od toga da:

1. Opšina sama kreira Javnu ustanovu – npr. Kulturno-edukativni centar za mlade. U tom slučaju Opština zapošjava menadžment, kadrove, sugerije program i finansijski održava centar.

2. Opština raspisuje tender – javni poziv za omladinske organizacije ili privredne subjekte za otvaranje centra (u pozivu pobliže definiše ciljeve, starosnu grupu i dr.), te pruža određenu podršku (npr. objekt, finansijska sredstva i dr.). I u ovom slučaju velika je odgovornost Opštine kao i njen doprinos, ali ipak dnevno upravljanje, kadrovi i aktivnosti postaju obaveza provodioca usluge tj. neke nevladine, omladinske organizacije ili skupine omladinskih organizacija, koje se bave različitim programima.

3. Neka omladinska organizacija sama uspostavlja Centar prema svojom nahođenju, idejama, sa svojim načinom rada, u svom ili opštinskom prostoru, te nakon određenog perioda rada polako dobiva priznanje lokalnih vlasti i određenu podršku. Ovo je i najčešći model u BiH, gdje je početna podrška vezana za međunarodne organizacije. Nažalost, proces nastanka ovakvih Centara stvara mali ili gotovo nikakav osjećaj pripadnosti ili vlasništva same lokalne vlasti, pa je onda i njihovo razumijevanje, shvanjanje a i podršku daleko teže dobiti.

Kako dodatno ojačati Centre? Iako posebni Centri za slobodno vrijeme mladih iziskuju dosta sredstava, njihova važnost i uloga je neupitna. Već na samom početku rada istih potrebno je da lokalne vlasti/sam centri obrate pažnju na nekoliko važnih stvari koje će ih dodatno ojačati:

1. osigurati **edukaciju osoblja** o upravljanju centrima, programima rada sa mladima, interaktivnim metodologijama i sl. (vođenu od strane domaćih ili stranih trening providera)
2. osigurati **međunarodnu saradnju** sa zemljama Europske unije (kroz programe razmjene npr. Youth In Action Program EC-a ili preko krovne organizacije ECYC-a, preko kontakata Ambasada, preko interneta i sl.)
3. organizirati **studijske posjete** u BiH, regiji ili EU (najbolju sliku budući kadrovi / osoblje Centara mogu imati kada vide kako slični Centri izgledaju i funkcionišu u drugim gradovima i državama)
4. osigurati dobru **promociju Centra i aktivnosti** kod mladih (dešava se da Opštine daju i objekat i kadrove ali nema mladih – najčešći razlog je to što su aktivnosti nezanimljive i neadekvatne ili je promocija loše urađena).

Sport. Sport i fizičko vaspitanje mladih je sastavni dio života i kao takvom mu moramo posvetiti veliku pažnju. Pored svoje zdravstvene komponente on ispunjava i druge - socijalno-moralnu ravnotežu između pojedinca i grupe, druženje, želju za postizanjem boljeg i većeg, edukaciju, etičnost i dr. Važnost sporta među mladima zavisi od niza uzročno-posljeđičnih faktora. Sam način života mladih, kako je pokazalo istraživanje (muzika koju slušaju, sredina u kojoj žive, materijalna situacija i starosna dob), ukazuju na potrebu za sportom i bavljenjem sportom. Istraživanje pokazuje da se mladi od 15 do 25 godina znatno više bave sportom od njihovih starijih kolega. Postoji, takođe, znatna razlika između mladih na relaciji grad-selo, u pogledu bavljenja sportom. Naravno i ekonomski situiranost, nažalost, nekada je presudna za bavljenje sportom - činjenica je da *sport košta*.

U Prijedoru, kao drugom po veličini gradu u Republici Srpskoj, sport je u veoma teškoj situaciji. Samo manji dio prijedorskih klubova takmiči se u prvim ligama Republike Srpske i Bosne i Hercegovine. Imajući u vidu i kvalitativni nivo tih liga (na mapi Balkana ili Evrope), implikacija je nizak nivo razvijenosti sporta u Prijedoru. Šta je dovelo do toga? Prije svega veoma teška materijalna

situacija. Mnogi klubovi nemaju riješen problem finansiranja koji povlači i niz drugih stvari - nedostatak kvalitetnog stručnog kadra, neadekvatni uslovi za bavljenje sportom, manjak sportskih terena, nepistupačnost sportu mladih (u mnogim klubovima članarina i ostali troškovi su izuzetno visoki). Istraživanje ukazuje na još jedan uzrok slabo razvijenog sporta na našima prostorima - mala zainteresovanost mladih za bavljenje sportom, što se može obrazložiti teškom materijalnom situacijom i skupim bavljenjem sportom, ali i spoznajom kvalitativnog nivoa klubova u koje bi se trebali uključiti i perspektivom napretka u takvim klubovima.

U narednom periodu akcenat bi trebao biti na što kvalitetnijoj promociji i približavanju sporta mladima, kao i planskom pristupu ovom važnom segmentu života. U ovu problematiku moraju biti uključeni svi faktori počev od Opštine, preko omladinskih organizacija kao promotera sporta među mladima, do sportskih klubova da, pod pristupačnim uslovima, otvore svoja vrata mladima. Na kraju, veoma bitna stavka je privatni sektor koji bi trebao znatno više materijalno doprinjeti razvoju sporta ovog grada.

Istraživanje pokazuje da su mlađi iz prigradskih naselja najviše nezadovoljni uslovima za bavljenje sportom - sportskim terenima, dvoranama i klubovima. 18,4% mlađih sa sela kvalitetnim ocjenjuju ponude prijedorskih kafića i disko klubova, dok su mlađi iz grada znatno nezadovoljniji. Sekcijama, KUD-ovima, horskim pjevanjem najzadovoljniji su mlađi iz grada (15% odgovorilo je da su ti sadržaji kvalitetni), na drugom mjestu su mlađi iz prigradskih naselja, dok je samo 7% mlađih sa sela okarakterisalo ponude ovih sadržaja kao kvalitetnu.

STRATEŠKI PRISTUP: SLOBODNO VRIJEME, KULTURA I SPORT

1. **Strateški pravac:** Organizovano i efikasno korištenje slobodnog vremena mlađih

Strateški cilj 1.1.: Obezbeđenje uslova i mogućnosti za efikasno korištenje slobodnog vremena mlađih

2. **Strateški pravac:** Afirmacija kulturnog života mlađih

Strateški cilj 2.1.: Institucionalna podrška razvoju kulture i jačanje kapaciteta omladinske kulturne produkcije

Strateški cilj 2.2.: Uvođenje omladinskih kulturnih manifestacija u listu godišnjih kulturnih manifestacija Opštine Prijedor

Strateški cilj 2.3.: Obrazovanje kadrova u kulturi

Strateški cilj 2.4.: Finansijska podrška kulturnoj razmjeni

Strateški cilj 2.5.: Podrška kulturnim događajima u okviru KEC „Ljetna bašta“

3. **Strateški pravac:** Promocija sporta među mlađima

Strateški cilj 3.1.: Podrška i popularizacija sporta na opštinskom nivou

Strateški cilj 3.2.: Jačanje sportskih kapaciteta i infrastrukture

Strateški cilj 3.3.: Podrška razvoju sporta u obrazovnim institucijama

PARTICIPACIJA MLADIH U DRUŠTVU, OMLADINSKI RAD I MOBILNOST

Oblast: PARTICIPACIJA MLADIH U DRUŠTVU, OMLADINSKI RAD I MOBILNOST

Mobilnost mlađih. Pojam mobilnosti mlađih podrazumijeva obrazovnu, kulturnu i turističku pokretljivost, kao i međunarodnu saradnju i razmjenu. Mobilnost obezbeđuje otvorenost u komunikaciji sa drugim društvima i kulturama, što uključuje poznavanje, tolerisanje i poštovanje međusobnih različitosti. Pored socijalnog učenja kroz interkulturalni pristup, mobilnost omogućava razmjenu ideja i obogaćivanje iskustava mlađih. Mobilnost u našem kontekstu, prije svega, znači putovanja mlađih u druga mjesta, kako u državi tako i van njenih granica, sa ciljem upoznavanja drugih kultura, obrazovanja, zabave i odmora.

Iako kroz sam sistem obrazovanja i određene programe na republičkom i državnom nivou, nisu obezbijedeni adekvatni uslovi za pokretljivost i mobilnost mlađih, analiza pokazuje da su mlađi iz Prijedora putovali u druga mjesta u regiji u zadovoljavajućem procentu. 84,4 % mlađih putovalo u neki drugi grad u RS, dok je njih više putovalo u jednu od republika bivše Jugoslavije, nego što su putovali u Federaciju BiH, koja je geografski samo 30-tak km od Prijedora.

Pokretljivost otežavaju loša materijalna i socijalna situacija mladih, nepostojanje adekvatne infrastrukture, sporost reformi u društvu, ograničenost slobode kretanja u regionu (postojanje strogog viznog režima) i dr. Loša materijalna i socijalna situacija prouzrokovala je inertnost među mladim ljudima, doprinijela širenju nacionalizma i ksenofobije i rezultirala nezainteresiranošću mladih na polju pokretljivosti, komunikacija i razmjene iskustava.

Najveći problem koji spriječava mlade da više putuju su vize, materijalna situacija u društvu i nepoznavanje stranih jezika. Ovaj dokument (Omladinska politika), bi uz ostale svoje segmente (zapošljavanje, edukacija i dr.), mogao da dijelom riješi probleme koji sputavaju mlade da putuju. Važno je istaći da mobilnost nije samo pokretljivost radi odmora ili provoda. Bitno je naglasiti obrazovnu komponentu - putovanje radi stručnog usavršavanja u svim sferama.

Mobilnost kao posebno značajnu oblast spominje i *Evropska povelja o učešću mladih u životu na opštinskom i regionalnom nivou* u dijelu I.5. (članovi 16. – 18.). Govori se o obavezi lokalnih vlasti da podrže grupe mladih, NVO koje favoriziraju mobilnost mladih, kroz politiku razmjene. Iste bi trebale ohrabrvati mlade, omladinske organizacije i škole da aktivno učestvuju u međunarodnim programima razmjene, mrežama mladih i omladinskih organizacija. **Lokalne vlasti su pri tom dužne finansijski podržati mlade u projektima razmjene, učenja stranih jezika, interkulturnih programa i sl.**

Na nama je (Opština, školske ustanove, Omladinski savjet i drugi relevantni subjekti), da uz dobru strategiju i planski pristup, omogućimo bolje uslove mobilnosti za naše učenike i studente, da bi isti kroz razne vidove razmjene i sticanja novih znanja u budućnosti bili konkurentni na evropskim tržištima rada. Bitno je, dakle, stimulisati sve vidove razmjene studenata i učenika (gdje moramo biti i domaćini drugima), obezbjediti adekvatne smještajne kapacitete, podići turističku ponudu, obezbjediti veći pristup kursevima stranih jezika za ovu populaciju, napraviti saradnju sa svim školskim ustanovama i na kraju obučiti našu omladinu da na dobar način i u najboljem svjetlu predstavljaju svoju školu, grad i Republiku.

Participacija mladih u društvu. Budući da mladi imaju specifične interese, vlastiti stil, ideje i vizije rješavanja problema, veoma bitno im je obezbjediti kreativnu i partnersku ulogu u životu lokalne zajednice i društvenim procesima uopšte. S obzirom na dominirajuće zakonitosti političke kulture na ovim prostorima, nemoguće je očekivati ustoličenje populacije mladih kao ravnopravnog takmičara u političkoj arenici. Zaključak je da tipična politička participacija nije jedina alternativa za mlade.

Iz tih razloga evropska praksa (niz dokumenata Savjeta Evrope i Evropske unije), nalaže postojanje posebnih kanala, modela i tijela za participaciju mladih. Ne postoji univerzalni, najbolji mehanizam već sam kontekst, sredina, država, sama lokalna zajednica, prema vlastitim specifičnostima treba da definiše finalni oblik. Jedino pravilo koje postoji jeste da mora postojati način kako da se što veći broj mladih čuje i direktno sudjeluje u procesu odlučivanja. Modaliteti učešća su različiti: omladinske nevladine organizacije, podmlaci političkih partija, razne komisije, odbori i druga tijela.

U Prijedoru, prema podacima iz Omladinskog registra, postoji između 10 i 20 omladinskih organizacija i drugih subjekata koji se bave pitanjima mladih, a koje se mogu podjeliti na nekoliko kategorija. Međutim, jedan broj ovih organizacija nije aktivna ili su njihove aktivnosti svedene na minimum. Samo mali dio njih je svakodnevno dostupan mladima i njihovim potrebama. Uglavnom organizacije svoje aktivnosti provode od projekta do projekta ili u vidu manjih akcija, što znači da je jedan od velikih izazova održati kontinuitet u radu omladinskih organizacija. Možemo ih djeliti po različitim kriterijima: nivo djelovanja, starost, broj održenih projekata, broj članova, način finansiranja i sl., ali definitivno se izdvaja sljedeća podjela:

Fiktivne neaktivne organizacije, organizacije koje postoje samo na papiru, nemaju plan i program rada, članstvo, aktivne projekte, a njihovi osnivači nemaju interesa i želje da rade i uključe se u omladinske inicijative. Ovakve organizacije osnovane su uglavnom radi uzimanja novca od jednokratnih projekata, i poslije isteka projekta su se ugasele.

Fiktivne aktivne organizacije, po mnogima najopasniji oblik omladinskog organizovanja po omladinski sektor. Organizacije su osnovane radi „lova“ na projekte, nemaju članstvo, skupštinu i nadzorni odbor, te djeluju obično iz privatnih stanova. Najveći problem ovakvog tipa organizacija je što projekti i djelovanje tih organizacija nisu javni i transparentni, te u većini slučajeva ne doprinose omladinskom sektoru i mladima. Osnivači ovakvih organizacija, koji su obično i koordinatori dobijenih projekata, ne održaju aktivnosti iz projekata, stvaraju višak novca, te „frizirane“ izvještaje proslijeđuju donatorima. Još veća šteta od ovakvih organizacija manifestuje se u tome što one, svojim djelovanjem preuzimaju novac za konkretnе i napredne projekte ostalim organizacijama (opštinski budžet za mlade, projekti Ministarstva za porodicu, omladinu i sport i sl.)

„One man“ profesionalne organizacije koje se bave problemima mladih. Ove organizacije imaju sličan način rada i strukturu kao prethodne, ali rade u interesu šire javnosti i projekte održaju profesionalno i korektno. Za rad ovakvih organizacija se obično zna, u njima su zaposlene

---

profesionalne i stručne osobe iz pojedinih oblasti, a mladi imaju koristi od rada ovakvih organizacija (iako ih često ne možemo svrstati u kategoriju omladinskih organizacija)

Nerazvijene organizacije. Organizacije koji imaju kakvu-takvu strukturu i članstvo, ali zbog određenih socio-demografskih faktora nisu u mogućnosti djelovati, ne posjeduju znanja i vještine, a istinski se žale uključiti u realizacije projekata, mreže organizacija i sl.

Omladinske aktivne organizacije. Tipične omladinske organizacije koje imaju razvijenu strukturu (skupštinu i odbore), koje su organizovane na bazi članstva i članarina, te počivaju na principima aktivizma i volonterizma. Ovakve organizacije provode projekte gotovo svake godine, bez obzira koliko sredstava dobiju, i podnose finansijske izveštaje donatorima. Posjeduju JIB i registarski broj, adresu i prostorije za aktivnosti.

Omladinske organizacije su 2006. godine osnovale **Omladinski savjet opštine Prijedor**, koji je partner Opštini u kreiranju i provođenju omladinske politike. Uloga, prava i obaveze Omladinskog savjeta opštine, definisani su Zakonom o omladinskom organizovanju. Postoje određena mišljenje da se Omladinski savjet opštine Prijedor nije nametnuo kao stvarni predstavnik mladih, i partner lokalnoj vlasti u rješavanju njihovih problema. Neki od razloga su: nefunkcionalna struktura, mogućnost blokade rada, neadekvatno rangiran značaj organizacija u sistemu odlučivanja (jednako pravo glasa imaju velike i aktivne organizacije, sa dobrim referencama i velikim brojem članova, i novoformirane, jednočlane i neaktivne organizacije, bez projekata, stvarnih aktivnosti i članova), nepostojanje svijesti o značaju ove institucije i nedovoljna finansijska podrška od strane Opštine. Omladinski savjet jeste i trebao bi biti partner Opštini, i osnovni kanal komunikacije opštinskih vlasti sa omladinskim organizacijama. Takođe, Opština je dužna finansijski podržati rad Savjeta, a programsku politiku, strukturu i aktivnosti Savjeta treba držati na distanci od uticaja političkih partija. Sa druge strane, Omladinski savjet ne treba da preuzume ulogu omladinskih organizacija, preotimajući projekte i predstavljajući se kao krovna „superorganizacija“, sa огромnim ljudskim i materijalnim kapacitetima. Isti je isključivo servis omladinskih organizacija, koji im olakšava međusobnu komunikaciju i zajednički nastup prema opštinskim organima vlasti.

Omladinski rad

Zakon o omladinskom organizovanju (član 2.):

"Omladinski rad" odnosno aktivnost, podrazumijeva oblike društveno - korisnog rada iz oblasti interesovanja omladine, u koji su uključeni mladi i kojim se doprinosi unapređenju položaja mladih."

Termin „omladinski rad“ je novina kod nas, osim ako se izuzmu omladinske radne akcije u bivšem sistemu. Omladinski rad ili kako ga još neki (pogrešno) zovu volonterski rad, je djelatnost koju ,slobodno i na svoju inicijativu, obavljaju mladi ljudi, sa ciljem zadovoljenja svojih potreba i potreba društva, posebnom strategijom i određenim produktom. Omladinski rad najčešće obavljaju članovi omladinskih organizacija - kroz razne projekte, akcije, kampanje i sl. Veoma je važno napomenuti da omladinski rad i humanitarno djelovanje nisu iste kategorije, iako sam omladinski rad svakako posjeduje i ovu dimenziju.

Ono što u cijeloj stvari nedostaje, je prije svega zakonska regulativa, koja bi na formalan način regulisala omladinski rad i volonterizam. Time bi se, u dobroj mjeri, sprječile zloupotrebe i iskorištavanje omladinske radne snage. Istovremeno bi se izbjegla situacija da mladi bez ikakve naknade rade različite poslove u omladinskim organizacijama, da pri tome nemaju nikakva zakonska primanja, topli obrok ili putne troškove, dok sa druge strane pojedinci iz organizacija materijalno profitiraju. *Zakon o omladinskom radu* ili, eventualno, *Zakon o volonterizmu*, decidno bi regulisali ovu oblast.

Za omladinskim radom i obrazovanim omladinskim radnicima potreba je sve veća, ali je neophodna adekvatna podrška istom. Bivši omladinski kompleks na Benkovcu, bio bi dovoljan da zadovolji potrebe baze ili centra omladinskog rada i volonterizma mladih u Prijedoru. Uz određena ulaganja dobio bi se jedinstven prostor, iz kojeg bi moglo da se realizuju mnoge omladinske akcije i da se napravi regionalni omladinski centar, koji bi pružao edukativne, kulturne, sportske i druge aktivnosti za mlade iz naše regije.

STRATEŠKI PRISTUP: PARTICIPACIJA MLADIH U DRUŠTVU, OMLADINSKI RAD I MOBILNOST

1. Strateški pravac: *Jačanje kapaciteta omladinskog sektora*

- Strateški cilj 1.1.: Formiranje omladinskog kulturno-edukativnog centra „Ljetna bašta“
- Strateški cilj 1.2.: Podrška radu Omladinskog savjeta opštine Prijedor
- Strateški cilj 1.3.: Obezbeđivanje prostorija za omladinsko djelovanje

2. Strateški pravac: *Institucionalno unapređenje položaja i prava mladih*

- Strateški cilj 2.1.: Formiranje Upravljačkog komiteta za mlađe opštine Prijedor
- Strateški cilj 2.2.: **Osnivanje Odsjeka za mlađe**
- Strateški cilj 2.3.: Budžet za mlađe
- Strateški cilj 2.4.: Uključivanje predstavnika mlađih u rad skupštinskih tijela i izmjene poslovnika o radu Skupštine

3. Strateški pravac: *Participacija mlađih u političkom životu*

- Strateški cilj 3.1.: Učešće u odborima i povećanje broja mlađih na izbornim listama političkih partija

4. Strateški pravac: *Mlađi sa posebnim potrebama*

- Strateški cilj 4.1.: Uključivanje mlađih sa posebnim potrebama u društveni život

5. Strateški pravac: *Mobilnost mlađih*

- Strateški cilj 5.1.: Veća međunarodna i međugradska mobilnost mlađih

6. Strateški pravac: *Omladinski rad*

- Strateški cilj 6.1.: Promocija i razbijanje predrasuda o omladinskom radu
- Strateški cilj 6.2.: Edukacija omladinskih radnika i uspostavljanje kriterijuma za standardizaciju i ocjenu kvaliteta omladinskog rada

PRIJEDLOG RASPODJELE BUDŽETSKE STAVKE

Omladina i pitanja mlađih

Ovim prijedlogom definiše se finansijska struktura i smjernice za raspodjelu finansijskih sredstava iz budžetske stavke za mlađe, u okviru Budžeta Opštine Prijedor za 2008.g.

Pravo na korištenje i raspolaganje sredstvima iz budžetske stavke za mlađe imaju lokalne omladinske organizacije upisane u registar omladinskih organizacija Opštine Prijedor, neformalne grupe mlađih i pojedinci. Pravo na korištenje istih sredstava nemaju organizacije koje koriste sredstva iz drugih stavki Budžeta Opštine Prijedor (humanitarne organizacije, nevladine organizacije, sportska udruženja, fondacije...)

1. Materijalni troškovi omladinskih organizacija 20%

- Oprema, zakup prostorija, režijski troškovi, naknada tehničkom osoblju
- Upravo ovi troškovi su najveći problem u radu većine omladinskih organizacija, a većina međunarodnih donatora više ne želi da to finansira jer smatraju da je to obaveza lokalnih vlasti na osnovu Evropske povelje
- Organizacije trebaju dostaviti detaljan plan aktivnosti tokom čitave godine

2. Grantovi po oblastima..... 20%

- Za finansiranje projekata iz određenih oblasti: istraživački projekti mlađih, slobodno vrijeme mlađih, informisanje mlađih, mobilnost mlađih, zdravlje mlađih, kultura i umjetnost, volontеризам, ekologija
- Na početku godine raspisati konkurs (moguće je i dva puta godišnje)

3. Podrška omladinskim klubovima i organizacijama u ruralnim dijelovima opštine..... 20%

4. Troškovi rada lokalnog Omladinskog savjeta.....10%

- U Zakonu o omladinskom organizovanju predviđena je obaveza grada/opštine da finansira rad lokalnog omladinskog savjeta kao najvišeg oblika organizovanja mladih na lokalnom nivou

5. Omladinske manifestacije.....20%

6. Hitni grantovi za pojedince.....10%

- Mali grantovi na koje bi mogli aplicirati mladi ljudi i neformalne grupe (koncerti, izložbe, sajmovi, ljetnje škole...)

UKUPNO: 100%

* Uslijed progresije navedene budžetske stavke u prethodnim godinama, i nemogućnosti predviđanja njenog kretanja u narednim godinama, prijedlog je urađen u procentualnim (ne u absolutnim) veličinama .

SMJERNICE LOKALNIM ORGANIMA VLASTI

Vjerujući da se učešće mladih ljudi u životu na opštinskom nivou nalazi unutar okvira sveopšte politike zasnovane na koherentnoj međuvisnosti sektorskih politika, Opština Prijedor trebala bi poštivati principe ove politike i istovremeno primjenjivati razne oblike učešća koje ona zagovara, uz konsultacije sa mladim ljudima i njihovim predstavnicima. Težište bi trebalo biti na reafirmaciji i promociji uloge mladih, kao aktivnog faktora razvoja demokratskog društva.

Omladinska politika opštine Prijedor je u skladu sa Omladinskom politikom RS i počiva na principima *Evropske povelje o učešću mladih u životu na opštinskom i regionalnom nivou*, ali je istovremeno prilagođena nivou društveno-ekonomskog razvoja opštine.

Principi i različite forme učešća primjenjuju se na sve mlade, bez ikakve diskriminacije, posebno u odnosu na etničke, rasne, nacionalne, socijalne i kulturne manjine.

Politika slobodnog vremena i društveno-političke aktivnosti

Opština Prijedor treba podržati politiku koja će biti povoljna za organizovane društveno-kulturne aktivnosti koje vode asocijacije i organizacije mladih, neformalne grupe mladih i kulturni centri koje, zajedno sa porodicom, školama, i poslovnim okruženjem, predstavljaju jedan od stubova društvene kohezije u opštinama ili regionima i postaju idealan kanal za sudjelovanje mladih i implementaciji politike mladih, na području sporta, kulture, nauke i trgovine, muzičkog stvaralaštva i izražavanja, dramske i likovne umjetnosti, kao i na području društvenih akcija.

Opština Prijedor treba ohrabrvati razvoj organizacija mladih koji se, kao rezultat akumulacije nestabilnosti sa kojom se suočavaju, nalaze najdalje od života u zajednici. U cilju razvijanja mreže lokalnih i regionalnih asocijacija mladih, Opština Prijedor *treba dati posebnu podršku organizacijama i asocijacijama koje se bave obukom omladinskih radnika* (šefova, rukovodilaca klubova i organizacija mladih, mladih socijalnih radnika), koji imaju vitalnu ulogu u životu na lokalnom i regionalnom nivou.

Opština Prijedor trebala bi, ukoliko to važeće lokalno ili republičko zakonodavstvo dozvoljava, omogućiti mladim ljudima u dobi iznad 16 godina da glasaju i uzmu aktivno učešće u statutarnim organima asocijacija i organizacija mladih čiji su aktivni članovi.

Politika podsticanja zapošljavanja i smanjivanja nezaposlenosti među mladima

Opština Prijedor trebala bi da svim odgovarajućim sredstvima koja joj stoje na raspolaganju omogući provođenje programa borbe protiv nezaposlenosti, na ekonomskom i društvenom nivou, te se na taj način pozabavi jednim od faktora koji mlade ljudi čini društveno neprilagođenima. U pogledu razvoja lokalne politike zapošljavanja mladih Opština bi trebala:

- u saradnji sa lokalnim poslodavcima, sindikatima, образовним institucijama, autoritetima iz oblasti obuke i zapošljavanja i omladinskim organizacijama, istražiti i analizirati uzroke nezaposlenosti mlađih i promovisati mogućnosti zapošljavanja istih.
- uspostaviti lokalne centre za zapošljavanje da pruže stručnu pomoć i podršku mlađim nezaposlenim ljudima i mlađima koji imaju ozbiljne teškoće u nalaženju posla (budući da nemaju neophodne kvalifikacije ili su na drugi način društveno ili porodično hendikepirani), u pronalasku odgovarajućeg i stalnog zaposlenja. Mlađi bi trebali imati pravo da budu uključeni u upravljanje takvima centrima.
- podržati pokretanje biznisa, osnivanje preduzeća i udruženja od strane mlađih ljudi, otvaranjem fondova i stavljanjem na raspolaganje podrške u obliku prostorija, opreme, te pružanjem finansijskih i komercijalnih savjeta.
- podržati aktivnosti organizacija mlađih, asocijaciju mlađih i klubova za mlađe, koji predstavljaju važan činilac društvene scene na lokalnom nivou (posebno onih koje se bave hendikepiranim mlađim ljudima), putem finansijske pomoći zasnovane na ugovorima, kao i oslobođanjem od poreza i društvenih doprinosa, i pružanjem podrške u smislu obučavanja i opremanja.
- podržati projekte koji ohrabruju dobrovoljni rad, kao alternativno sredstvo društvene integracije nezaposlenih i dopunu obrazovanju, te istovremeno kao aktivnu formu učešća mlađih ljudi u lokalnom ili regionalnom okruženju.
- podržati asocijacije ili grupe koje podstiču mobilnost mlađih, putem razmjene projekata za mlađe radnike ili studente, te razvijanjem politike umrežavanja razmjene u korist mlađih radnika.

Politika stambenog i urbanog razvoja

Zajedno sa predstvincima organizacija mlađih, Opština treba da stvara uslove za razvoj politike gradskog okruženja, zasnovane na više integrisanom a manje fragmentiranom životnom okruženju, u kojem će stambeni fond, objekti za rekreaciju, trgovine, škole, igraлиšta biti bliže jedni drugima.

- Prilikom organizovanja gradskih saobraćajnih sistema, Opština zajedno sa drugim zajednicama treba uspostaviti djelotvorne mehanizme koji će omogućiti mlađim ljudima da uzmu učešće u ovoj organizaciji. Takvi mehanizmi trebaju podjednako omogućiti saradnju na nivoima iznad lokalnih zajedница.
- Opština treba provoditi stambenu politiku koja će aktivno uključivati mlađe ljudi u proces konsultacija sa lokalnim i regionalnim izabranim predstvincima, donosiocima ekonomskih odluka, rukovodiocima asocijacija i arhitektima čiji je cilj:
  - da pripreme programe za harmoničniji životni okoliš, koji bi vodili ličnoj afirmaciji i razvoju stvarne solidarnosti između generacija;
  - da razviju usklađenu politiku urbanog razvoja koja će voditi računa o društvenim i interkulturnim realnostima prilikom sastavljanja programa stambenog razvoja i/ili obnove stambenog fonda.
- U bliskoj saradnji sa organizacijama mlađih, organizacijama stanara i/ili organizacijama potrošača, agencijama za razvoj društvenog stambenog fonda i socijalnim radnicima, Opština treba promovisati razvoj ili razvijati unutar postojećih društvenih struktura lokalne informativne centre za omogućavanje stambenog smještaja mlađih ljudi; svrha ovih centara sastoji se u sljedećem:
  - Osiguravanje punih informacija o mogućnostima za stanovanje, imajući u vidu sredstva i potrebe pojedinaca;
  - Osiguravanje svih neophodnih informacija o važećem zakonodavstvu i o pravima i obavezama koja iz njega proizlaze;
  - Pružanje pomoći prilikom smještaja mlađih ljudi sa društvenim i porodičnim teškoćama;
  - lokalne garantne fondove, kako bi se pomoglo mlađim ljudima da dođu do stambenog prostora.

Politika obrazovanja i obuke koja će promovisati učešće mlađih

Opština treba, u okviru svojih nadležnosti, provoditi takvu politiku u oblasti školstva koja će promovisati obrazovanje u oblasti demokratije i ljudskih prava, i ohrabrvati mlađe ljudi da ostvaruju puno učešće u školskom životu i srodnim aktivnostima, kao što su vannastavne aktivnosti i razmjena učenika.

Opština treba da pripremi projekte u oblasti školstva sa ciljem integrisanja mlađih u život zajednice. Posebno treba ohrabrvati i finansijski podržati sljedeće:

- Novine i druge medijske projekte koje pokreću mlađi ljudi, u cilju razvijanja sposobnosti izražavanja i komuniciranja;
- Učešće mlađih u školskim strukturama kako bi se prilagodili principima demokratije;
- Nezavisna i samoupravna, demokratska školska i studentska udruženja

U slučajevima gdje su lokalne i regionalne vlasti odgovorne za školske programe, one trebaju obezbjediti studentskim i školskim udruženjima redovne i trajne konsultacije po pitanju nastavnog programa i njegovog razvoja.

Politika mobilnosti i razmjene mlađih kao instrument za uspostavu bolje regionalne ravnoteže u Evropi

Opština treba da podržava ona udruženja ili grupe koji favorizuju mobilnost mlađih, kroz politiku razmjene, i koje razvijaju umreženu politiku i svijest o evropskom građaninu.

Lokalne i regionalne vlasti bi trebalo da ohrabruju mlađe, njihove organizacije i škole, da aktivno učestvuju u međunarodnim aktivnostima, svim tipovima razmjene i evropskim mrežama.

Oni treba da uključe mlađe i/ili njihove predstavnike u komisije i druge organe odgovorne za provođenje ovih razmjena.

Socijalna i zdravstvena politika

S obzirom na promovisanje hitnosti provođenja projekata koje pripremaju mlađi ljudi, i njihovog uklapanja u okvire razvoja koncepta sveobuhvatnog zdravstva i dinamike života zajednice, Opština treba pripremati ili razvijati institucionalne mehanizme za konsultovanje između organizacija mlađih, izabranih predstavnika i svih socijalnih i profesionalnih grupa koje se bave socijalnom dobrobiti i promovisanjem zdravlja.

Suočeni sa problemima zloupotrebe droga i alkohola među mlađima ljudima, Opština treba pripremati, razvijati ili promovisati, zajedno sa predstvincima organizacija mlađih, lokalnu informativnu politiku i savjetodavne resurse za mlađe ljudе pogodene ovim problemom, kao i posebnu politiku obuke za mlađe socijalne radnike i dobrovoljce, kao i rukovodioce organizacija, koje pripremaju preventivne i rehabilitacione strategije za mlađe ljudе.

S obzirom na aktuelni porast polno prenosivih bolesti, lokalne i regionalne vlasti trebaju da intenziviraju informativne kampanje i preventivne mjere usmjerene na mlađe ljudе, te na taj način promovišu unutar zajednice duh solidarnosti koji će jačati socijalne veze, u kojima moralne osude i podjele nemaju mjesta. Mlađi ljudi i predstavnici njihovih lokalnih organizacija trebaju biti blisko povezani u procesu pripreme i provedbe ovih informativnih programa i akcija.

Program informativnih centara i baza podataka za mlađe ljudе

U odgovoru na zahtjeve mlađih ljudi, Opština treba da promoviše i podržava informativne i savjetodavne centre, koji nude usluge svim mlađim ljudima i koji im direktno dostavljaju informacije o širokom spektru pitanja kao što su: slobodne aktivnosti, sport, kulturne aktivnosti, stambena pitanja, asocijacije mlađih, privremeno zaposlenje, stručno osposobljavanje i obuka.

Politika jednakih mogućnosti

Opština Prijedor treba ispoljiti snažnu podršku poboljšanju uslova za ravnopravno učešće muškaraca i žena u životu na lokalnom i regionalnom nivou, a posebno podržati određene programime koji mlađim ženama omogućavaju pristup odgovornim funkcijama u asocijacijama, politici i vlastima na lokalnom nivou.

U skladu sa svojim mogućnostima Opština treba da promoviše, od ranog djetinjstva pa nadalje, obrazovnu politiku jednakosti između žena i muškaraca.

U okviru promocije politike ravnopravnosti žena i muškaraca, Opština treba da:

- Predviđa određena budžetska sredstva za zapošljavanje kvalifikovane osobe koja će biti odgovorna za pitanja ravnopravnosti;
- Napravi srednjoročni plan s ciljem eliminisanja nejednakosti među mlađim ljudima;

- Objavljuje godišnji izvještaj koji će sadržavati statistike o mjerama preduzetim u vezi sa promocijom ravnopravnosti, uzimajući u obzir pol i godine života, kao i godišnji izvještaj o politici tretmana ravnopravnosti;

Ovi programi bi trebali omogućiti naročito djevojkama i mladim ženama:

- Dobivanje informacija o posebnim kursevima koji vode do profesionalnih kvalifikacija;
- Sticanje znanja neophodnog za njihov posao, putem grantova i posebnih kurseva i studija;
- Obuku u vođenju javnih poslova, tako što će im se povjeriti odgovornosti na najvišem nivou, na osnovu određenog broja mjeseta rezervisanih za žene;
- Uvođenje finansijskih mjera za socijalne službe koje pomažu djevojkama i mladim ženama.

Specifična politika za ruralne regije

Opština Prijedor, u saradnji sa drugim institucijama i organizacijama, treba da pokrene posebnu politiku za ruralne regije, i to na sljedeći način:

- Davanjem prioriteta podršci malim i srednjim preduzećima i zadružama koje osnivaju mlađi ljudi, i istovremeno unapređenjem politike zapošljavanja u ruralnim područjima;
- Promocijom stambene politike koja će mlađim ljudima omogućiti da tamo žive;
- Razvijanjem obrazovne politike koja podržava mreže škola i omladinskih centara u ruralnim područjima, u cilju davanja garancije za obrazovne objekte koji će u potpunosti omogućiti mlađima da učestvuju u životu njihovih sela i regije;
- Očuvanjem ili stvaranjem mogućnosti za stručno obučavanje, čime se mlađim ljudima garantuje pravo na obuku u njihovoj regiji;
- Pomaganjem mlađim ljudima da igraju aktivnu ulogu u organizaciji i vođenju javnih poslova.

Specifične kulturne politike

Opština Prijedor treba da mlađima osigura objekte i uvjete u kojima se mogu izraziti i pokazati svoju kreativnost, kao naprimjer:

- Promovisanje obuke i kreativnog izražavanja kroz muziku, medije i umjetnost;
- Osiguravanjem modernih sredstava izražavanja i komunikacije, kao i modernih tehnologija dostupnih mlađima;
- Osiguravanjem objekata za mlade;
- Uspostavom komunikacijskih centara, kao što su lokalni i regionalni radio i tv kanali u kojima mlađi mogu aktivno sudjelovati.

Politika zaštite okoline

Svesni činjenice da su ekološki problemi od ogromnog značaja za mlade, s obzirom da će se u budućnosti morati nositi sa greškama počinjenim u prošlosti, Opština treba da:

- Pruži punu finansijsku podršku projektima razvijanja svijesti o ekološkim problemima u školama i raznim asocijacijama, bilo da su to tradicionalni ili eksperimentalni obrazovni projekti.
- Podrži interkulturnu razmjenu u cilju promocije razumijevanja globalnih ekoloških problema i razvoja svijesti o potrebi, koja iz toga proizilazi, za nadnacionalnim strukturama.

Institucionalno učešće mlađih u poslovima na lokalnom i regionalnom nivou

- U cilju provođenja određenih sektorskih politika, Opština Prijedor treba da osigura maksimum uslova strukturama koje se bave učešćem mlađih u odlukama i debatama koje se njih tiču (Omladinski savjet, Komisija za mlade, Upravljački komitet).
- Ove strukture mogu poprimiti različite oblike, zavisno od nivoa na kojem budu uspostavljene, bilo to selo, grad, urbani dio grada ili čak region. Te strukture bi trebale da stvore uslove za istinski dijalog i partnerstvo između mlađih ljudi i lokalnih i regionalnih vlasti, kao i da omoguće mlađim ljudima i njihovim predstavnicima da budu stvarni akteri u oblastima koje su od značaja za njih. Ovakve strukture svakako bi trebale da budu reprezentativne i stalne, a po potrebi može se predvidjeti jedna ad hoc struktura, stvorena po nekom posebnom pitanju.

PREPORUKE LOKANIM VLASTIMA

1. Formirati Odsjek za mlade u okviru Administrativne službe Opštine Prijedor,
2. Uključiti predstavnike mladih u komisije, odbore i radne grupe koje osniva Skupština Opštine, a koje se tiču mladih. Uključivanje i izbor predstavnika mladih treba biti u skladu sa Zakonom o omladinskom organizovanju,
3. Podržati rad omladinskih organizacija, klubova i udruženja u ruralnim dijelovima opštine, (krajnji cilj-uspostavljanje mreže)
4. Osnovati Upravljački komitet Opštine Prijedor,
5. Finansijski podržati rad Omladinskog savjeta Opštine Prijedor i izgraditi partnerski odnos u cilju zajedničkog rada na provođenju i razvoju omladinske politike, (redefinisati strukturu, principe odlučivanja, tražiti plan i program rada, finansijski plan, definisati modalitete obaveznog redovnog izvještavanja o aktivnostima OSOP-a prema načelniku i referentu za mlade),
6. Donijeti odluku o finansijskoj strukturi stavke „Omladina i pitanja mladih“ i usvojiti kriterijume za raspodjelu iste.

AKCIONI PLAN

OBLAST:		ZAPOŠLJAVANJE MLADIH			
Broj:	Aktivnost	Nosilac/Partner	Vrijeme provođenja	Neophodna sredstva (KM)	
1. Strateški pravac:		Institucionalna i sistematska podrška zapošljavanju mladih i razvoju omladinskog preduzetništva		332600	
Strateški cilj 1.1.:		Strateški dugoročni pristup problemu zapošljavanja mladih			0
1.	Iniciranje izrade Strategije zapošljavanja opštine Prijedor u okviru koje će poseban segment predstavljati zapošljavanje mladih	Opština, PREDA, OSOP, Zavod za zapošljavanje RS - Biro Prijedor	2009	0	
			2010	0	
			2011	0	
			2012	0	
Strateški cilj 1.2 :		Formiranje infrastrukture za podršku zapošljavanja mladih i jačanje međuinstitutionalne saradnje			326600
1.	Uvođenje referata za omladinsko preduzetništvo i zapošljavanje unutar Agencije za ekonomski razvoj opštine Prijedor "PREDA-PD" (prelazna faza do osnivanja Centra za omladinsko preduzetništvo)	Opština, PREDA	2009	18000	
			2010	18000	
2.	Projekti za jačanje međuinstitutionalne saradnje (okrugli stolovi, seminari, prijedlozi podsticaja i mjera za zapošljavanje mladih..)	Opština, referent za omladinsko preduzetništvo, PREDA, Zavod za zapošljavanje RS - Biro Prijedor, OSOP	2009	40000	
			2010	40000	
3.	Formiranje radne grupe za osnivanje Centra za omladinsko preduzetništvo, dodjela i opremanje lokacije u vlasništvu Opštine	Opština, PREDA, omladinske organizacije, obrazovne institucije, Skupština Opštine	2011	30000	
4,	Formiranje tima zaposlenih i volontera, otvaranje Centra za omladinsko preduzetništvo, definisanje politika i programa, prebacivanje referata za omladinsko preduzetništvo u Centar	Opština, Radna grupa	2011	45000	
			2012	45000	
5,	Finansijska podrška aktivnostima Centra (okrugli stolovi, seminari, organizacija obuka, formiranje inkubatora, subvencioniranje inovatorstva, prijedlozi podsticaja i drugih mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje mladih...)	Opština	2011	45000	
			2012	45000	
6,	Inicijativa i podrška za osnivanje udruženja mladih poslodavaca opštine Prijedor (povezivanje sa sličnim udruženjima u zemlji i inostranstvu, iniciranje Fonda poslodavaca za stipendiranje deficitarnih kadrova u privredi)	Mladi poslodavci, OSOP, PREDA, Opština	2008	600	
Strateški cilj 1.3.:		Formiranje omladinskih zadruga za privremene i povremene poslove			6000
1.	Analiza postojećih modela omladinskih	Unija studenata, savjeti			

	zadruga	učenika, Opština, OSOP, referent za omladinsko preduzetništvo		
2.	Formiranje zadruga u urbanim i ruralnim područjima. Inicijativa za reformu omladinskih zadruga i osnivanje drugih oblika zadruga (poljoprivredne, zanatske..)	Unija studenata, savjeti učenika, Opština, OSOP, Opština	2009	3000
			2010	3000
2. Strateški pravac:		Finansijski i drugi podsticaji zapošljavanju i samozapošljavanju mlađih	1003200	
Strateški cilj 2.1.:		Finansijski i drugi podsticaji za zapošljavanje mlađih	1003200	
1.	Sufinansiranje rada pripravnika visoke stručne spreme u iznosu od 60 %	Opština	2009	100800
			2010	100800
			2011	100800
			2012	100800
2.	Stimulacija poslodavaca za zapošljavanje mlađih lica (100 lica), prosjek godišnje stimulacija po mlađom radniku 1500 KM (sredstava za podsticaje zapošljavanja 100 lica obezbjediti kroz politiku zapošljavanja opštine Prijedor u skladu sa Strategijom razvoja opštine Prijedor 2008-2013)	Opština	2009	150000
			2010	150000
			2011	150000
			2012	150000
Strateški cilj 2.2.:		Podsticaji za samozapošljavanje mlađih	0	
1.	Iniciranje obezbjeđivanja sredstava za omladinsko preduzetništvo unutar Fondacije za razvoj opštine Prijedor	Komisija za mlade, OSOP	2008	0
2.	Iniciranje i uvođenje preferencijalnog sistema za dodjelu bespovratnih sredstva/grantovi opštine Prijedor za omladinsko preduzetništvo (poljoprivreda, zanatstvo, turizam)	Opština, Komisija za mlade, OSOP	2009	0
3. Strateški pravac:		Stvaranje preduzetničkog ambijenta	236000	
Strateški cilj 3.1.:		Program promocije preduzetništva	16000	
1.	Program promocije preduzetništva u srednjim školama (radionice, okrugli stolovi, posjete privrednicima)	Odjeljenje za privedu i društvene djelatnosti opštine Prijedor, delegirani referenti, obrazovne institucije	2009	2000
			2010	2000
			2011	2000
			2012	2000
2.	Medijska kampanja i promocija primjera dobre prakse	Odjeljenje za privedu i društvene djelatnosti, referent za omladinsko preduzetništvo, Zavod za zapošljavanje RS - Biro Prijedor i Savjet mlađih.	2009	2000
			2010	2000
			2011	2000
			2012	2000
Strateški cilj 3.2.:		Podrška preduzetništvu mlađih	20000	

1.	Takmičenje za najbolji biznis plan (obuke iz poslovnog planiranja i grantovi)	Centar za omladinsko preduzetništvo, referent za omladinsko preduzetništvo, Agencija PREDA	2009	5000
			2010	5000
			2011	5000
			2012	5000
2.	Preduzetnička obuka za mlade (obuke, materijali, zakup prostorija, putovanja-bez nagradnih fondova)	Agencija PREDA, Centar za omladinsko preduzetništvo, obrazovne institucije	2009	0
			2010	0
			2011	0
			2012	0
Strateški cilj 3.3.:		Smanjenje birokratskih procedura i troškova pokretanja vlastitog biznisa mladih preduzetnika	0	
1.	Iniciranje smanjenja troškova registracije za mlade preduzetnika (do 30 godina starosti)	Komisija za mlade, OSOP, Skupština, Opština	2009	0
2.	Iniciranje podsticajnog eliminisanja (smanjenja) komunalnih i drugih troškova (koji su u nadležnosti Opštine) mladim preduzetnicima	Komisija za mlade, OSOP, Skupština, Opština	2010	0
Strateški cilj 3.4.:		Ostanak mladih na selu	200000	
1.	Podsticanje kooperativnih poslova iz oblasti poljoprivrede, sitnog zanatstva i industrije	Centar za omladinsko preduzetništvo, Opština, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	2009	30000
			2010	50000
			2011	60000
			2012	60000
4. Strateški pravac:		Podrška zapošljavanja mladih sa posebnim potrebama	144000	
Strateški cilj 4.1.:		Primjena Zakona o zapošljavanju mladih sa invaliditetom	144000	
1.	Zapošljavanje mladih sa posebnim potrebama u javnom sektoru	Opština	2009	36000
			2010	36000
			2011	36000
			2012	36000
UKUPNO				1.715.800

OBLAST:		STAMBENA POLITIKA ZA MLADE			
Broj:	Aktivnost	Nosilac/Partner	Vrijeme provođenja	Neophodna sredstva (KM)	
1. Strateški pravac:	Stambeno zbrinjavanje mladih			995000	
Strateški cilj 1.1. :	Institucionalni razvoj stambene politike mladih			65000	
1.	Formiranje Komisije za izradu, sprovođenje i nadgledanje programa "SZM"	Načelnik Opštine	2009	0	
2.	Istraživanje i analiza kvantitativnih potreba	Komisija za izradu i sprovođenje programa "SZM"	2009	5000	
3.	Uspostavljanje saradnje sa institucijama - partnerima vezanim za provedbu programa "SZM" i traženje mogućnosti za obezbjeđivanje dodatnih finansijskih sredstava	Komisija, Ministarstvo za porodicu, omladinu i sport, banke, Fond stanovanja, Ministarstvo za prostorno uređenje	2009	0	
4.	Izrada, usvajanje i provođenje programa "SZM" (razrada projekta, donošenje finansijskog plana, pravilnika o kriterijumima za dodjelu, medijska kampanja, provođenje i nadgledanje projekta)	Komisija za izradu i sprovođenje programa "SZM", Skupština Opštine	2009	20000	
			2010	20000	
			2012	20000	
Strateški cilj 1.2.:		Prilagođavanje i donošenje pravnih akata vezanih za program "SZM"			0
1.	Iniciranje izmjena propisa u cilju ukidanja rente, smanjenje naknada za uređenje građevinskog zemljišta i subvencionisanja naknada za komunalne priključke	Narodna Skupština, Opština	2009	0	
2.	Kreiranje pravilnika o kriterijumima kategorizacije mladih (ko ima pravo na kupovinu, način bodovanja i sl.)	Komisija za izradu, sprovođenje i nadgledanje programa "SZM"	2009	0	
Strateški cilj 1.3.:		Doprinos lokalne uprave rješavanju stambene problematike mladih			0
1.	Otvaranje posebne budžetske stavke za podršku i razvoj programa "SZM"	Opština	2010	0	
2.	Odabir i dodjela lokacije, obezbjeđenje infrastrukture, subvencionisanje naknada za komunalne priključke i naknada za uređenje građevinskog zemljišta	Komisija, Zavod za izgradnju grada, Odjeljenje za stambeno-komunalne poslove, Odjeljenje za prostorno uređenje, Telekom, Vodovod, Toplana, Elektroistribucija	2010	0	

3.	Obezbeđivanje povoljne kamatne stope (do 4%) za dugoročne stambene kredite za mlade (inicirati osnivanje kreditno-garantnog fonda za stambeno zbrinjavanje)	<i>Opština, Komisija za izradu, sprovođenje i nadgledanje programa "SZM"</i>		
			2010	0
Strateški cilj 1.4.:		Izgradnja stambenih jedinica i provođenje programa "SZM"		930000
1.	Izgradnja subvencionisanih stanova	Opština	2010	900.000
2.	Raspisivanje konkursa za kupovinu subvencionisanih stanova u skladu sa pravilnikom o kriterijumima kategorizacije programa "SZM"	<i>Komisije za izradu, sprovođenje i nadgledanje programa "SZM"</i>	2011	0
3.	Formiranje tima za evaluaciju i monitoring rada Komisije u smislu ostvarivanja prava na kupovinu subvencionisanih stanova	Načelnik, Skupština Opštine	2009	10000
			2010	10000
			2011	10000
4.	Punjene budžetske stavke za realizaciju programa "SZM" od strane kupaca stanova (mladih) kao prepostavka nastavka programa u narednim godinama	Opština	2011	0
			2012	0
UKUPNO				995000

OBLAST:		ZDRAVSTVENA POLITIKA ZA MLADE			
Broj:	Aktivnost	Nosilac/Partner	Vrijeme provođenja	Neophodna sredstva (KM)	
1. Strateški pravac:		Strateški pravac: Razvoj, primjena i praćenje programa za promociju zdravlja mladih			191600
Strateški cilj 1.1.:		Prevencija i saniranje svih oblika oboljenja, poremećaja razvoja i zdravlja mladih			103000
1.	Formiranje i edukovanje <i>timova</i> za istraživanje problema masovnih zaraznih, nezaraznih, polno prenosivih bolesti, nesrečnih slučajeva, trovanja i povreda među djecom i mladima (ankete, posmatranja, fokus grupe, SWOT analiza...)	Dom zdravlja, Opština , NVO	2009 2010	10000 10000	
2.	Formiranje <i>baze podataka</i> o povređivanju i smrtnosti zbog nesrečnih slučajeva, masovnim zaraznim, nezaraznim i polno prenosivim bolestima, povredama i trovanjima među mladima, kao i formiranje baze podataka o djeci i mladima fizički ili mentalno hendikepiranoj	Dom zdravlja, Opština	2010	5000	
3.	Izrada <i>operativnih planova i projekata</i> za saniranje poremećaja i prevenciju problema zdravlja na bazi istraživanja i analize	Dom zdravlja	2010	0	
4.	Utvrđivanje i praćenje rasta, razvoja, uhranjenosti, mentalnog zdravlja i nasilničkog ponašanja kao i rano otkrivanje poremećaja zdravlja počevši od prvog razreda osnovne škole (obuhvatiti najmanje 95 % djece školskog uzrasta)	Dom zdravlja, Centar za socijalni rad, Opština , obrazovne institucije	2010 2011 2012	10000 4000 4000	
5.	<i>Provodenje mjera za saniranje otkrivenih poremećaja zdravlja</i> (individualne i kolektivne), koje podrazumijevaju odgovarajuće terapijske i rehabilitacione postupke, a preduzimaju se nakon otkrivanja. Ovim mjerama obuhvatiti svu djecu i mlade sa utvrđenim patološkim stanjima i oboljenjima.	Dom zdravlja, Opšta bolnica Prijedor, Opština	2010 2011 2012	0 0 0	
6.	<i>Vakcinacija</i> prema „Program obavezne imunizacije stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti“	Dom zdravlja, Opština	2008 2009 2010 2011 2012	10000 10000 10000 10000 10000	
7.	<i>Promocija prevencije</i> svih oblika oboljenja, poremećaja razvoja i zdravlja mladih putem medija	Dom zdravlja, Opština	2008 2009 2010 2011 2012	1000 1000 1000 1000 1000	

8.	<i>Evaluacija na osnovu prikladnih metodoloških instrumenata i indikatora koje u ovoj oblasti koriste Svjetska zdravstvena organizacija, zemlje Evropske unije i zemlje u okruženju</i>	Dom zdravlja, Opština	2008	1000
			2009	1000
			2010	1000
			2011	1000
			2012	1000
Strateški cilj 1.2. :		Prevencija i smanjenje alkoholizma, narkomanije i pušenja među mладима		43600
1.	Izraditi <i>program prevencije i smanjenja alkoholizma i narkomanije među mладима</i> na bazi realnih mogućnosti i potreba zajednice	Centar za mentalno zdravlje, OSOP, Omladinske organizacije, Opština	2009	0
2.	Formirati I edukovati timove za <i>peer to peer</i> edukaciju u srednjim i završnim razredima osnovnih škola.	OSOP, omladinske organizacije, Dom zdravlja, Centar za mentalno zdravlje	2009	7200
			2010	7200
			2011	7200
			2012	7200
3.	Promocija preventivnih aktivnosti u lokalnoj zajednici	Mediji, nosioci aktivnosti putem edukativnih promotivnih materijala	2009	1200
			2010	1200
			2011	1200
			2012	1200
4.	<i>Periodično istraživanje</i> učestalosti konzumiranja alkohola, droga i cigareta među maloljetnicima i mладим (svake 2 godine)	OSOP, omladinske organizacije	2010	5000
5.	Povećene kontrole komunalne policije i policije na provođenju odluke o zabrani točenja i prodaje alkohola licima mлаđim od 18 godina	Komunalna policija, MUP	2008	0
			2009	0
			2010	0
			2011	0
			2012	0
6.	Povećene kontrole komunalne policije na provođenju odluke o zabrani pušenja na javnom mjestu u cilju ublažavanja posljedica pasivnog pušenja	Komunalna policija, MUP	2008	0
			2009	0
			2010	0
			2011	0
			2012	0
Strateški cilj 1.3.:		Unapređenje reproduktivnog zdravlja младих (smanjenje broja neželjenih trudnoca i abortusa)		45000
1.	Izraditi <i>program unaprjeđenja reproduktivnog zdravlja</i> među mладим na bazi realnih mogućnosti i potreba zajednice	Dom zdravlja, NVO, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite	2008	1000
2.	Formirati I edukovati timove za <i>peer to peer</i> edukaciju u srednjim i završnim razredima osnovnih škola.	OSOP, omladinske organizacije, Dom zdravlja, Centar za mentalno zdravlje	2008	0
3.	Savjetovališni rad sa младима оба pola na humanizaciji odnosa i očuvanju i unapređenju reproduktivne sposobnosti	Centar za mentalno zdravlje, obrazovne institucije	2009	7000
			2010	7000
			2011	7000
			2012	7000

4.	Podrška programu "Prijateljski servis" - besplatnim ambulantskim pregledima mlađih do 25 godina	Centar za mentalno zdravlje, Opština, Dom zdravlja, Ministarstvo za porodicu omladinu i sport, OSOP			
			2009	2000	
			2010	2000	
			2011	2000	
			2012	10000	
<u>2. Strateški pravac:</u>		Usmjeravanje edukativnih programa NVO sektora ne dominirajuće zdravstvene probleme mlađih		95000	
Strateški cilj 2.1.:		Preusmjeravanje programa sa prevencije teških droga na dominirajuće oblike toksikomanije (alkoholizam, lake droge i pušenje) i prevencije AIDS-a na prevenciju neželjenih trudnoća i smanjenja broja abortusa		95000	
1.	Finansijska podrška projektima prevencije dominirajućih oblika toksikomanije (alkoholizam, lake droge, pušenje)	Opština, Ministarstvo za porodicu omladinu i sport	2009	10000	
			2010	10000	
			2011	10000	
			2012	10000	
2.	Finansijska podrška projektima prevencije neželjenih trudnoća i smanjenja broja abortusa	Opština, Ministarstvo za porodicu omladinu i sport	2009	10000	
			2010	10000	
			2011	10000	
			2012	10000	
3.	Realizacija projekata i programa prevencije	NVO, omladinske organizacije	2008	0	
			2009	0	
			2010	0	
			2011	0	
			2012	0	
4.	Otvaranje Metadonskog centra	Dom zdravlja, Opština	2009	15000	
<u>3. Strateški pravac:</u>		Podizanje efikasnosti i kvaliteta zdravstvene zaštite		55000	
Strateški cilj 3.1.:		Institucionalno unapređenje zdravstvene zaštite mlađih		20000	
1.	Osnivanje Fondacije za zdravlje mlađih opštine Prijedor, koja će podržavati unapređenje zdravlja mlađih u cijelini, a posebno podržavati programe za prevenciju bolesti i promociju zdravlja mlađih	Opština, Vlada RS, donatori	2009	5000	
			2010	5000	
			2011	5000	
			2012	5000	
2.	U okviru raspoloživih kapaciteta Opšte bolnice Prijedor obezbijediti zasebne sobe za hospitalizaciju mlade populacije	Opšta bolnica Prijedor, Opština	2009	0	
Strateški cilj 3.2.:		Poboljšanje i kontrola zdravlja mlađih školskog uzrasta i poboljšanje higijensko-sanitarnih uslova obrazovnih institucija		35000	
1.	Program oftalmoloških pregleda učenika prvog razreda osnovne škole i prvog razreda srednje škole	Dom zdravlja, Opština	2008	1000	
			2009	1000	
			2010	1000	
			2011	1000	
			2012	1000	

			2008	1000
2.	Program stomatološki pregleda učenika osnovnih i srednjih škola	Dom zdravlja, Opština	2009	1000
			2010	1000
			2011	1000
			2012	1000
3.	Sprovođenje higijensko sanitarnog-nadzora u saradnji sa školskim osobljem, obezbijeđenje neophodno potrebnih uslova u školama, školskim kuhinjama i objektima za ishranu...	HES Dom zdravlja, Opštinske inspekcijske službe, obrazovne institucije...	2008	5000
			2009	5000
			2010	5000
			2011	5000
			2012	5000
УКУПНО				341600

OBLAST:		OBRAZOVANJE MLADIH				
Broj:	Aktivnost	Nosilac/Partner	Vrijeme provođenja	Neophodna sredstva (KM)		
1. Strateški pravac:	Unapređenje kvaliteta formalnog obrazovnog sistema			130000		
Strateški cilj 1.1. :	Profesionalna orijentacija učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola			8000		
1.	Formiranje timova za profesionalnu orijentaciju	Obrazovne institucije, Opština	2008	0		
2.	Podrška programima profesionalne orijentacije završnih razredima osnovnih i srednjih škola	Obrazovne institucije, savjeti učenika, studentske organizacije, Opština	2008	0		
			2009	2000		
			2010	2000		
			2011	2000		
			2012	2000		
3.	Podrška info-desku u sklopu omladinskog KEC "Ljetna bašta" (informacije oko odabira fakulteta, cijeni, stipendijama, mogućnostima i uslovima studiranja) - proslijeđivanje informacija i njihova distribucija putem info-deska	Obrazovne institucije, savjeti učenika, studentske organizacije	2008	0		
			2009	0		
			2010	0		
			2011	0		
			2012	0		
Strateški cilj 1.2.:		Podrška stručnom usavršavanju kadrova			102000	
1.	Podrška stručnom usavršavanju postojećih i budućih nastavnih kadrova - finansiranje seminara, strukovnih studija i studijskih putovanja	Opština, Ministarstvo prosvjete i kulture	2008	0		
			2009	5000		
			2010	7000		
			2011	10000		
			2012	10000		
2.	Finansijska pomoć za realizaciju naučnih i istraživačkih radova	Opština, Ministarstvo prosvjete i kulture	2008	5000		
			2009	10000		
			2010	15000		
			2011	20000		
			2012	20000		
Strateški cilj 1.3.:		Jačanje vannastavnih aktivnosti u osnovnim i srednjim školama			20000	
1.	Afirmacija školskih sekcija i ostalih oblika vannastavnih aktivnosti	Ministarstvo prosvjete i kulture, obrazovne institucije, Opština	2008	0		
			2009	5000		
			2010	5000		
			2011	5000		
			2012	5000		
2. Strateški pravac:		Poboljšanje učeničkog i studentskog standarda			1175000	
Strateški cilj 2.1.:		Stipendiraje učenika i studenata i studentski krediti			1165000	
1.	Povećanja budžetskih sredstava za stipendiranje učenika	Opština, Skupština Opštine	2008	150000		
			2009	170000		
			2010	190000		
			2011	210000		
			2012	230000		
2.	Izdvajanje sredstava za stipendiranje izuzetno talentovanih učenika i studenata	Opština, Skupština Opštine	2008	0		
			2009	20000		
			2010	25000		
			2011	30000		
			2012	35000		

3.	Formiranje tima za razmatranje mogućnosti uvođenja opštinskih studentskih kredita (princip obezbeđivanja finansijskih sredstava studentima koja vraćaju po završetku studiranja)	Opština, Skupština Opštine			
			2009	0	
4.	Uvođenje stipendija za postdiplomske studije	Opština, Skupština Opštine	2008	0	
			2009	20000	
			2010	25000	
			2011	30000	
			2012	30000	
Strateški cilj 2.2.:		Racionalizacija i jačanje obrazovnih kapaciteta		10000	
1.	Uspostavljanje tima za davanje sugestija o racionalizaciji postojećih i potrebama za otvaranjem novih škola	Načelnik Opštine, obrazovne institucije			
			2009	0	
2.	Analiza potreba privrede za stručnim kadrovima i uspostavljenje partnerstva svih <i>stakeholdera</i> zainteresovanih za srednjoškolsku i visokoobrazovnu upisnu politiku	Tim za davanje sugestija o racionalizaciji postojećih i potrebama za otvaranjem novih škola, obrazovne institucije, privredni subjekti	2008	2000	
			2009	2000	
			2010	2000	
			2011	2000	
			2012	2000	
3.	Pokretanje inicijative za formiranje studentskog doma	Tim za davanje sugestija o racionalizaciji postojećih i potrebama za otvaranjem novih škola, obrazovne institucije, studentska udruženja i savjeti učenika			
			2010	0	
3. Strateški pravac:		Razvoj sistema neformalnog obrazovanja		53300	
Strateški cilj 3.1.:		Unapređenje kvaliteta neformalnog obrazovanja		52500	
1.	Izrada baze podataka i kataloga ponuda neformalnog obrazovanja u opštini Prijedor	Referent za OP, PREDA, omladinske organizacije, OSOP, Opština, Centar za omladinsko preduzetništvo,	2008	500	
			2009	500	
			2010	500	
			2011	500	
			2012	500	
2.	Formiranje stručnog tima za analizu stanja i prijedlog mjera za unapređenje neformalnog obrazovanja	Opština, Republički pedagoški zavod, referent za OP, PREDA, Ministarstvo prosvjete i kulture			
			2008	0	
3.	Uspostavljanje preciznih kriterijuma sertifikovanja organizacija koje provode programe neformalnog obrazovanja	Tim za analizu stanja i prijedlog mjera za unapređenje neformalnog obrazovanja			
			2008	0	
4.	Finansijska podrška programima neformalnog obrazovanja po usvojenim kriterijima	Opština	2008	0	
			2009	10000	
			2010	10000	
			2011	15000	
			2012	15000	
Strateški cilj 3.2.:		Podsticanje obavljanja stručne prakse		800	
1.	Medijska promocija značaja pružanja stručne prakse studentima i đacima za firme i poslodavce	PREDA, mediji, info-desk, Centar za omladinsko preduzetništvo (COP), omladinske organizacije, obrazovne institucije	2008	0	
			2009	200	
			2010	200	
			2011	200	
			2012	200	

2.	Iniciranje potpisivanja ugovora između obrazovnih institucija (srednjih i viših škola) i privrednih subjekata i institucija o obavljanju stručne prakse	PREDA, Opština, obrazovne institucije, javne institucije, privredni subjekti, Ministarstvo prosvete i kulture	2008	0	
			2009	0	
			2010	0	
			2011	0	
			2012	0	
3.	Organizovanje edukativnih radionica za đake i studente o vještinama poslovne komunikacije (pisanje biografija, priprema za intervju, simulacija osnivanja vlastitog preduzeća...)	PREDA, Centar za omladinsko preduzetništvo, Privredna komora, obrazovne institucije, omladinske organizacije	2008	0	
			2009	0	
			2010	0	
			2011	0	
			2012	0	
4. Стратешки правач:		Подршка социјално угроженим категоријама младих		36000	
Стратешки циљ 4.1.:		Подршка ромској популацији		36000	
1.	Analiza stanja mlade romske populacija kroz istraživanje njihovih potreba	Opština	2009	3000	
			2012	3000	
2.	Kreiranje programa podrške i pomoći mladim Romima u završavanju osnovne škole, te programa za njihovo uključenje u sistem srednjeg i visokog obrazovanja, provođenje programa	Opština, NVO, Republički pedagoški zavod	2010	10000	
			2011	10000	
			2012	10000	
УКУПНО				1394300	

OBLAST:		INFORMISANJE I INFORMATIČKA KULTURA MLADIH			
Broj:	Aktivnost	Nosilac/Partner	Vrijeme provođenja	Neophodna sredstva (KM)	
1. Strateški pravac:		Sistematsko povećanje informisanosti mladih (INFORMISANOST)			114600
Strateški cilj 1.1. :		Otvaranje info-deska u sklopu KEC "Ljetna bašta"			48600
1.	Uspostaviti i opremiti info-desk u okviru KEC "Ljetna bašta"	Opština, KEC "Ljetna bašta", OSOP, omladinske organizacije,	2009	3000	
2.	Putem info-deska informisati mlade o mogućnostima i sadržajima koje nude kulturne, sportske i omladinske organizacije; promovisati programe profesionalne orijentacije; distribuisati ostale lokalne i regionalne informacije interesantne mladima	KEC "Ljetna bašta" (info-desk)	2009	8400	
3.	Izrada reklamnih kampanja o mogućnostima korištenja slobodnog vremena, stipendijama, mogućnostima studiranja, nekomercijalnim kulturnim i sportskim manifestacijama; distribucija promo-materijala o kursevima i radionicama omladinskih organizacija, izrada hobi vodiča, kulturnih vodiča i sl.	Info-desk, OSOP, omladinske organizacije	2010	4000	
Strateški cilj 1.2. :		Povećati zastupljenost omladinske problematike u medijima			66000
1.	Realizovati projekte omladinskih radio i TV emisija na lokalnoj televiziji i radiju koje se bave problemima mladih, kulturom, obrazovanjem, omladinskim radom i sl.	OSOP, omladinske organizacije, Opština, RTV Prijedor, IPC "Kozarski vjesnik"	2008	5000	
2.	Realizovati projekat omladinske stranice u lokalnom sedmičniku "Kozarski vjesnik", koji uređuju mlađi ljudi, a koji govore o omladinskoj problematici...	RTV Prijedor, IPC "Kozarski vjesnik", OSOP, omladinske organizacije, Opština,	2009	3000	
3.	Finansijski podržati uređivanje i održavanje web stranice omladinskog sektora opštine Prijedor	Opština, Ministarstvo za porodicu omladinu i sport	2010	3500	
4.	Podržati program "Omladinske info-tačke" - panoi (obezbjediti lokaciju i finansijsku podršku)	Opština, OSOP, Ministarstvo prosvjete i kulture	2011	3500	
5.	Ažurirati sadržaje "Omladinske info-tačke" (sedmično)	OSOP, omladinske organizacije, Opština	2012	2000	

<u>2. Strateški pravac:</u>		Povećanje nivoa informatičke pismenosti mladih (INFORMATIČKA KULTURA)		159500
Strateški cilj 2.1.:		Jačanje kapaciteta kao podrška informatičkoj pismenosti		141500
1.	Formirati omladinski internet centar u sklopu KEC "Ljetna bašta" kao podršku mladima u traženju posla, pisanju aplikacija i drugim aktivnostima vezanim za informisanje	Opština, Ministarstvo za porodicu omladinu i sport, omladinske organizacije, donatori	2010	27200
			2011	7200
			2012	7200
			2008	1500
			2009	1700
2.	Podržati projekte omladinskih organizacija vezanih za informatičku pismenost mladih	Opština, Ministarstvo za porodicu omladinu i sport, omladinske organizacije	2010	1800
			2011	1900
			2012	2000
			2009	20000
			2010	20000
3.	Podržati opremanje omladinskih organizacija u ruralnim dijelovima opštine informatičkom opremom i obezbeđivanje ADSL ili wireless konekcije	Opština, Ministarstvo za porodicu, omladinu i sport	2011	25000
			2012	25000
			2010	1000
Strateški cilj 2.2.:		Nagrade najboljim učenicima i studentima		18000
1.	Nagrađivanje najboljih studenata i učenika laptopom te godišnjom pretplatom za internet konekciju...	Načelnik Opštine, Komisija za stipendije	2009	4500
			2010	4500
			2011	4500
			2012	4500
UKUPNO				274100

OBLAST:		SLOBODNO VRIJEME, KULTURA I SPORT			
Broj:	Aktivnost	Nosilac/Partner	Vrijeme provođenja	Neophodna sredstva (KM)	
<u>1. Strateški pravac:</u>		Organizovano i efikasno korištenje slobodnog vremena mladih		91500	
Strateški cilj 1.1.:		Obezbeđenje uslova i mogućnosti za efikasno korištenje slobodnog vremena mladih		91500	
1.	Formirati i podržati rad sekcija u okviru okviru omladinskog kulturno-edukativnog centra "Ljetna bašta"	Opština, omladinske organizacije, OSOP	2010 2011 2012	4000 4500 5000	
2.	Podržati rad sekcija omladinskih organizacija i omladinskih klubova koji promovišu efikasno trošenje slobodnog vremena	Opština, Ministarstvo za porodicu omladinu i sport	2008 2009 2010 2011 2012	3000 4000 4500 4500 5000	
3.	Otvoriti te podržati rad i aktivnosti omladinskih klubova u ruralnim naseljima	Opština, Ministarstvo za porodicu omladinu i sport, Ministarstvo prosvjete i kulture, omladinske organizacije iz ruralnih naselja	2008 2009 2010 2011 2012	10000 10000 10000 12000 15000	
<u>2. Strateški pravac:</u>		Afirmacija kulturnog života mladih (KULTURA)		297000	
Strateški cilj 2.1.:		Institucionalna podrška razvoju kulture i jačanje kapaciteta omladinske kulturne produkcije		25000	
1.	Uključivanje predstavnika mladih (na prijedlog OSOP-a) i službenika za mlađe u članstvo Savjeta za kulturu	Skupština Opštine	2008 2012	0 0	
2.	Podrška stvaranju mreže organizacija mladih koji se bave kulturom (lokalni, regionalni i međudržavni nivo)	Opština, omladinske organizacije, OSOP	2008 2009 2010 2011 2012	0 0 0 0 0	
3.	Podrška centrima za grupisanje umjetnika (atelje, vježbaonice, umjetničke radionice, male teatar scene), kroz dodjeljivanje slobodnih prostora u vlasništvu opštine.	Skupština Opštine, udruženja mladih umjetnika	2008 2009 2010 2011 2012	0 0 0 0 0	
4.	Dodjeljivanje sredstava za adaptaciju i finansiranje osnovnih režijskih troškova Centara	Skupština Opštine, udruženja mladih umjetnika	2008 2009 2010 2011 2012	5000 5000 5000 5000 5000	

Strateški cilj 2.2.:		Uvođenje omladinskih kulturnih manifestacija u listu godišnjih kulturnih manifestacija Opštine Prijedor			125000
1.	Analza potreba i procjena mogućnosti	OSOP, Opština	2008	0	
2.	Definisanje i uvrštavanje <i>omladinskih kulturnih manifestacija</i> u listu godišnjih kulturnih manifestacija Opštine Prijedor	Skupština Opštine, Komisija za mlade, Savjet za kulturu	2008	0	
3.	Osnivanje organizacionih odbora omladinskih manifestacija	Načelnik Opštine	2009	0	
4.	Realizacija omladinskih kulturnih manifestacija	Organizacioni odbor OKM, omladinske organizacije, Opština	2008	25000	
			2009	25000	
			2010	25000	
			2011	25000	
			2012	25000	
Strateški cilj 2.3.:		Obrazovanje kadrova u kulturi			20000
1.	Istraživanje modela upravljanja u oblasti kulture razvijenih evropskih zemalja, studijska posjete kulturnim institucijama u inostranstvu	Opština, OSOP, omladinske organizacije	2008	0	
			2009	2000	
			2010	2000	
			2011	3000	
			2012	3000	
2.	Podrška edukaciji mladih kulturnih radnika u domenu savremene kulturno-umjetničke produkcije	Opština, kulturne institucije	2008	0	
			2009	2000	
			2010	2000	
			2011	3000	
			2012	3000	
Strateški cilj 2.4.:		Finansijska podrška kulturnoj razmjeni			48000
1.	Podrška gostovanjima mladih prijedorskih umjetnika u inostranstvu	Opština	2008	0	
			2009	5000	
			2010	5000	
			2011	7000	
			2012	7000	
2.	Podrška gostovanjima mladih inostranih umjetnika u Prijedoru	Opština	2008	0	
			2009	5000	
			2010	5000	
			2011	7000	
			2012	7000	
Strateški cilj 2.5.:		Podrška kulturnim događajima u okviru programa KEC "Ljetna bašta"			79000
1.	Finansijska podrška organizaciji velikih ljetnih koncerta izvođača iz regije i inostranstava, festivala i gitarijade	Opština, sponzori	2008	0	
			2009	20000	
			2010	15000	
			2011	10000	
			2012	10000	

2.	Finansijska podrška organizaciji manjih klupske koncertata u zimskom periodu (mladi regionalni umjetnici-promocije albuma i sl.)	Opština	2008	0	
			2009	2000	
			2010	2000	
			2011	2000	
			2012	2000	
3.	Finansijska podrška redovnim kulturnim događajima (filmske projekcije, izložbe, jazz i akustični koncerti, performansi i sl.)	Opština	2008	0	
			2009	4000	
			2010	4000	
			2011	4000	
			2012	4000	
3. Strateški pravac:		Promocija sporta među mladima (SPORT)		294200	
Strateški cilj 3.1.:		Podrška i popularizacija sporta na opštinskom nivou		62200	
1.	Usvojiti principe dodjele finansijskih sredstava sportskim organizacijama na bazi podneska o planiranim aktivnostima i sportskim manifestacijama (dodjela sredstava sportskim organizacijama i klubovima koje su izvan redovnog finasiranja sportskih klubova...)	Skupština Opštine	2008	0	
			2009	3300	
			2010	3300	
			2011	3300	
			2012	3300	
2.	Raspisati konkurse za dodjelu finansijskih sredstava za manifestacije koje promovišu sport među mladima i finansijski ih podržati...	Opština	2008	5000	
			2009	8000	
			2010	8000	
			2011	10000	
			2012	10000	
3.	Podržati rad sportskih organizacija i mlađih sportista koji se bave modernim i ekstremnim sportovima (rafting, paintball, brdski biciklizam, alpinizam, zimski ekstremni sportovi, skateboard i sl.)	Opština, Ministarstvo za porodicu omladinu i sport	2008	0	
			2009	0	
			2010	0	
			2011	0	
			2012	0	
4.	Informisati mlade putem medija o značaju bavljenja sportom	Info-desk, OSOP, sportski klubovi i organizacije, mediji, omladinske organizacije, obrazovne institucije	2008	0	
			2009	0	
			2010	0	
			2011	0	
			2012	0	
5.	Podrška projektima edukativnog karaktera za profesionalce u sportu (seminari, gostujući profesori..)	Opština, Ministarstvo za porodicu omladinu i sport	2008	0	
			2009	2000	
			2010	2000	
			2011	2000	
			2012	2000	
Strateški cilj 3.2.:		Jačanje sportskih kapaciteta i infrastrukture		135000	
1.	Rekonstruisati ili izgraditi sportsko-rekreativne terene u prigradskim i ruralnim naseljima (betonski tereni za mali fudbal, odbojku i košarku sa pratećom opremom...)	Opština, Ministarstvo za porodicu omladinu i sport	2008	0	
			2009	20000	
			2010	20000	
			2011	20000	
			2012	20000	
2.	Obnoviti i održavati postojeće sportske terene u urbanom dijelu grada, razmotriti mogućnost izgradnje biciklističke staze	Opština, Ministarstvo za porodicu omladinu i sport	2008	0	
			2009	10000	
			2010	10000	
			2011	25000	
			2012	10000	

<i>Strateški cilj 3.3.:</i>		Promocija i razvoj sporta u obrazovnim institucijama	97000	
1.	Popularizacija sporta kroz organizaciju sportskih takmičenja u školama	Opština, Ministarstvo za porodicu omladinu i sport, Ministarstvo prosvete i kulture	2008	0
			2009	10000
			2010	10000
			2011	12000
			2012	15000
2.	Prepoznavanje i podrška razvoju sportskih talenata	Obrazovne institucije, Opština, Ministarstvo za porodicu, omladinu i sport	2008	10000
			2009	10000
			2010	10000
			2011	10000
			2012	10000
UKUPNO			682700	

OBLAST:		PARTICIPACIJA MLADIH U DRUŠTVU, OMLADINSKI RAD I MOBILNOST		
Broj:	Aktivnost	Nosilac/Partner	Vrijeme provođenja	Neophodna sredstva (KM)
1. <u>Strateški pravac:</u>	Jačanje kapaciteta omladinskog sektora			751400
Strateški cilj 1.1. :	Formiranje omladinskog kulturno-edukativnog centra "Ljetna bašta"			676400
1.	Rekonstrukcija -1. faza: Adaptacija i popravka bine i pratećih objekata uz binu, adaptacija i popravka prostorija za upravu, OSOP, backstage, studio, platoa i lože, sanitarni čvor...	Opština	2008	150000
2.	Rekonstrukcija -2. faza: izgradnja novog multifunkcionalnog objekta (projekciona kabina, internet centar, kancelarije za radionice i aktuvnosti omladinskih organizacija, konferencijska i press sala, klubska sala za manje koncerte i koncerte u zimskom periodu, sanitarni čvor, komercijalni dio - kafić		2008	0
3.	Formiranje tima za definisanje aktivnosti i opremanje KEC "Ljetna bašta".		2009	250000
4.	Opremanje KEC "Ljetna bašta"	Opština	2008	20000
			2009	30000
			2010	5000
			2011	5000
			2012	30000
5.	Definisanje upravljačke strukture, programa i sadržaja centra na bazi pokazatelja Istraživanja	Opština, Tim za definisanje aktivnosti, OSOP, omladinske organizacije	2008	0
6.	Obezbjediti finansijska sredstva za osnovne troškove funkcionsanja KEC "Ljetna bašta" (u skladu sa upravljačkom strukturom)	Opština, Ministarstvo POS, donatori	2009	43200
			2010	43200
			2011	50000
			2012	50000
Strateški cilj 1.2.:	Podrška radu Omladinskog savjeta opštine Prijedor			75000
1.	Jačanje kapaciteta OSOP (obezbjedivanje prostorija i opremanje kancelarije OSOPa u okviru KEC-a, jačanje upravljačke strukture i izrada pravilnika o radu i učlanjivanju, promocija OSOPa)	Omladinske organizacije, Opština	2008	5000
2.	Finansiranje rada OSOP od strane Opštine na godišnjem nivou unutar budžeta za mlade (obezbjedivanje plate za generalnog sekretara OSOP-a, telefon, internet, materijalni troškovi...)		2009	10000
			2010	15000
			2011	15000
			2012	15000

<u>Strateški cilj 1.3. :</u>		Obezbeđivanje prostorija za omladinsko djelovanje				0	
1.	Ispitati potrebe omladinskih organizacija za vrstom i veličinom prostora (kancelarija, sala, klub, atelje...)	Opština, OSOP					
			2008	0			
2.	Izvršiti reviziju dodjeljenih opštinskih prostora i one prostore koji se ne koriste u skladu sa rješenjem dodijeliti na osnovu relanih potreba i stvarnih aktivnosti omladinskim organizacijama	Opština, OSOP					
			2009	0			
3.	Donijeti odluku kojom se u prostorijama mjesnih zajednica mladima ustupaju prostorije koje su nekad služile za omladinske aktivnosti	Opština					
			2009	0			
<u>2. Strateški pravac:</u>		Institucionalno unapređanje položaja i prava mladih				12040	
<u>Strateški cilj 2.1.:</u>		Formiranje Upravljačkog komiteta za mlade opštine Prijedor				0	
1.	Donijeti odluku o formiranju Upravljačkog komiteta za nadgledanje provođenja Omladinske politike Opštine Prijedor	Načelnik Opštine					
			2008	0			
2.	Donijeti pravilnik o radu UK	UK					
			2008	0			
<u>Strateški cilj 2.2:</u>		Osnivanje Odsjeka za mlade				0	
1.	Akcija zagovaranja za osnivanje odsjeka (kancelarije) za mlade u okviru Administrativne službe Opštine	OSOP, omladinske organizacije, Odjeljenje za privrednu i društvene djelatnosti					
			2008	0			
			2009	0			
2.	Odluka o osnivanju Odsjeka za mlade	Skupština Opštine					
			2009	0			
<u>Strateški cilj 2.3.:</u>		Budžet za mlade				0	
1.	Donijeti odluku o finansijskoj strukturi stavke 614 2002 - budžet za mlade	Skupština Opštine, Odjeljenje za finansije					
			2008	0			
2.	Iniciranje povećanja budžeta za mlade za 33%	Komisija za mlade, OSOP, Omladinske organizacije					
			2008	0			
3.	Povećanje budžeta za mlade za 33%	Skupština Opštine					
			2008	0			

4.	Usvojiti kriterijume za raspodjelu budžeta za mlade	Skupština Opštine, Opština			
			2008	0	
Strateški cilj 2.4. :		Uključivanje predstavnika mladih u rad skupštinskih tijela i izmjene poslovnika o radu Skupštine		12040	
1.	Izabratи predstavnike mladih iz OSOP-a u odbore, komisije i radne tijela Opštine i Skupštine Opštine u skladu sa Zakonom o omladinskom organizovanju i na osnovu Pravilnika o radu Skupštine (Komisija za mlade)	Skupština Opštine	2008	0	
			2012	0	
2.	Usvojiti redovnu praksu posmatračkih misija mladih pri Skupštini Opštine (putem konkursa i intervjuja odabratи 2 prestavnika mladih koji će lobirat, te prosleđivati informacija sa sjednica Skupštine)	OSOP, Opština, Skupština Opštine	2008	2400	
			2009	2400	
			2010	2400	
			2011	2400	
			2012	2440	
3.	Inicirati izmjenu Poslovnika o radu Skupštine u djelu koji se odnosi na formiranje Komisije za mlade. (članovi Komisije iz reda odbornika moraju biti mlađi od 30 godina) i izmjena Poslovnika	OSOP, Komisija za mlade, Skupština Opštine			
			2008	0	
3. Strateški pravac:		Participacija mladih u političkom životu		9000	
Strateški cilj 3.1. :		Učešće u odborima i povećanje broja mladih na izbornim listama političkih partija		9000	
1.	Kampanja kojom se podstiću političke partije da svojim unutrašnjim aktima predvide najmanje 30% pozicioniranja mladih na izbornim listama	Podmlaci političkih parija, OSOP, omladinske organizacije, Opština	2010	1000	
			2012	1000	
2.	Edukacija mladih o važnosti izlaska na izbole	OSOP, omladinske organizacije, NVO, Opština	2008	1000	
			2010	3000	
			2012	3000	
4. Strateški pravac:		Mladi sa posebnim potrebama		37000	
Strateški cilj 4.1. :		Uključivanje mladih sa posebnim potrebama u društveni život		37000	
1.	Otklanjanje arhitektonskih barijera pri sportskim objektima, kulturnim i obrazovnim institucijama	Odjeljenje za prostorno uređenje, NVO	2009	15000	
2.	Kampanja za promociju olakšica za preduzetnike koji zapošljavaju mlade sa posebnim potrebama	Opština, NVO, mediji	2009	1000	
			2011	1000	
3.	Podržati program personalne assistencije mladima sa posebnim potrebama	Centar za socijalni rad, Opština, NVO	2011	10000	
			2012	10000	

<u>5. Strateški pravac:</u>	Mobilnost mladih			145000	
Strateški cilj 5.1. :	Veća međunarodna i međugradska mobilnost mladih			145000	
1.	Podržati programe i projekte međunarodne razmjene studenata i volontera	Opština, omladinske organizacije	2008	5000	
			2009	7000	
			2010	7000	
			2011	7000	
			2012	7000	
2.	Podržati programe volonterskih i izviđačkih kampova	Opština, omladinske organizacije	2008	5000	
			2009	7000	
			2010	10000	
			2011	10000	
			2012	10000	
3.	Uključiti mlade u proces saradnje sa gradovima pobratimima opštine Prijedor	Opština	2008	0	
			2009	0	
			2010	0	
			2011	0	
			2012	0	
4.	Povećati smještajne kapacitete (izgradnja omladinskog hostela ili rekonstrukcije omladinskih kampova)	Opština			
			2012	70000	
<u>6. Strateški pravac:</u>	Omladinski rad			16000	
Strateški cilj 6.1. :	Promocija i razbijanje predrasuda o omladinskom radu			0	
1.	Stalno promovisanje vrijednosti i potreba za omladinskim radom (javne tribine, radionice, brošure, flajeri)	OSOP, Opština, Ministarstvo za porodicu, omladinu i sport, omladinske organizacije,	2009	0	
			2010	0	
			2011	0	
			2012	0	
Strateški cilj 6.2. :	Edukacija omladinskih radnika i uspostavljanje kriterijuma za standardizaciju i ocjenu kvaliteta omladinskog rada			16000	
1.	Uspostaviti bazu podataka postojećih omladinskih radnika	OSOP, Opština	2009	0	
2.	Finansijska podrška provođenje programima edukacije omladinskih radnika	Opština, Ministarstvo POS	2009	1000	
			2010	1000	
			2011	2000	
			2012	2000	
3.	Podržati programe doedukacije i praktičnog usavršavanja omladinskih radnika (odlazak na seminare i strukovne kurseve ili organozovanje predavanja)	Opština, OSOP, Ministarstvo POS, omladinske organizacije	2009	2000	
			2010	2000	
			2011	3000	
			2012	3000	
4.	Prikupiti informacije o postojećim kriterijumima za standardizaciju i ocjenu kvaliteta omladinskog rada u inostranstvu	OSPO, Opština	2008	0	

5.	Uspostaviti standarde u skladu sa lokalnim uslovima (na bazi prikupljenih informacija i iskustava)	Opština, OSOP		
			2009	0
УКУПНО			970440	

**PREGLED UKUPNIH SREDSTAVA NEOPHODNIH ZA PROVOĐENJE AKCIONOG
PLANA OMLADINSKE POLITIKE OPŠTINE PRIJEDOR (u KM)**

OBLAST	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	UKUPNO
Zapošljavanje mladih	600	386800	406800	475800	445800	1715800
Stambena politika za mlade	0	35000	930000	10000	20000	995000
Zdravstvena politika za mlade	20000	86400	91400	65400	78400	341600
Obrazovanje i informatička kultura mladih	167400	300700	371500	399100	429700	1668400
Slobodno vrijeme, kultura i sport	58000	147300	146800	169300	161300	682700
Participacija mladih u društvu, omladinski rad i mobilnost	198400	373600	89600	105400	203440	970440
UKUPNO	444400	1329800	2036100	1225000	1338640	6373940

FOKUS GRUPEⁱⁱ***Zapošljavanje***

1. Mr Zoran Ergarac
2. Dragana Radanović
3. Sandra Žigić
4. Branislav Stojić
5. Dejan Dejanović
6. Milovan Polovina
7. Mišo Reljić
8. Radomir Pašić

Stambena politika

1. Dejan Dejanović
2. Branislav Stojić
3. Zoran Stanisavljević
4. Jovan Škondrić

Zdravstvena politika

1. Dr Mladen Miodragović
2. Dr Duško Ivić
3. Dr Azra Pašalić
4. Dr Goran Račetović
5. Mišo Bijelić
6. Branislav Stojić
7. Dejan Dejanović

Obrazovna politika

1. Olivera Rosić
2. Branislav Stojić
3. Dr Fatima Kararić
4. Mr Zoran Ergarac
5. Dejan Dejanović
6. Vesna Ninić

Kultura, sport i slobodno vrijeme mladih

1. Branislav Stojić
2. Dejan Dejanović
3. Dino Mrkalj
4. Milovan Polovina
5. Vesna Ninić
6. Goran Krivić

Participacija mladih, omladinski rad i mobilnost

1. Dejan Dejanović
2. Branislav Stojić
3. Anel Ališić
4. Dragana Radanović
5. Sanela Avdić
6. Milovan Polovina
7. Goran Krivić

Bibliografija

- Izgradnja omladinske politike - Svjetska banka, 2004.

- Evropska povelja o učešću mladih u životu na lokalnom i regionalnom nivou (dorađena verzija) - Savjet Evrope,2004.
- Izveštaj sa godišnje stručne konferencije Udruženja službenika za mlađe – USM, 2006.g.
- Bijela knjiga politika prema mlađima – EU, 2001.
- Svjetski program akcije za mlađe – UN
- Vodič za mlađe za evaluaciju državnih politika prema mlađima – UN, 2003.
- Mladi u BiH – UN, 2003.g.
- Analiza o položaju mlađih povodom 10 godina WPAY UN – OIA, 2005.
- Analiza o vezi tržišta rada i obrazovanja – CEPOS, 2005.
- Izveštaj sa regionalne konferencije „Razvoj omladinske politike na lokalnom nivou“ (Zvornik 2007.)
- „Koraci do uspješne politike za mlađe u lokalnoj zajednici“ – Mreža mlađih Hrvatske, 2006.
- Lokalne vlasti i mlađi (priručnik o razvoju lokalne politike prema mlađima) – OIA, 2006.g
- Istraživanje o statusu mlađih – CIVITAS, 2002.
- Strategija brige o mlađima opštine Pančevo, 2007.

Autori:

Branislav Stojić Dejan Dejanović

Saradnici:

Dr Mladen Miodragović
Olivera Rosić
Dr Fatima Kararić
Mr Zoran Ergarac
Milovan Polovina
Sandra Žigić
Sanela Avdić
Dragana Radanović
Dragan Dražić
Anel Ališić
Vesna Ninić

Stručne konsultacije:

„Udruženje službenika za mlade“
OIA
GTZ
Zavod za izgradnju grada
Zavod za zapošljavanje RS – filijala Prijedor

Tehnička podrška

Ivana Vučković
Dragan Dragojević

64

На основу члана 50. Закона о уређењу простора - Пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске“, број 84/02) и члана 18. Статута општине Приједор ("Службени гласник општине Приједор", бр. 5/05 и 9/07), Скупштина општине Приједор, на XLV сједници одржаној дана 24.07.2008. године, донијела је

ОДЛУКУ

о Измјени и допуни Регулационог плана насеља Аеродром I и Аеродром II

Члан 1.

Доноси се Измјена и допуна Регулационог плана насеља Аеродром I и Аеродром II у даљем тексту: (Измјена и допуна Плана).

Члан 2.

Границе простора који је обухваћен Измјеном и допуном Плана прецизније су одређене у графичком дијелу измјене Плана.

Члан 3.

Елаборат измјене Плана састоји се од текстуалног и графичког дијела.

- Текстуални дио измјене и допуне Плана садржи:

А. Уводно образложение

В. Постојеће стање организације уређења и кориштења простора и оцјена

природних и створених услова

В. Потребе, могућности, циљеви и правци просторног развоја

Д. План организације, уређења и коришћења простора

Ђ. Одредбе и смјернице за провођење Плана

Е. Оријентациони предрачун трошкова уређења -Графички дио Плана садржи следеће карте:

1. Постојеће стање са границом обухвата.....	P1:1000
2.1 Извод из Регулационог плана „Аеродром“	P1:1000
3. Валоризација постојећег грађевинског фонда.....	P1:1000
3.1 План рушења.....	P1:1000
4. План просторне организације.....	P1:1000
5. План саобраћаја и нивелације	P1:1000
6. Идејно решење инфраструктуре - синтезна карта	P1:1000
7. Идејно решење хидротехничке инфраструктуре.....	P1:1000
8. Идејно решење електроенергетске инфраструктуре.....	P1:1000
9. Идејно решење телекомуникација	P1:1000
10. Идејно решење термотехничких инсталација	P1:1000
11. План грађевинских и регулационих линија.....	P1:1000
12. План парцелације.....	P1:1000
13. План парцелације - ломне тачке и фронтови.....	P1:1000

- Посебан дио: Књига 2

Подаци о валоризацији постојећих објекта у подручју обухвата

Члан 4.

План се доноси на временски период од 5 година.

Члан 5.

Елаборат измјене и допуне Плана израђен је од стране стручне организације „Индустропројект“ АД Приједор у мјесецу јуну 2008. године у папирној и дигиталној форми, прилог је и саставни дио ове Одлуке.

Члан 6.

Измјена Плана се излаже на стални јавни увид код општинске административне службе надлежне за послове просторног уређења.

Члан 7.

О провођењу ове Одлуке стараће се орган из члана 6. ове Одлуке.

Члан 8.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику општине Приједор.

Број: 01-022-63/08

Приједор

Датум: 24.07.2008.г.

ПРЕДСЈЕДНИЦА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Прим. др. Азра Пашалић, с.р.

***

65

На основу члана 27. Закона о промету непокретности („Сл. гласник СР БиХ“ бр. 38/78) те члана 18. и 45. Статута општине Приједор („Сл. гласник општине Приједор“ бр. 5/05 и 9/07), Скупштина општине Приједор, на XLV сједници одржаној 24.07.2008. године донојела је следећу

О Д Л У К У
о продаји пословних простора којима располаже општина Приједор

Члан 1.

Овом одлуком одређују се пословне просторије, које ће бити предмет јавне продаје на којима је општина Приједор носилац права располагања

Члан 2.

Пословне просторије које ће бити предмет продаје су:

1. пословна просторија- продавница „Ствард“ у Приједору, у Улици Краља Петра I Ослободиоца бр. 56-58, приземље, укупне површине 24,86 m², закупац Кондић Велна;
2. пословна просторија-продавница,,Астра-Е“ у Улици Краља Петра I Ослободиоца бр. 56-58, приземље, површине 35,02 m²,закупац Јакуповић Екрем;
3. пословна просторија-омладински центар „Свјетионик“ у Улици Краља Петра I Ослободиоца бр. 56-58, приземље, површине 67,16 m²,

Све три наведене пословне просторије налазе се на земљишту означеном са к.ч. број 2038/1, уписана у пл. бр. К.О. Приједор I.

4. пословна просторија у Приједору, у Ул. Занатска бб –звана „Пивница“, приземље стамбено-пословне зграде, површине 74 m².
5. пословна просторија бр. 1. у Приједору, у Улици Академика Јована Рашковића бр. 12-14, површине 56 m² (продавница „Agrosor“ Приједор) и
6. три пословне просторије у приземљу стамбено-пословне зграде у Козарцу, у Улици Младена Стојановића бр. 3-5, која се налази на земљишту означеном са к.ч. бр. 3533 К.О. Козарац и, које су површине 38,67 m², 82,85 m² и 39,51 m² тренутно су испражњене.

Члан 3.

Продаја пословних простора из члана 2. ове одлуке вршиће се у складу са Законом о промету непокретности („Службени лист СР БиХ“ бр. 38/78).

Члан 4.

Даје се сагласност Начелику општине да именује комисију за продају пословних простора, те да о извршенеј продаји поднесе извјештај Скупштини општине Приједор.

Члан 5.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику општине Приједор“.

Број: 01-022-65/08

Приједор

Датум: 24.07.2008.г.

ПРЕДСЈЕДНИЦА

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Прим др. Азра Пашалић, с.р.

***

66

На основу одредаба члана 15. Закона о грађевинском земљишту Републике Српске («Службени гласник Републике Српске», број: 112/06), члана 18. Статута општине Приједор («Службени гласник општине Приједор», број:5/05 и 9/07) и члана 123. Пословника Скупштине општине Приједор («Службени гласник општине Приједор», број:8/05 и 3/06 и 10/07), Скупштина општине Приједор на XLV сједници, одржаној 24.07. 2008. године, д о н и ј е л а ј е

ОДЛУКУ

о давању сагласности на замјену некретнина

1. а) Д а ј е с е сагласност на замјену некретнина- градског грађевинског земљишта између општине Приједор и „ЧУЛИЋ“ Д.О.О. Приједор, ради регулисања имовинско-правних односа у циљу изградње саобраћајне инфраструктуре предвиђене регулационим планом.

б)Земљиште које је предмет замјене односи се на:

земљиште чија је укупна површина по стању у катастру 9666 м², уписано је на Чулић д.о.о. Приједор и земљиште, чија је укупна површина по стању у катастру 8564 м² уписано је као државна својина.

2. Д а ј е с е сагласност Начелнику општине Приједор да у циљу регулисања међусобних права и обавезе уговорних страна закључи уговор о замјени непокретности.

3. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у «Службеном гласнику општине Приједор»,

Број:01-022-62/08.

Приједор

Датум: 24.07.2008.г.

ПРЕДСЈЕДНИЦА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Прим. др. Азра Пашалић,с.р.

***

67

На основу одредаба члана 15. Закона о грађевинском земљишту Републике Српске («Службени гласник Републике Српске», број: 112/06), члана 18. Статута општине Приједор («Службени гласник општине Приједор», број:5/05 и 9/07) и члана 123. Пословника Скупштине општине Приједор («Службени гласник општине Приједор», број:8/05 и 3/06 и 10/07), Скупштина општине Приједор на XLV сједници, одржаној 24.07.2008. године, д о н и ј е л а ј е

ОДЛУКУ

о давању сагласности на замјену некретнина

1. а) Д а ј е с е сагласност на замјену некретнина- земљишта између општине Приједор и Српске православне црквене општине Приједор, ради изградње Српске православне цркве у насељеним мјестима Тукови, које је предвиђено Регулационим планом и насељеном мјесту Орловци.

б)Земљиште које је предмет замјене односи се на:

- земљиште које се налази у Орловцима, чија је укупна површина по стању у катастру 8365 м², које је дефинисано Планом парцелације, број: 03-116/08, уписано је као државна својина и земљиште које се налази у Туковима, чија је укупна површина по стању у катастру 2497 м², које је дефинисано Планом парцелације бр. 02-117/08, такође уписано као државна својина и

-земљиште које се налази у насељеном мјесту Орловача(Тополик), чија је укупна површина 12447 м², уписано у ПЛ. бр.3113/05 К.О. Приједор II, као посјед Српске православне црквене општине Приједор

2. Д а ј е с е сагласност Начелнику општине Приједор да у циљу регулисања међусобних права и обавезе уговорних страна закључи уговор о замјени непокретности описаних у тачки 1. ове одлуке.

3. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у «Службеном гласнику општине Приједор»,

Број:01-022-64/08.

Приједор

Датум:24.07.2008.г.

ПРЕДСЈЕДНИЦА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Прим. др. Азра Пашалић,с.р.

***

68

На основу одредаба члана 16. Закона о грађевинском земљишту Републике Српске («Службени гласник Републике Српске», број: 112/06), члана 18. Статута општине Приједор («Службени гласник општине Приједор», број:5/05 и 9/07) и члана 123. Пословника Скупштине општине Приједор («Службени гласник

општине Приједор», број:8/05 и 3/06 и 10/07), Скупштина општине Приједор на XLV сједници, одржаној 24.07.2008. године, д о н и ј е л а ј е

ОДЛУКУ

о продаји грађевинског земљишта путем непосредне погодбе

1. О д о б р а в а с е продаја непосредном погодбом по тржишној цијени, грађевинског земљишта, "GROSSIST"Д.О.О. Приједор, означеног са к.ч. бр.3252/2, посл.згр, површине 478 м² и земљиште уз п. зграду, површине 2635 м² и к.ч. бр. 3255/2, површине 1481 м², обе уписане у Пл. бр.1236/07 К.О. Козаруша укупне површине 4.594 м², као посјед општине Приједор, ради комплетирања грађевинске парцеле у сврху проширења производног погона.

2. Д а ј е с е сагласност Начелнику општине Приједор да у циљу регулисања међусобних права и обавезе уговорних страна, а у складу са одредбама члана 16. став 1. тачка д).Закона о грађевинском земљишту («Службени гласник Републике Српске», бр: 112/06), закључи купопродајни уговор са „GROSSIST"Д.О.О. Приједор о продаји земљишта описаног у тачки 1. ове одлуке по цијени од 30 КМ по м², која цијена је утврђена од стране овлашћеног судског вјештака грађевинске струке.

3. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у «Службеном гласнику општине Приједор»,

Број:01-022-67/08

Приједор

Датум:24.07.2008.г.

ПРЕДСЈЕДНИЦА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Прим. др. Азра Пашалић,с.р.

***

69

На основу одредаба члана 15. Закона о грађевинском земљишту Републике Српске («Службени гласник Републике Српске», број: 112/06), члана 18. Статута општине Приједор («Службени гласник општине Приједор», број:5/05 и 9/07) и члана 123. Пословника Скупштине општине Приједор («Службени гласник општине Приједор», број:8/05 и 3/06 и 10/07), Скупштина општине Приједор на XLV сједници, одржаној 24.07.2008. године, д о н и ј е л а ј е

ОДЛУКУ

о давању сагласности на замјену некретнина

1. Д а ј е с е сагласност на замјену некретнина- градског грађевинског земљишта које је по катастру означено као к.ч. бр.5701/14, површине 2 м², уписана у пл. бр.845/68 К.О. Приједор I, као добро у општој употреби, а по земљишној књизи исто је означеног као к.ч. бр. 27/219, површине 6 м², уписано у зк.ул. бр.753 К.О. Приједор као јавно добро-исказ I за градско грађевинско земљиште које је по катастру означеног као к.ч. бр. 1882/2, површине 2 м², уписана у пл. бр. 1206/04 К.О. Приједор I на име Халупа- Парван Рената , што по земљишној књизи одговара к.ч. бр.14/78, површине

2 м², уписана у зк. ул.917 К.О. Приједор на име Халупа- Парван Рената и градско грађевинско земљиште по катастру означеног са к.ч. бр. 1880/3, површине 1 м² и к.ч. бр. 1881/2, површине 5 м², обе уписане у пл. бр. 276/05 К. О. Приједор I на име Гулизар Идризи и Вуковић Милене, што по грунтовници одговара к.ч. бр.14/79, површине 3 м², уписана у зк.ул. бр.919 К.О. Приједор на име Гулизар Идризи и Вуковић Милене.

2. Замјена градског грађевинског земљишта, описана у тачци 1. ове одлуке служи у поступку комплетирања грађевинске парцеле, у ул. Краља Петра I Ослободиоца у Приједору, ради изградње пословног објекта По+П+3 предвиђеног Регулационим планом Централне градске зоне са споменичким комплексом.

3. Д а ј е с е сагласност Начелнику општине Приједор да у циљу регулисања међусобних права и обавеза уговорних страна закључи уговор о замјени наведених непокретности.

3. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у «Службеном гласнику општине Приједор».

Број:01-022-61/08.

Приједор

Датум: 24.07.2008.г.

ПРЕДСЈЕДНИЦА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Прим. др. Азра Пашалић,с.р.

***

70

На основу члана 15. и 16. Закона о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“, број: 68/07) и члана 18. Статута општине Приједор („Службени гласник општине Приједор“, број: 5/05 и 9/07) те члана 129. Пословника Скупштине општине Приједор („Службени гласник општине Приједор“, број: 8/05, 3/06 и 10/07) Скупштина општине Приједор на XLV сједници одржаној дана 24.07.2008. године донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о разрјешењу члана Управног одбора ЈЗУ Дома здравља Приједор

1. Разрјешава се члан Управног одбора ЈЗУ Дом здравља Приједор Мр пх Свјетлана Брдар на лични захтјев.
2. Ово Рјешење ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику општине Приједор“.

Број:01-111-85/08

Приједор

Датум:24.07.2008.г.

ПРЕДСЈЕДНИЦА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Прим. Др. Азра Пашалић,с.р.

***

71

На основу члана 15. и 16. Закона о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“, број: 68/07) и члана 18. Статута општине Приједор („Службени гласник општине Приједор“, број: 5/05 и 9/07) те члана 129. Пословника Скупштине општине Приједор („Службени гласник општине Приједор“, број: 8/05, 3/06 и 10/07) Скупштина општине Приједор на XLV сједници одржаној дана 24.07.2008. године, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о именовању члана Управног одбора ЈЗУ Дома здравља Приједор

1. Именује се члан Управног одбора ЈЗУ Дом здравља Приједор Мр пх Мирјана Ђермановић из реда разрјешених чланова Надзорног одбора ЈЗУ Дом здравља Приједор.
2. Мандат именованог члана Управног одбора ЈЗУ Дом здравља Приједор траје до доношења рјешења о именовању нових чланова Управног одбора.
3. Ово Рјешење ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику општине Приједор“.

Број:01-111-84/08

Приједор

Датум:24.07.2008.г.

ПРЕДСЈЕДНИЦА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Прим. Др. Азра Пашалић,с.р.

***

72

На основу члана 18. Статута општине Приједор („Службени гласник општине Приједор“, број: 5/05 и 9/07) и члана 129. Пословника Скупштине општине Приједор („Службени гласник Општине Приједор“, број: 8/05 . 3/06 и 10/07), а у вези са чланом 22. и 23. Упутства о начину и процедурама одабира корисника пројекта повратка и реконструкције стамбених јединица (Сл.гласник БиХ",бр. 48/06), Скупштина општине Приједор на XLV сједници одржаној дана 24.07.2008. године, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о именовању Комисије за одабир корисника програма помоћи у обнови стамбених јединица у сврху повратка

I

Именују се Комисија за одабир корисника програма помоћи у обнови стамбених јединица у сврху повратка, у саставу:

1. Др.Азра Пашалић, представник Општине Приједор,
2. Миља Качар, представник Министарства за изbjеглице и расељена лица- Одсјек Приједор,
3. Ранка Гашић, представник Удружења западнокрајишкx општина-Регионални одбор
Бања Лука,

4. Алија Сикирић, представник Удружења грађана повратника на подручју општине Приједор и представник МЗ.
5. Рајка Здјелар, стручно лице за процјену степена оштећења објекта за реконструкцију из Одјељења за стамбено комуналне послове општине Приједор.
6. Мухидин Шарић, представник Удружења грађана повратника - Планиарско друштво „Мраковица”.
7. Амра Реџић, представник грађана повратника.

II

Задатак Комисије је да изврши одабир корисника у пројекту реконструкције стамбених јединица на подручју општине Приједор према Одлуци Државне комисије за изbjеглице и расељене особе о расподјели средстава за реконструкцију стамбених јединица повратника по подручјима повратка број: К-50-8-20-1892/08 од 20.05.2008. године и Меморандума о разумијевању потписаног између Начелника општине Приједор, Министарства за људска права и расељене особе БиХ, Министарства за изbjеглице и расељена лица РС и Фонда за повратак БиХ.

Обавеза Комисије је да донесе Пословник о раду Комисије за одабир у оквиру наведеног пројекта на првој својој конституирајућој сједници.

III

Ово рјешење ступа на снагу даном објављивања у "Службеном гласнику општине Приједор".

Број: 01-111-83/08

Приједор

Датум: 24.07.2008.г.

ПРЕДСЈЕДНИЦА

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Прим.др. Азра Пашалић,с.р.

***

73

На основу члана 18. и 45. Статута општине Приједор ("Службени гласник општине Приједор", бр. 5/05 и 9/07), а у вези са Приједлогом Начелника општине Приједор, Скупштина општине Приједор на XLV сједници одржаној 24.07.2008. године, донијела је

ЗАКЉУЧАК

о усвајању Нацрта Стратешког плана добре управе у области вода и заштите животне средине општине Приједор и упућивању на Јавну расправу.

Члан 1.

Усваја се Нацрт Стратешког плана добре управе у области вода и заштите животне средине општине Приједор (Нацрт Стратешког плана).

Члан 2.

Нацрт Стратешког плана добре управе у области вода и заштите животне средине општине Приједор упутити ће се на Јавну расправу достављањем мјесним заједницама, физичким и правним лицима, организовањем јавних трибина, ТВ и радио емисија, те увидом у Одјељењу за стамбено комуналне послове.

Члан 3.

Јавна расправа о Нацрту Стратешког плана добре управе у области вода и заштите животне средине општине Приједор трајаће 30 дана од дана ступања Закључка на снагу.

Завршна јавна расправа одржаће се тридесетог дана од дана ступања Закључка на снагу у Великој Сали Скупштине општине Приједор у 11 часова. Начин провођења Јавне расправе и вођења завршне Јавне расправе обезбиђиће Радна група за провођење Јавне расправе у чијем саставу су Предсједник Скупштине општине, Начелник општине Приједор, Комисија за израду стратешког плана, представници Одјељења за стамбено комуналне послове.

Члан 4.

Примједбе и сугестије на Нацрт Стратешког плана добре управе у области вода и заштите животне средине општине Приједор у вријеме трајања Јавне расправе, могу се доставити Одјељењу за стамбено комуналне послове писменим путем или усмено на завршној Јавној расправи.

Члан 5.

Предлагач ће, након разматрања примједби и сугестија на Нацрт Стратешког плана приспјелих у току Јавне расправе и садржаних у извјештају Радне групе за провођење Јавне расправе, израдити Приједлог

Стратешког плана добре управе у области вода и заштите животне средине општине Приједор и упутити га Скупштини општине Приједор на разматрање и усвајање , са образложењем разлога због којих неки од приједлога, мишљења и сугестија садржаних у извјештају Радне групе за провођење Јавне расправе нису могле бити прихваћени.

Члан 6.

Овај Закључак ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику општине Приједор“.

Број:01-022-66/08

Приједор

Датум:24.07.2008.г.

ПРЕДСЈЕДНИЦА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Прим. др. Азра Пашалић,с.р.

***

74

АКТИ НАЧЕЛНИКА ОПШТИНЕ

На основу члана 72. став. 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број: 101/04, 42/05 и 118/05) и члана 46. Статута општине Приједор ("Службени гласник општине Приједор", број: 5/2005), Начелник општине Приједор, д о н о с и

О Д Л У К У
о одобравању средстава Удружењу пензионера
П р и ј е д о р

I

Одобравају се новчана средства Удружењу пензионера општине Приједор, у износу од 23.000,00 КМ, на име израде социјалне карте, а према Плану утрошка средстава из Буџета Општине Приједор за помоћ пензионерима у 2008.години.

II

Планом буџета за 2008.годину планирана су средства у износу од 167.000,00 КМ, учешће у финансирању удружења пензионера на подручју општине Приједор. Укупно одобрена средства на име израде социјалне карте износе 63.000,00 КМ. Обзиром да су Одлуком број: 02-40-730/08 од 13.03.2008.године одобрена средства у износу од 40.000,00 КМ, те се овом одлуком одбрава преостали износ од 23.000,00 КМ и биће уплаћена на жиро рачун Општинског удружења пензионера Приједор, број: 5520210002078229, отворен код Ниро Alpe Adria Bank.

III

За реализацију ове одлуке задужује се Одјељење финансија општине Приједор.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Приједор".

Број: 02- 40-1557/08

Датум: 23.06.2008.године

Начелник Општине
Марко Павић,с.р.

* * *

На основу члана 72. став. 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број: 101/04, 42/05 и 118/05) и члана 46. Статута општине Приједор ("Службени гласник општине Приједор", број: 5/2005), Начелник општине Приједор, д о н о с и

О Д Л У К У

I

Одобравају се новчана средства у износу од 5.000,00 КМ, „СЦОНТО-ПРОМ“ д.о.о. Приједор, на име помоћи при увођењу међународног стандарда за квалитет према моделу ISO 9001:2000.

II

Средства из тачке 1. ове одлуке исплатити из Буџета општине Приједор, са ставке 6139005 - Пројекат: "Подршка увођењу стандарда квалитета (сертификација)" на жиро рачун број: 5520210001649392 отворен код Ниро Alpe Adria-Филијала Приједор, ЈИБ: 4400726080006.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а о извршењу исте ствараће се Одјељење за финансије и иста ће бити објављена у "Службеном гласнику општине Приједор".

О б р а з л о ж е њ е

Дана 28.05.2008..године „СЦОНТО-ПРОМ“ д.о.о. Приједор обратио се Начелнику општине са захтјевом за финансијску помоћ за подстицај и стимулацију рада привредних субјеката, као и подршку овом предузећу на путу увођења система квалитета и добијање цертификата.

Обзиром да је један од стратешких планова Општине Приједор подстицај развоја малих и средњих предузећа и да су Буџетом општине предвиђена средства подршке увођења стандарда, одлучено као у диспозитиву ове одлуке.

Број: 02- 40-1443/08

Датум: 01.07.2008.г.

НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ

Марко Павић,с.р.

* * *

На основу члана 72. став. 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број: 101/04, 42/05 и 118/05) и члана 46. Статута општине Приједор ("Службени гласник општине Приједор", број: 5/2005), Начелник општине Приједор, д о н о с и

О Д Л У К У

I

Одобравају се новчана средства у износу од 5.000,00 КМ, АД Индустрерији меса „ИМПРО“ Приједор, на име помоћи при увођењу међународног стандарда за квалитет према моделу ISO 9001:2000 и ИАССР.

II

Средства из тачке 1. ове одлуке исплатити из Буџета општине Приједор, са ставке 6139005 - Пројекат: "Подршка увођењу стандарда квалитета (сертификација)" на жиро рачун број: 1610450035290092, отворен код Raiffeisen bank – Филијала Приједор ЈИБ: 4400713000003.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а о извршењу исте стараће се Одјељење за финансије и иста ће бити објављена у "Службеном гласнику општине Приједор".

О б р а з л о ж е њ е

Дана 27.06.2008.године АД Индустрерија меса „ИМПРО“ Приједор обратила се Начелнику општине са захтјевом за финансијску помоћ за подстицај и стимулацију рада привредних субјеката, као и подршка овом предузећу на путу увођења система квалитета и добијање цертификата.

Обзиром да је један од стратешких планова Општине Приједор подстицај развоја малих и средњих предузећа и да су Буџетом општине предвиђена средства подршке увођења стандарда, одлучено као у диспозитиву ове одлуке.

Број: 02- 40-1649 /08

Датум: 01.07.2008.г.

Начелник Општине

Марко Павић,с.р.

* * *

На основу члана 72. став. 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број: 101/04, 42/05 и 118/05) и члана 46. Статута општине Приједор ("Службени гласник општине Приједор", број: 5/2005), Начелник општине Приједор, д о н о с и

О Д Л У К У

I

Одобравају се новчана средства у износу од 5.000,00 КМ, Д.О.О. "Житопрерада" Ехпорт - Импорт Приједор, Омарска, на име помоћи при успостављању система управљања заштитом животне седине према захтјевима стандарда ISO 14001 : 2004.

II

Средства из тачке 1. ове одлуке исплатити из Буџета општине Приједор, са ставке 6139005 - Пројекат: "Подршка увођењу стандардних квалитета (сертификација)" на жиро рачун број: 562-0070000010337, отворен код Развојне банке, ЈИБ: 4400691510002.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а о извршењу исте стараће се Одјељење за финансије и иста ће бити објављена у "Службеном гласнику општине Приједор".

О б р а з л о ж е њ е

Дана 10.03.2008.године Д.О.О. "Житопрерада" Ехпорт - Импорт Приједор, Омарска обратило се Начелнику општине са захтјевом за финансијску помоћ за подстицај и стимулацију рада привредних субјеката, као и подршка овом предузетику на путу увођења система квалитета и добијање цертификата. Обзиром да је један од стратешких планова Општине Приједор подстицај развоја малих и средњих предузећа и да су Буџетом општине предвиђена средства подршке увођења стандарда, одлучено као у диспозитиву ове одлуке.

Број: 02- 40-1677/08

Датум: 01.07.2008.г.

Начелник Општине

Марко Павић,с.р.

* * *

На основу члана 72. став. 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број: 101/04 и 42/05) и члана 46. Статута општине Приједор ("Службени гласник општине Приједор", број: 5/2005), Начелник општине Приједор, д о н о с и

О Д Л У К У

1. Одобравају се новчана средства у износу од 50.000,00 КМ Општини Босанско Грахово, за побољшање услова живота грађанима повратницима у ову општину.
2. Средства из тачке 1. ове одлуке исплатити из Буџета општине Приједор, на терет ставке Суфицит за 2007.годину – помоћ општинама Босанско Грахово и Сански Мост, на жиро рачун број:15499950002835511, отворен код УПИ банке, ЈИБ:4281104990006.
3. За извршење ове одлуке задужује се Одјељење за финансије.
4. Ова одлука ступа на снагу даном доношења, и биће објављена у "Службеном гласнику општине Приједор".

О б р а з л о ж е њ е

Општина Босанско Грахово обратила се Општини Приједор са захтјевом за помоћ за побољшање услова живота грађанима повратницима у ову општину.

Скупштине општине Приједор на XLII сједници одржаној дана 12.05.2008. године донијела је Одлуку о расподјели буџетског суфицита по Годишњем обрачунал за 2007.годину.

Вишак прихода по Годишњем обрачунал корисника буџета општине Приједор за 2007.годину износио је 2.666.389,00 КМ.Према расподјели, средства у износу од 200.000,00 КМ, распоређена су као помоћ општинама Грахово и Сански Мост, за повратак грађана у своја пријератна мјеста пребивалишта и на своја имања, са циљем да се створе услови за одржив повратак.

На основу горе напријед наведеног одлучено је као у диспозитиву.

Број: 02-40-1699/08

Датум: 03.07.2008.г.

Начелник Општине

Марко Павић,с.р

* * *

На основу члана 72. став. 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број: 101/04, 42/05 и 118/05) и члана 46. Статута општине Приједор ("Службени гласник општине Приједор", број: 5/2005), Начелник општине Приједор, д о н о с и

О Д Л У К У

I

Одобравају се новчана средства у износу од 15.000,00 КМ, Аеро-клубу „Приједор“ из Приједора за организацију манифестације XIII Петровдански падобрански куп, који ће се одржати у Приједору од 12. и 13.јула 2008.године.

II

Средства из тачке 1. ове одлуке исплатити из Буџета општине Приједор, са ставке 6143002 - Ревијалне општинске и републичке манифестације, на жиро рачун број: 562-007-00002558-44, отворен код Развојне банке, ЈИБ: 4401530800007.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а о извршењу исте стараће се Одјељење за финансије и иста ће бити објављена у "Службеном гласнику општине Приједор".

О б р а з л о ж е њ е

Спортска манифестација „Петровдански падобрански куп“ одржава се у Приједору традиционално, а ове године по XIII-ти пут и има међународни карактер, уз учешће великог броја такмичара.

Петровдански падобрански куп ове године одржава се 12. и 13. јула. 2008. године и очекује се од 12-15 екипа.

На основу напријед изложеног а у складу са Одлуком о Буџету за 2008.годину додјељују се назначена средства Аеро-клубу „Приједор“ како је назначено у диспозитиву ове одлуке, а везано за позицију 6143002 (Ревијалне општинске и републичке манифестације).

Број: 02- 40-1697/07

Датум: 04.07.2007.г.

Начелник Општине

Марко Павић,с.р.

* * *

На основу члана 72. став. 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број: 101/04, 42/05 и 118/05) и члана 46. Статута општине Приједор ("Службени гласник општине Приједор", број: 5/2005), Начелник општине Приједор, д о н о с и

О Д Л У К У

1. Одобравају се новчана средства у износу од 50.000,00 КМ, ИПЦ „Козарски вјесник“ Приједор на име помоћи за појачавање сигнала радио телевизије Приједор.

2. Средства из тачке 1. ове одлуке исплатити из Буџета општине Приједор, на терет ставке Суфицит буџета за 2007.годину - Набавка опреме за потребе радио телевизије Приједор, на жиро рачун број: 562-007-00062639-92, отворен код Развојне банке, ЈИБ: 4400692240009.

3. Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а о извршењу исте стараће се Одјељење за финансије и иста ће бити објављена у "Службеном гласнику општине Приједор".

О б р а з л о ж е њ е

ИПЦ „Козарски вјесник“ Приједор обратио се Начелнику општине са захтјевом за новчана средства потребна за појачавање сигнала ТВ Приједор. Скупштине општине Приједор на XLII сједници одржаној дана 12.05.2008. године донијела је Одлуку о расподјели буџетског суфицита по Годишњем обрачунау за 2007.годину.

Према расподјели, средства у износу од 50.000,00 КМ, распоређена су за набавку опреме за потребе радио телевизије Приједора, ради покривања цијеле територије општине Приједор сигналом ТВ Приједор. На основу горе напријед наведеног одлучено је као у диспозитиву.

Број: 02-40-1717/08

Датум: 07.07.2008.г.

Начелник Општине

Марко Павић,с.р.

* * *

На основу члана 72. став. 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број: 101/04, 42/05 и 118/05) и члана 46. Статута општине Приједор ("Службени гласник општине Приједор", број: 5/2005), Начелник општине Приједор, д о н о с и

О Д Л У К У

I

Одобравају се новчана средства у износу од 21.000,00 КМ, Удружењу грађана „Ћела“ Приједор из Ћели, ради наставка изградње и реконструкције темеља за Омладински дом у Ћели.

II

Средства из тачке 1. ове одлуке исплатити из Буџета општине Приједор, са ставке 6139007 Суфинансирање заједничких инфраструктурних објеката, на жиро рачун број: 1610450027410103, ЈИБ: 4402263030007.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а о извршењу исте стараће се Одјељење за финансије и иста ће бити објављена у "Службеном гласнику општине Приједор".

О б р а з л о ж е њ е

Удружење грађана „Ђела“ Приједор из Ђеле обратило се Начелнику општине са захтјевом за финансијску помоћ ради наставке изградње и реконструкције темеља за Омладински дом у Ђели. Планом Буџета за 2008.годину предвиђена је ставка 6139007 Суфинансирање заједничких инфраструктурних објеката. Имајући у виду све наведено одлучено је као у диспозитиву ове одлуке.

Број: 02- 40-1728/08

Датум: 07.07.2008.г.

Начелник Општине
Марко Павић,с.р.

* * *

На основу члана 72. став. 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број: 101/04, 42/05 и 118/05) и члана 46. Статута општине Приједор ("Службени гласник општине Приједор", број: 5/2005), Начелник општине Приједор, д о н о с и

О Д Л У К У**I**

Одобравају се новчана средства у износу од 5.000,00 КМ, Творници за обраду метала експлозијом ТОМЕКС А.Д. Љубија-Приједор, на име помоћи при увођењу међународног стандарда за квалитет према моделу ISO 9000 и CE znaka.

II

Средства из тачке 1. ове одлуке исплатити из Буџета општине Приједор, са ставке 6139005 - Пројекат: "Подршка увођењу стандарда квалитета (сертификација)" на жиро рачун број: 5620070000275244 отворен код Развојне банке, ЈИБ: 4400674690005.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а о извршењу исте стараће се Одјељење за финансије и иста ће бити објављена у "Службеном гласнику општине Приједор".

О б р а з л о ж е њ е

Дана 10.07.2008..године Творница за обраду метала експлозијом ТОМЕКС а.д. Љубија-Приједор обратила се Начелнику општине са захтјевом за финансијску помоћ за подстицај и стимулацију рада привредних субјеката, као и подршку овом предузећу на путу увођења система квалитета и добијање цертификата.

Обзиром да је један од стратешких планова Општине Приједор подстицај развоја малих и средњих предузећа и да су Буџетом општине предвиђена средства подршке увођења стандарда, одлучено као у диспозитиву ове одлуке.

Број: 02- 40-1729/08

Датум: 11.07.2008.г.

Начелник Општине
Марко Павић,с.р.

* * *

На основу члана 72. став. 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број: 101/04, 42/05 и 118/05) и члана 46. Статута општине Приједор ("Службени гласник општине Приједор", број: 5/2005), Начелник општине Приједор, д о н о с и

О Д Л У К У

1. Одобравају се новчана средства у износу од 10.940,00 КМ, Основној школи „Јован Дучић“ Ламовита за санацију школских просторија и набавку школских столица и клупа за централну школу у Горњој Ламовитој, те у подручним школама у Доњој Бистрици и Бабићима.

2. Средства из тачке 1. ове одлуке исплатити из Буџета општине Приједор, на терет ставка 6143002 – Инвестиционо техничко одржавање основних школа, на рачун посебних намјена број: 551-001-0001605088, код школе је 0814071, регистарски број школе: 9074013773.

3. Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а о извршењу исте стараће се Одјељење за финансије и иста ће бити објављена у "Службеном гласнику општине Приједор".

О б р а з л о ж е њ е

Дана 14.07.2008.године Начелнику општине Приједор обратила се Основна школа „Јован Дучић“ из Ламовите са захтјевом за одобрење новчаних средстава, ради санације школских просторија и набавку школских столица и клупа за централну школу у Горњој Ламовитој, те у подручним школама у Доњој Бистрици и Бабићима.

Разматрајући захтјев утврђено је да постоји оправданост сходно одредбама члана 16. Закона о локалној самоуправи.

Такође, планом Буџета за 2008.годину предвиђена је ставка Инвестиционо-техничко одржавање основних школа.

На основу изложеног одлучено је као у диспозитиву ове одлуке.

Број: 02-40-1775/08

Датум: 18.07.2008.г.

Начелник Општине
Марко Павић,с.р.

* * *

На основу члана 72. став. 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број: 101/04, 42/05 и 118/05) и члана 46. Статута општине Приједор ("Службени гласник општине Приједор", број: 5/2005), Начелник општине Приједор, д о н о с и

О Д Л У К У

1. Одобравају се новчана средства у износу од 11.500,00 КМ, Основној школи „Вук Каракић“ Омарска за санацију ученицима и мокрих чворова у Подручним школама у Јелићкој и Градини, као и увођење питке воде у исте.

2. Средства из тачке 1. ове одлуке исплатити из Буџета општине Приједор, на терет ставке 6143002 – Инвестиционо техничко одржавање основних школа, на рачун посебних намјена број: 551-001-00016039-24, отворен код Нове Бањалучке банке А.Д. Бања Лука, код школе је 0814073, регистарски број школе: 9074012742, ЈИБ; 4400709070005.

3. Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а о извршењу исте стараће се Одјељење за финансије и иста ће бити објављена у "Службеном гласнику општине Приједор".

О б р а з л о ж е њ е

Дана 14.07.2008.године Начелнику општине Приједор обратила се Основна школа „Вук Каракић“ Омарска за санацију ученицима и мокрих чворова у Подручним школама у Јелићкој и Градини, као и увођење питке воде у исте

Разматрајући захтјев утврђено је да постоји оправданост сходно одредбама члана 16. Закона о локалној самоуправи.

Такође, планом Буџета за 2008.годину предвиђена је ставка Инвестиционо-техничко одржавање основних школа.

На основу изложеног одлучено је као у диспозитиву ове одлуке.

Број: 02-40-1774/08

Датум: 18.07.2008.г.

Начелник Општине
Марко Павић,с.р.

* * *

На основу члана 72. став. 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број: 101/04, 42/05 и 118/05) и члана 46. Статута општине Приједор ("Службени гласник општине Приједор", број: 5/2005), Начелник општине Приједор, д о н о с и

О Д Л У К У

1. Одобравају се новчана средства у износу од 34.866,00 КМ, Агенцији за економски развој општине Приједор „Преда-ПД“ Приједор за израду Стратегије развоја општине Приједор 2008-2013.

2. Средства из тачке 1. ове одлуке исплатити из Буџета општине Приједор, на терет ставке 614200 Буџетска резерва, на жиро рачун број: 555-007-00222313-96, отворен код Нове банке – Експозитура Приједор.

3. Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а о извршењу исте стараће се Одјељење за финансије и иста ће бити објављена у "Службеном гласнику општине Приједор".

О б р а з л о ж е њ е

Агенција за економски развој општине Приједор „Преда-ПД“ Приједор из Приједора обратила се Начелнику општине са захтјевом за додјелу новчане помоћи у вези израде Стратегије развоја општине Приједор 2008-2013.

Обзиром да је на 42. сједници СО-е усвојена Стратегија развоја општине Приједор 2008-2013, те предвиђена реализација 111 пројеката чија је укупна планирана вриједност 1,2 милијарде КМ, одлучено је као у диспозитиву ове одлуке.

Број: 02-40- 1777/08

Датум: 18.07.2008.г.

Начелник Општине

Марко Павић,с.р.

* * *

На основу члана 72. став. 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број: 101/04, 42/05 и 118/05) и члана 46. Статута општине Приједор ("Службени гласник општине Приједор", број: 5/2005), Начелник општине Приједор, д о н о с и

О Д Л У К У

I

Одобравају се новчана средства у износу од 5.000,00 КМ, МИП Металнаој индустрији а.д. Приједор, на име помоћи при увођењу међународног стандарда за квалитет према моделу EN ISO 9001-2000.

II

Средства из тачке 1. ове одлуке исплатити из Буџета општине Приједор, са ставке 6139005 - Пројекат: "Подршка увођењу стандарда квалитета (сертификација)" на жиро рачун број: 562-007-00002830-04 отворен код Развојне банке, ЈИБ: 4400677950008.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а о извршењу исте стараће се Одјељење за финансије и иста ће бити објављена у "Службеном гласнику општине Приједор".

О б р а з л о ж е њ е

Дана 14.07.2008..године МИП Метална индустрија Приједор обратила се Начелнику општине са захтјевом за финансијску помоћ за подстицај и стимулацију рада привредних субјеката, као и подршку овом предузећу на путу увођења система квалитета и добијање цертификата.

Обзиром да је један од стратешких планова Општине Приједор подстицај развоја малих и средњих предузећа и да су Буџетом општине предвиђена средства подршке увођења стандарда, одлучено као у диспозитиву ове одлуке.

Број: 02- 40-1773/08

Датум: 17.07.2008.г.

Начелник Општине

Марко Павић,с.р.

* * *

На основу члана 72. став. 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број: 101/04 и 42/05) и члана 46. Статута општине Приједор ("Службени гласник општине Приједор", број: 5/2005), Начелник општине Приједор, д о н о с и

О Д Л У К У
о територијалној организацији рада Службе за МЗ

Члан 1.

Служба за мјесне заједнице својом организацијом обезбеђује континуирану сарадњу са Савјетима мјесних заједница општине Приједор отварањем канцеларија по слједећим подручјима:

1. – Сједиште **Брезичани** за мјесне заједнице Чејреци, Јутрогошта, Горња Драготиња- Марини, Доња Драготиња, Доњи Волар, Цикоте и Брезичани.
2. – Сједиште **Љубија** за мјесне заједнице Миска Глава, Шурковац, Доња Љубија, Љескаре – Калајево, Горња Равска и Љубија.
3. – Сједиште **Хамбарине** за мјесне заједнице Чараково, Раковчани, Ризвановићи, Бишћани и Хамбарине.
4. - Сједиште **Ракелићи** за мјесне заједнице Буснови, Петрово и Ракелићи.
5. – Сједиште **Омарска** за мјесне заједнице Градина, Марићка, Кевљани, Петров Гај, Горњи Петров Гај и Омарска.
6. – Сједиште **Ламовита** за мјесне заједнице Бистрица, Бабићи-Балте и Ламовита.

7. - Сједиште **Козарац** за мјесне заједнице Камичани, Козаруша, Трнopolje и Козарац.
 8. - Сједиште **Урије** за мјесне заједнице Доња Пухарска, Велико Паланчиште „Др. Младен Стојановић“, Божићи, Горњи Орловци, Чиркин Поље, Горњи Јеловац и Приједор II.
 9. Сједиште **Тукови** за мјесне заједнице Расавци, Зецови и Тукови.
 10. – Сједиште **Приједор Центар** за мјесне заједнице Рашковац, Кокин Град, Орловача, Доњи Орловци, Гомјеница и Приједор Центар.

Члан 2.

У канцеларије са сједиштем наведеним у члану 1. распоредиће се стручни сарадници запослени у Служби за МЗ, осим у Приједор Центар и Урије где ће се распоредити у виши стручни сарадници.

Члан 3.

За канцеларијски простор ће се користити постојеће канцеларије у којима су радили секретари мјесних заједница.

Члан 4.

За реализацију ове одлуке задужује се шеф Службе за мјесне заједнице.

Члан 5.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и иста ће бити објављена у „Службеном гласнику општине Приједор“.

Број: 02-016-3/08

Датум: 09.07.2008.г.

Начелник Општине

Марко Павић,с.р.

Број акта	С А Д Р Ж А Ј	СТРАНА
63.	Одлука о усвајању Омладинске политике општине Приједор	221
64.	Одлука о измјени и допуни Регулационог плана насеља Аеродром I и Аеродром II	283
65.	Одлука о продаји пословних простора којима располаже општина Приједор	284
66.	Одлука о давању сагласности на замјену некретнина Д.О.О. Чулић	285
67.	Одлука о давању сагласности на замјену некретнина Црквена општина Приједор	285
68.	Одлука о продаји грађевинског земљишта путем непосредне погодбе Гросист д.о.о.	286
69.	Одлука о давању сагласности на замјену некретнина	286
70.	Рјешење о разрјешењу члана УО ЈЗУ Дом здравља	287
71.	Рјешење о именовању члана УО ЈЗУ Дом здравља	287
72.	Рјешење о именовању Комисије за одабир корисника програма помоћи у обнови стамбених јединица у сврху повратка	287
73.	Закључак о усвајању Нацрта Стратешког плана добре управе у области вода и заштите животне средине општине Приједор	288
74.	Акти Начелника Општине	289-296

-0-

"Службени гласник" издаје Скупштина општине Приједор, а уређује га и штампа Стручна служба Скупштине општине и начелника општине.

На основу члана 158. Пословника Скупштине општине Приједор ("Сл.гласник општине Приједор",бр. 8/05,3/06 и 10/07), Главни и одговорни уредник, секретар Скупштине општине ЖЕЉКО ШКОНДРИЋ, дипломирани правник, канцеларија број 65 Скупштина општине Приједор телефон број:052/234-481.

Web адреса: www.opstinaPRIJEDOR.org.

